

CARACTERUL MUSULMANULUI

ŞEIKH MUHAMMED AL-GHAZALI

مختار من
أعمال الشيخ محمد بن
إسماعيل بن محمد بن
إسماعيل بن محمد بن
إسماعيل بن محمد بن
إسماعيل بن محمد بن
إسماعيل بن محمد بن
إسماعيل بن محمد بن

أول ما ينبغي
معرفة المسلم
أنه لا يملك
أحد من
أشياء
الخلق
ألا
بإذن
الله
تعالى

Editura Femeia Musulmană

Caracterul Musulmanului

Titlu: Caracterul musulmanului

Autor: Muhammed Al-Ghazali

Traducere: Asociația Surori Musulmane

Corectură: Alina Isac

Copertă: Virginia Speteanu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GHAZĀLĪ, MUHAMMAD al

Caracterul musulmanului / Muhammed Al-Ghazali. -

București : Femeia Musulmană, 2010

ISBN 978-606-92067-9-9

297

Asociația Surori Musulmane

BUCUREȘTI - Șos. Colentina nr. 373, sector 2

Telefon: 021/2410280, 0766805530, 0725763889

CONSTANȚA - Str. Maior Șofran nr. 11, zona

Delfinariu

Telef on: 0241/657739, 0341/411548, 0725439757

E- mail: surorimusulmane@yahoo.com

www.femeiamusulmana.blogspot.com

www.surorimusulmane.ro

PREFATĂ

Astăzi Islamul este adeseori greșit înțeles din cauza diferitelor trăsături de caracter ale musulmanilor care îl reprezintă în mod eronat. Cauza constă parțial în ignoranța lor, precum și în faptul că sunt distrași de viața aceasta lumească.

În același timp, mulți musulmani se străduiesc să își dezvolte caracterul și personalitatea după modelul profetului Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și al companionilor săi. Însă această străduință a lor devine destul de dificilă atunci când ei se confruntă cu multe probleme și încercări în viața de zi cu zi.

Islamul este cuprinzător și, după cum s-a văzut, modelul caracterial musulman a fost capabil să transceadă timpul și situațiile diverse. Aceasta pentru că formula lăsată nouă de Allah și exemplificată de Profetul Său (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) poate fi implementată în toate situațiile.

Încă de pe vremea profetului Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), semnătura musulmanului a fost caracterul său și multe persoane, chiar popoare întregi – precum indienii, malayezienii, indonezienii și așa mai departe – au îmbrățișat Islamul doar datorită frumuseții manierelor și eticii pe care le-au văzut la musulmani.

Allah Preaînaltul spune:

„Ați avut voi în Trimisul lui Allah o pildă frumoasă, pentru cel care nădăjduiește în Allah și în Ziua de Apoi și Îl pomeneste pe Allah mereu.” (Sura Al-'Ahزاب: 21).

Allah Preaînaltul spune în capitolul Al-Qalam din Nobilul Coran:

„Nun. Pe calem și pe ceea ce ei scriu! Tu nu ești, prin mila Domnului tău, smintit! Și tu vei avea parte de o răsplată neîntreruptă! Și tu ai o fire minunată!” (Surat Al-Qalam: 1-4).

Buna conduită și bunul caracter sunt cele mai valoroase și prețioase avuții ale oricărei societăți umane. Sunt comorile mândriei fiecărei persoane. Acestea sunt cele care clădesc națiuni și care le fac pe acestea inimitabile printre celelalte. Nicio societate nu poate fi umană fără acestea. Națiunile și popoarele fără bună conduită și caracter ales nu sunt altceva decât un grup de animale care trăiesc după legile junglei. Oamenii cu bună conduită și caracter deosebit au un statut înalt în orice societate.

Profetul nostru Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), ca un învățător ce manifesta cea mai bună și elevată conduită și un caracter desăvârșit, era el însuși o întruchipare a tuturor calităților nobile și a valorilor morale. Întreaga Mekka a fost martora caracterului său nobil timp de patruzeci de ani înainte de primirea primei revelații și l-a numit As-

Saadiq El-Emin. Nici prietenii și nici dușmanii nu puneau în discuție caracterul lui sublim.

Este dovedit faptul că aceia care sunt aproape de o persoană, de regulă, nu o apreciază la adevărata ei valoare, spre deosebire de cei care îi sunt mai îndepărtați. Totuși acest lucru nu se aplică și în cazul Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Dovezile istorice ne arată faptul că cu cât oamenii se apropiau mai mult de Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), cu atât erau mai surprinși de calitățile lui deosebite. Cu cât îl cunoșteau mai bine, cu atât îi purtau o mai mare considerație. Aceasta nu este nicidecum o exagerare, cele mai mici detalii privind caracterul și comportamentul Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) fiind consemnate în cărțile de istorie.

Muhammed Al-Ghazali

Șeikhul Muhammed Al-Ghazali (1917–1996) (în arabă: الشيخ محمد الغزالي أحمد السقا) a fost un șeikh și un savant ale cărui scrieri „au influențat generații de egipteni”. Autor a nouăzeci și patru de cărți, Ghazali a atras un public larg cu lucrări care au căutat să interpreteze Islamul și cartea sa sfântă, Coranul, într-o lumină modernă. El este recunoscut pe scară largă pentru contribuția la revigorarea credinței islamice în Egipt, în ultimul deceniu. O altă sursă îl numește „unul dintre cei mai respectați șeici din lumea musulmană.”

Prezentare generală

Al-Ghazali s-a născut în anul 1917, într-o mică localitate, Al-Buhayrah, din sud-estul coastei portului Alexandria. A absolvit Universitatea Al-Azhar în anul 1941. A predat la Universitatea din Qatar și la El-Emir 'Abd-ul Qaadir, Universitatea pentru Științe Islamice din Algeria. Șeikhul Al-Ghazali a ocupat postul de Președinte al Consiliului Academic al Institutului Internațional de Studii Islamice din Cairo. A fost autorul a mai mult de șaizeci de cărți dintre care multe au fost traduse în diverse limbi; a fost, de asemenea, deținătorul a numeroase premii printre care Primul Ordin al Republicii Egipt (1988), Premiul Regele Faisal (1989) și Premiul de Excelență din Pakistan. A fost căsătorit și a avut șapte copii; a fost înmormântat în Medina, Arabia Saudită, el decedând în timpul unei conferințe ținute în Riyadh.

Discursul șeikhului Yusuf Al-Qardawi despre marele profesor și mentor al său, șeikh Muhammed Al-Ghazali:

Nu este ușor să vorbești despre șeikhul nostru Al-Ghazali. Spun „șeikhul nostru”, chiar dacă el este cu doar nouă ani mai bătrân decât mine. Diferența de vârstă dintre noi nu este mare, dar mărturisesc că eu sunt un student de-al dumnealui. L-am cunoscut mai întâi citindu-i articolele și apoi citindu-i cărțile, de la prima sa carte, *Islamul și economia*, și a doua carte, *Islamul și sistemul social*. De asemenea am apreciat articolele sale. La vremea aceea eram ocupat numai cu

literatura și poezia. Toate lecturile mele erau concentrate într-o singură direcție. Dar când am citit articolele lui Al-Ghazali, în revista săptămânală, am descoperit că este un scriitor uimitor de elocvent. La vremea aceea nu știam că el era un șeikh Azhari. Șeicii au un stil diferit de al lui de a scrie și a discuta diferite subiecte. Pur și simplu au un spirit complet diferit. Șeikhul Al-Ghazali obișnuia să scrie sub diferite titluri. Asemenea exemple sunt: *Cugetări libere*, *Pagini de glorie* și *Oameni defavorizați*. Acesta nu este stilul unui șeikh. Din această cauză nu mi-am imaginat niciodată că Al-Ghazali din revistă era un șeic Azhari. Într-o zi a semnat „Muhammed Al-Ghazali Al-Waa'iz” (predicatorul). Am întrebat câțiva frați: „Este din familia Al-Waa'iz sau este într-adevăr un Waa'iz (predicator)?”. Ei mi-au răspuns: „Da, este predicator. Aceasta este meseria lui.” Am întrebat: „Este un Azhari?”. Ei au răspuns: „Da, este șeikh și chiar poartă îmbrăcămintea Al-Azhar”. Acest lucru m-a făcut să-l iubesc mai mult și să citesc mai multe dintre articolele sale. Al-Azhar, la vremea respectivă, era mândră de toți învățații și șeicii ei.

Am scris o carte despre șeikh, în timp ce era încă în viață, ca o mică mulțumire. Mulți oameni nu își exprimă mulțumirea față de marii oameni decât după moartea lor. Din păcate, musulmanii sunt vinovați de acest lucru. Alții, de exemplu marxistii, își aclamă oamenii lor, scriitorii, poeții și gânditorii lor. Ei exagerează în elogierea măreției poporului lor. Se adulau reciproc în ochii publicului, dar musulmanii nu fac acest lucru. Titlul cărții mele este *Șeikhul Al-Ghazali, așa cum l-am cunoscut: o călătorie de jumătate de secol*.

De fapt, această carte a început ca o încercare a unui grup de scriitori de a scrie o carte despre șeikh. A fost plănuită a fi un dar pentru el, pentru a 70-a aniversare. S-a format o comisie pentru publicarea cărții, dar, din păcate, proiectul nu a fost finalizat. Singurul care a publicat ceva a fost fratele nostru, marele profesor doctor Muhammed 'Imara. A fost o carte mică, intitulată *Șeikhul Al-Ghazali și locul său ca gânditor*. Cartea mea a pornit sub forma unui simplu articol. Articolul a devenit prea lung. Mi-am dat seama că nu puteam să scriu doar un articol despre șeikh; trebuia să fie o carte. Deși s-a dovedit a cuprinde zece capitole, încă mai cred că este prea scurtă pentru un portret adecvat al șeikhului. Fiecare capitol al acestei cărți poate fi ușor extins într-o carte independentă despre șeikhul Al-Ghazali.

Înainte de toate, șeikhul Al-Ghazali a fost un om de *da`wah*. A fost de fapt un om de primă clasă în *da`wah*. *Da`wah* / a fi un convocator al Islamului făcea parte din natura sa. Muncea ziua și visa noaptea acest lucru. A trăit pentru *da`wah* în trecutul, prezentul și viitorul său – întreaga sa ființă era dedicată procesului de *da`wah*. Când scria, când ținea *khutba* sau lecții, făcea aceste lucruri în numele *da`wah*. Când ataca, când lua apărarea sau critica, făcea aceste lucruri în beneficiul *da`wah*. Era un om de *da`wah*.

El conducea folosind toate mijloacele pentru *da`wah* – în primul rând, Sfântul Coran. El a memorat Coranul, așa cum a spus și fratele nostru, dr. Ali Jum'ah: „... ca și cum Coranul este o singură linie în fața ochilor săi.” Am trăit cu șeikhul și am văzut cu ochii mei. Cita

din Coran ca și cum ar fi avut totul în fața sa, pe o pagină. Considera Coranul ca fiind prima sursă pentru *da'yi* sau pentru cineva care cheamă la Islam. Considera că trebuia să fie judecata supremă, peste toate celelalte surse, precum *sunnah*, *qiyas* (compararea cazurilor) și consensul. Credea că Sfântul Coran este sursa pivot fundamentală pentru *'aqiydah* și *șari'ah*. Șeikhul Al-Ghazali a fost un om al Coranului, în toate sensurile. El a văzut în versete lucruri pe care nimeni altcineva nu putea să le vadă ușor. Eram în Algeria, discutând cu câțiva studenți ai lui Ustaaz Malik Bin Nabi (Allah să-i binecuvânteze sufletul!). Discutau despre teoria lui Malik asupra tendinței musulmanilor de a cădea pradă imperialismului. Le-am spus că șeikhul Al-Ghazali a fost primul care a dezvoltat această teorie. Ei au întrebat cum și unde. Le-am răspuns: În cartea sa, *Islamul și economia*, Al-Ghazali a scris: „Națiunile sunt ocupate când manifestă tendințe de răutate. Ocuparea urmează răului.” A continuat foarte elocvent, citând unele versete din Surat Al-'Isra'. Aceste versete menționează cât de răi erau fiii lui Israel și cum acest lucru a dus la asuprairea și la ocuparea pământurilor lor. Au fost asuprași de babilonieni, perși, romani etc.

Șeikhul trăia cu Coranul. Încă de la primele sale cărți puteam ușor concluziona că a văzut în Coran ceea ce nimeni altcineva nu a fost capabil să vadă. Dr. Al-Assaal a descris cum șeikhul Al-Ghazali își dedica toate cărțile sale. La începutul lor scria dedicațiile după cum urmează: „Pe calea lui Allah și a defavorizaților.” A format un grup cu alți câțiva savanți din Al-Azhar. Printre ei era șeikhul Khalid Muhammed Khalid (înainte ca acesta să aibă o altă orientare). Sloganul grupului era

„Religia în serviciul maselor”. Sloganul era un răspuns pentru cei care spuneau „Religia este drogul maselor”. Șeikhul Al-Ghazali a scris acest slogan pe copertile primei și a celei de-a doua cărți ale sale.

Șeikhul Al-Ghazali judeca situațiile reale ale vieții, *fiqh*, *qiyas* și practic, totul, prin cuvintele Coranului. Din această cauză a refuzat să accepte orice lucru care contrazicea învățăturile Coranului.

De exemplu, el a refuzat să accepte hadisul relatat de Muslim, în colecția sa autentică, în care se afirma că tatăl Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) este în focul iadului. Din păcate, unii frați care depun eforturi în *da`wah* citează acest hadis. Când vine ziua de naștere a Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!), unul dintre primele lucruri pe care ei le spun este: „Oameni, trebuie să știți că tatăl Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) este în focul iadului!”. SubhanAllah, șeikhul Al-Ghazali a spus: Contrazice complet ceea ce este scris în Coran. Allah (Slavă Lui!) a spus: **„Nu vom pedepsi un om până când Noi (în primul rând) trimitem un mesager”**. Arabii nu au primit un mesager, în conformitate cu patru versete din Cartea lui Allah, unul dintre versete precizând de exemplu: **„Pentru a avertiza oamenii a căror strămoși nu au fost niciodată avertizați...”** și altul: **„Nu l-am trimis pe el ca avertizare înaintea voastră”**.

De aceea el a refuzat acest hadis, chiar dacă poate fi găsit în colecția autentică a lui Muslim. Coranul, în orice caz, este adevărul absolut. Iar șeikhul Al-Ghazali a

fost un om al Coranului. Coranul, din care el a luat învățăături și experiențe imense, a fost unealta sa principală în demersurile realizate în calitate de persoană care chema la Allah.

A doua unealtă o constituiau cunoștințele sale enciclopedice. Într-o carte pe care am editat-o cu mulți ani în urmă, intitulată *Cunoștințele de bază ale propovăduitorului*, am menționat că acela care cheamă la Islam are nevoie de șase tipuri de cunoaștere. Printre ele este cunoașterea teoriilor islamice. Ea include cunoașterea științelor *tefsir*, *hadis*, *fiqh*, *bazele jurisprudenței* etc. Un al tip de cunoaștere este cunoașterea literaturii. Șeikhul Al-Ghazali a fost unul dintre cei mai elocvenți scriitori ai *ummah*. A fost foarte atent să nu facă vreo greșală gramaticală sau semantică. El, ca și excelenții savanți Azhari, avea un bagaj solid de cunoștințe lingvistice și religioase.

Acesta este motivul din spatele scrierilor sale perfecte și al discursului său extrem de logic. Dacă făcea vreodată o greșală, o mărturisea și își cerea scuze. Într-o zi a fost atât de pasionat în timp ce vorbea, încât a făcut o greșală gramaticală. Ulterior a spus: „Sentimentele puternice m-au făcut să greșesc în discursul meu. Voi încerca să nu mai fiu atât de pasional.” Când își dădea seama de greșală, pur și simplu nu mai repeta niciodată acea greșală. Obişnuia să memoreze mii de versuri de poezie. Cred că a memorat cea mai mare parte din lucrările poetice clasice arabe, dacă nu chiar pe toate. În plus, avea un bagaj solid de cunoștințe de istoria Islamului, în special despre viața Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!). Avea de

asemenea bogate cunoștințe umaniste și științifice. Dr. Fahmi Jud'an a spus că șeikhul Al-Ghazali era interesat de științe. De fapt, o chemare la Allah nu se poate face fără știință. Al-Ghazali a ținut de asemenea pasul cu problemele care apăreau în întreaga lume și în toate domeniile existenței. Toate aceste cunoștințe au constituit a doua sa unealtă după Cartea lui Allah (toată Slava fie a Lui!).

Erudiția Aș'ari are anumite caracteristici. Al-Azhar, ca cele mai multe școli religioase și universități, urmează școala Aș'ari în *aqiydah*. Știu că fraților noștri salafi nu le place acest lucru, dar aș dori să spun că aproape întreaga *ummah* musulmană urmează școala Aș'ari. Atunci întreaga *ummah* este rătăcită? Azhar, Zaituna, Al-Qaraweyah, și Dupand din India sunt toate Aș'ari. Toate școlile religioase din lume sunt Aș'ari. Deci șeikhul Al-Ghazali era un Aș'ari. Doar că nu era fanatic. A studiat școala Aș'ari în timpul anilor de învățământ primar, secundar și la facultate. Cartea sa, *Aqiydah Musulmanului*, a fost scrisă în spiritul salafi și inspirație Aș'ari. Putem observa influența Aș'ari în modul în care a definit și organizat capitolele cărții. Nimeni nu a putut să ocolească această influență. Aș vrea să răspund la ceea ce a spus dr. Fahmi Jud'an. Logica este baza scripturilor. Fără logică nu putem accepta scripturile. Dovada Profeției este bazată pe logică. Prin urmare, dacă nu suntem de acord cu logica, nu putem dovedi Profeția sau revelația. Acesta este motivul pentru care Al-Ghazali, și cei Aș'ari dinaintea lui, au afirmat că logica este baza scripturilor. Un motiv suplimentar din spatele declarației sale este acela că hadisurile venite printr-un

singur lanț (o singură sursă) nu sunt destul de puternice pentru a dovedi *aqiydah*. Sursele unice al hadisurilor sunt îndoielnice și niciodată complete. Frații noștri care l-au criticat pe șeikhul Al-Ghazali pentru acest lucru trebuie să știe că el nu a ales în mod arbitrar această modalitate de a judeca hadisurile.

Cei Aș'ari, Maturidi și majoritatea celor care au vorbit despre baze (*usul*) sunt de aceeași părere. Am menționat în cartea mea faptul că cei mai buni savanți hanbeliști consideră la fel. Mă refeream la cartea lui Abu Ya'la Al-Faraa – *Al-Oddah* (Uneltele lingvistice), la cartea lui Abu Al-Khattab – *At-Temhiyd* (Introducerea), Ibn Qudamah – *Al-Rawdah* (Grădina) și Ibn Teymiyeh – *Al-Moswaddah* (Schițe). Chiar cei care au pus bazele școlii hanbelite spun că hadisurile cu o singură sursă nu sunt sigure. Aceasta este ceea ce rezultă din logica pură. Hadisurile cu o singură sursă sunt slabe, pentru că ele sunt supuse greșelii care poate interveni oriunde de-a lungul relatării.

Logica este un alt mijloc pe care șeikhul Al-Ghazali l-a folosit în *da'wah*. Prin logică mă refer la logica credinciosului. Și în acest caz raționamentul logic funcționează în cadrul și prin respectarea fundamentelor islamice.

De aceea aș vrea să discut despre afirmația că logica nu are niciun rol în unele domenii. Am înțeles din discursul dr. Fahmi Jud'an că logica nu ar trebui să aibă niciun rol în determinarea normelor *șari'ah*. El a spus că *șari'ah* este un domeniu care ar trebui înțeles numai prin intermediul revelației. Eu nu sunt de acord. Analizele și raționamentul au un rol de jucat, în special în acest domeniu. Folosirea logicii nu se limitează la

fizică. Ea joacă un rol fundamental în revelație. Există, de exemplu, probleme care nu sunt clar definite în cadrul revelației; sunt probleme cu care revelația se confruntă în termeni generali. Mai mult, există probleme pe care revelația le acoperă; în orice caz, scriptura poate fi înțeleasă prin numeroase modalități. Aici este locul unde rolul logicii este integral în deducerea a ceea ce scriptura nu afirmă explicit. Aplicarea rațiunii și a logicii este crucială pentru înțelegerea (sesizarea) sensurilor scripturii. Prin urmare avem câteva școli (curente) de gândire. Șeikhul nostru Al-Ghazali a folosit logica pentru a înțelege *șari`ah* și *`aqiydah*. El refuza astfel să accepte acele câteva hadisuri care sunt împotriva simțului realității. De exemplu, el a refuzat hadisuri cum ar fi: **„Dacă nu ar fi fost faptele fiilor lui Israel, carnea nu ar fi putrezit astăzi”** și **„Dacă nu ar fi fost Eva, nicio soție nu și-ar fi înșelat soțul”**. Aceste hadisuri sunt din Bukhari. Șeikhul Al-Ghazali a spus: „Carnea se strică pentru că este o acțiune a vieții, explicabilă științific, care a fost valabilă înainte și după fiii lui Israel. Dacă cineva lasă carne la temperatura camerei, se va strica după un timp”. El a adăugat: „Eva nu l-a trădat pe Adam. Noi nu avem această noțiune în Islam”. Astfel, el își folosește intelectul și logica. Unii oameni l-au ridiculizat pentru acest lucru, spunând: „Cum poate el să nege un hadis autentic?”. Eu declar că șeikhul Al-Ghazali nu a negat niciodată *sunnah*. Dimpotrivă, a apărât-o în multe dintre cărțile sale, cum ar *Fiqh-us Siyrah* și *Practici neislamice*. Am inclus în cartea mea citatele unde el apără *sunnah*. El este un om care apără Islamul. El este un om care dorește să prezinte Islamul într-o manieră logică, acceptabilă și sensibilă. Dacă o singură sursă a

unui hadis este contrară cu faptele simple, el îl respingea, chiar dacă pare să fie autentic.

Respingerea hadisurilor îndoielnice nu ar trebui să fie niciodată un motiv de a-l discredita pe șekhul Al-Ghazali. În timpul companionilor, 'Aișah (Allah să fie mulțumit de ea!) a refuzat câteva hadisuri pe care unii companioni pretindeau că le-au auzit cu propriile lor urechi. Ea a spus: „Nu, ei fie nu au înțeles, fie au schimbat formularea din greșeală”. Ea și-a dat seama că pur și simplu aceste hadisuri veneau în contradicție cu Coranul. Într-o astfel de situație, ea le răspundea companionilor: „Cum puteți relata acest fapt, când Allah spune așa și așa....”.

Există câteva cărți care au fost scrise despre ceea ce 'Aișah (Allah să fie mulțumit de ea!) a respins din relatările altor companioni. Oricum, nimeni nu a spus vreodată că 'Aișah (Allah să fie mulțumit de ea!) ar fi o apostată pentru că a respins acele hadisuri. De fapt, nu există niciun imam care să nu fi respins unele hadisuri dintr-un motiv sau altul, cum ar fi de exemplu Malik sau Abu Hanifeh. Astfel, pur și simplu logica a fost cea care l-a împins pe șekhul Al-Ghazali să-și formeze propriile păreri în multe chestiuni. Cu siguranță, atunci când a ales o părere în locul alteia, nu a făcut acest lucru din mofturi personale. El a avut, așa cum a exemplificat Dr. Al-Sawwa, o metodologie bine definită și fundamente neclintite. El a folosit simțul realității, dar acest motiv nu l-a făcut niciodată să respingă revelația. De exemplu, când a ales ideea că răscumpărarea sângelui vărsat pentru o femeie este egală cu cea pentru un bărbat, unii oameni l-au acuzat, pentru că ei au spus că această părere era împotriva celor patru școli de gândire. Este

corect că aceasta nu reprezintă părerea celor patru școli. Dar nu este o problemă a consensului (*ijmaa*). Al-Assamm și Ibn Aleya au păreri diferite, așa cum este menționat de către Șawkani. În plus, toate hadisurile care au fost citate pentru a susține pretenția că răscumpărarea sângelui vărsat pentru o femeie este jumătate din cea pentru un bărbat nu sunt autentice. Acest lucru este acceptat în unanimitate de către cei mai renumiți savanți în hadis. Aceasta este părerea șeikhului Al-Ghazali și a constituit un mijloc util de gândire atunci când el a folosit argumente pentru a contrazice atacurile comuniste.

El a considerat întotdeauna că credința este dragoste și ură, de dragul lui Allah. Aș vrea să numesc acest suflet, un suflet de poet. Șeikhul Al-Ghazali a spus: „În anul 1951, tânărul indian propovăduitor al Islamului, șeikhul Abu Hassan Al-Nadwi, a vizitat Egiptul. A adus cu el câteva scrisori pe care le scrisese. Una dintre ele este intitulată *Din lume pentru peninsula arabică și de la arabi pentru lume*. Oamenii întrebau peninsula arabică despre misiunea pe care o avea de îndeplinit. Acestea au fost cuvinte foarte puternice și emoționante. Apoi, peninsula a răspuns lumii. Pe Allah, nimeni nu poate servi Islamul dacă el sau ea nu are un suflet de poet...

Eu nu știam că Al-Ghazali scrie poezie. Dar fiul său, dr. Alaa, a declarat acum ceva vreme că într-adevăr a scris câteva versuri. În orice caz, nu era poet. Dar avea sufletul unui poet. Sentimentele se revărsau din sufletul său. Un propovăduitor trebuie să aibă foarte multe sentimente. El sau ea nu pot fi duri, rigizi. Al-Ghazali a reproșat unor oameni că „nu aveau suflet”. Aceștia sunt

oamenii cărora le păsa numai de sensul literal al cuvintelor. Aceste „pietre” nu sunt capabile de a chema la Islam. Chemarea la Islam nu este rigidă. Este un sentiment plăcut și dulce. Din acest motiv toată lumea care-l cunoaștea bine pe șekhul Al-Ghazali îl iubea – chiar și cei care aveau păreri diferite față de ale lui. Era o persoană tolerantă, blândă și spirituală. Nu a existat vreodată ca cineva care stătea cu el să nu audă o glumă. El glumea uneori chiar și în *da`wah*. Odată a fost întrebat dacă un om putea să-și ghideze propriul destin sau viitorul lui era predestinat. El a răspuns: „În Occident un om își controlează propriul destin. Dar în Orient viața este predestinată”. Aceasta este evident, o întrebare complicată, care este veșnic pusă. Atunci el a rezolvat problema cu această glumă. Așa era el.

Extraordinara spiritualitate a șekhului Al-Ghazali era imposibil de remarcat. A avut o inimă de sufi. Cu toate acestea nu s-a alăturat niciunui grup sufi. L-am invitat acum câțiva ani să fie profesor în Qatar. A stat cu noi trei ani fericiți. Un frate a venit să-l viziteze, era sufi [...] și a spus: „O, respectabile șekh, aș vrea ca înaintea de sfârșitul vieții tale să faci un legământ cu șekhul meu sufi”. El l-a întrebat: „Există vreun șekh după Hassan Al-Banna? Am luat de la Hassan Al-Banna Islamul cu toate înțeleșurile sale, echilibrul și profunzimile sale”. Da, Al-Ghazali a învățat de la Hassan Al-Banna Islamul atotcuprinzător și l-a trăit precum l-a înțeles. Mai mult, a avut această extraordinară spiritualitate pe care oricine l-a cunoscut a simțit-o. Oricine citește ceea ce a scris el este emoționat de cuvintele sale. Cred că era sincer. Nu am putut să-l ascult niciodată fără să fiu emoționat. Omul vorbea din suflet și

își exprima cele mai lăuntrice gânduri. Niciodată în discursurile sale nu se prefăcea și nu-și falsifica emoțiile. Se purta foarte firesc și niciodată nu a amestecat Islamul cu altceva. În cartea sa, *Latura spirituală a Islamului*, el a explicat o parte a cărții *Cuvinte ale înțelepciunii*, scrisă de Ibn Ataa Al-Sakandari. Aceste explicații moderne au fost impresionant de elocvente.

Într-o zi, un om a venit la el și i-a spus: „O, șeikhule, am comis un păcat și aș vrea să mă căiesc!” El i-a răspuns: „Cine știe, poate că omul acesta este mai aproape de Allah decât sunt eu. Poate că din cauză că se simte vinovat de păcatul său, el este mai aproape de Allah decât mine. Cine știe. Poate acțiunile mele sunt nesincere”. Șeikhul Al-Ghazali a manifestat o spiritualitate extraordinară. Citea un poem pe care l-a scris Ibn Al-Rumi, la rugăciunile de noapte. Citea acest poem plângând.

Dragii mei frați și surori, acesta este șeikhul Al-Ghazali! Și-a trăit viața pentru a chema la Islam, pentru a apăra Islamul și pentru a ataca dușmanii Islamului. Cărțile sale constituie atât o apărare a Islamului, cât și un atac împotriva dușmanilor Islamului. I-a atacat pe sioniști în cartea sa – *The Harvest of Pride*. I-a atacat pe misionari în cartea sa – *A Cry of Warning from the Missionaries*. I-a atacat pe orientaliști când i-a răspuns lui Gold Zahir. I-a atacat pe comuniști în cartea sa – *Islamul și Invazia Roșie*; a respins violența ideilor occidentale în *Întunericul din Occident, Imperialismul cu imperialismul său: invidia și lăcomia și, în final, secularismul național în Realitatea naționalității arabe și mitul renașterii arabe*.

Toate cărțile sale au constituit fie un atac, fie o apărare. Acesta a fost șeikhul Al-Ghazali. Frați și surori, nu-i pot acorda atenția care i se cuvine în doar câteva cuvinte... Vorbim despre un mare mentor și un mare imam al *da'wah* și al renașterii islamice. Vorbim despre o școală complet deosebită a *da'wah*, a gândirii și a reformei. Avem nevoie de câteva studii de cercetare pentru a defini caracteristicile, poziția și efectele acestei școli. Al-Ghazali nu aparține unui grup sau unui popor. El aparține întregii *ummah* musulmane.

Vorbim despre un gânditor și un savant care și-a dedicat întreaga viață Islamului și nimănui altcuiva. I-a dat Islamului ideile sale, inima, limba, condeiful său, *jihad*-ul și strădania sa. A luptat toată viața sub stindardul Islamului. Deviza sa era: ***„Rugăciunea mea, actele mele de devoțiune, viața mea și moartea mea îi aparțin lui Allah, Stăpânul Lumilor! El nu are niciun asociat! Astfel mi s-a poruncit și eu sunt primul dintre musulmani”.*** (Surat Al-En'aam: 162, 163). Allah îi era singurul prieten, Judecător și Stăpân.

A trăit cu un sentiment care întotdeauna i-a umplut sufletul – acela că era un apărător al acestei religii și nu trebuia niciodată să permită ca Islamul să fie atacat. A crezut că întotdeauna trebuie să fie atent la dușmanii din interior și din exterior.

A fost destinul șeikhului să lupte pe două fronturi: pe frontul dușmanilor Islamului – cei care urăsc să vadă răspândirea luminii sale și cărora le displace întoarcerea sa la conducerea lumii. Unii dintre aceștia reprezintă forțe internaționale care se tem sau urăsc Islamul. Exemplele îi includ pe sioniști, cruciați,

comuniști și idolatri. Ei au religii și moduri de gândire diferite, dar sunt uniți în misiunea lor de a ataca Islamul și de a pune obstacole în calea lui. Allah a spus despre ei:

„Aceia care nu cred asemenea sunt aliați unului cu altul” (Surat Al-Anfal: 73)

și

„Cei nedrepti își sunt aliați unii altora...” (Surat Al-Geasiyah: 19).

Alții, din nefericire, sunt musulmani purtând nume musulmane precum Muhammed, Ahmed, Hassan, Hussein, Omar și Ali. Totuși intențiile lor față de Islam și față de cei care cheamă la Islam sunt nefaste. Mai mult, ei neagă *șari`ah*. Islamul este dușmanul lor, pentru că propovăduiește împotriva faptelor lor păcătoase, împotriva asupririi lor sălbatice, împotriva motivelor lor ascunse și împotriva excesivei lor lăcomii.

Pe frontul celor ignoranți, cei care știrbesc Islamul în timp ce cred că îi aduc un serviciu sunt cei care „zdrobesc” chipul Islamului în încercarea de a strivi musca așezată pe acest chip. Ei sunt numiți „propovăduitori care răătăcesc”. Ei îi fac pe oameni să fie ocupați cu ramurile și nu cu lucrurile fundamentale, cu chestiunile particulare și nu cu întregul, cu controverse și nu cu lucrurile convenite și cu acțiunile organelor, nu cu cele ale inimilor.

El s-a plâns de acești propovăduitori, mulți dintre ei provocând dezastre și nedreptăți Islamul. Ei nu citesc sau nu luptă niciodată. Informațiile pe care ei le știu nu sunt așezate în contextul lor corect. Durerea *ummah*-ei nu-i afectează. Ei continuă să dezbată evenimente istorice. Ei nu văd ceea ce se întâmplă în lume; nici nu învață din salturile incredibile ale

schimbărilor care apar în cadrul vieții pe pământ.

Trupul care este golit de sânge va claca. În mod similar, mintea care este golită de cunoaștere nu poate împlini obligațiile *jihad*-ului sau accede la adevăr.

Pericolul în ceea ce privește viitorul Islamului, al națiunilor lui și reînvierea lui sunt teme abordate de șeikh în ultimele sale cărți. A sperat că oamenii vor învăța și se vor trezi. Și-a dorit ca ei să devină mai puțin mândri în opiniile lor și să înceteze în a-i disprețui pe ceilalți, pe cei pe care-i considerau a se afla mai jos decât ei. Și-a dorit ca ei să învețe să fie umili cu credincioșii, să-i respecte pe cei mai în vârstă și să fie blânzi cu cei tineri.

Aș dori să spun că șeikhul Al-Ghazali nu este perfect, fără defecte. A fost un om normal. Cu toate acestea a fost un om al Islamului. A trăit pentru Islam și a murit pentru Islam. A rămas pe câmpul de luptă până în ultima clipă și a murit cu sabia în mână. Acesta a fost șeikhul Al-Ghazali. Dacă oamenii doresc să se oprească asupra greșelilor sale, acest lucru nu-l discreditează. Avem hadisul: **„Apa, mai multă de două *qallas* (o măsură), nu poate fi niciodată murdară”**. Dar dacă ar fi fost o mare?

Este posibil să aveți o părere diferită de a sa în chestiuni minore sau majore, în mai multe sau puține chestiuni. În orice caz, dacă îl cunoașteți bine, nu v-ați fi putut abține să nu-l iubiți și să nu-l respectați. Cu siguranță ați fi simțit cât de sincer este el față de Allah, cât de cinstit, cât de deschis este și cât de energic în apărarea Islamului.

Se supăra imediat când cineva ataca Islamul. Când era supărat, era ca o mare care inundă și ca un

vulcan care arde. Ura asupra sinelui și a oricărei ființe umane. Nu putea tolera abaterea, cel puțin din punctul lui de vedere; el nu putea să tacă sau să permită condeiiului său să fie inutil. El ataca cu furie, indiferent de consecințe. Oricum, șekhul niciodată nu a depășit limita în dușmăniile sale. De asemenea, nu și-a calomniat niciodată dușmanii și nici nu le-a dorit răul.

În același timp, șekhul era capabil să se liniștească la fel de rapid. El revenea asupra adevărului, realizând măsura furiei sale. Nu se sfia să-și facă publice greșelile făcute în orice chestiune. Acesta este un fel de act de curaj care este foarte rar întâlnit.

Allah să binecuvânteze sufletul șekhului Al-Ghazali și să-l pună alături de robii săi drept-credincioși! Allah să-l răsplătească cu răsplata cea mai mare pe care o dă conducătorilor învățați! Allah să-l răsplătească cu cea mai mare răsplată pentru ceea ce a făcut pentru *ummah* și pentru această religie! Allah să aibă grijă de familia și de copiii săi în felul cel mai bun în care o face cu oamenii sinceri! Îl rog pe Allah să ne îndrume să urmăm pașii șekhului, să aderăm la dreptate, să rezistăm minciunii și să-L chemăm pe Allah! „Cine este cel mai bun în discursuri decât cel care cheamă la Allah, cel care face fapte bune și spune că este dintre musulmani!”

În final, Îl rog pe Allah să vă ierte pe voi și pe mine și să-l binecuvânteze pe învățătorul nostru, Muhammed, pe familia sa și pe companionii săi! Fie ca pacea, binecuvântările și mila lui Allah să fie asupra voastră!

Caracterul Musulmanului

Acest discurs a fost rostit în cadrul unui seminar ținut în Amman, Iordania, la data de 4 Safar, joi, anul 1417 H (20 iunie 1996).

Capitolul 1

STÂLPII ISLAMULUI ȘI VALORILE MORALE. SCOPUL PROFEȚIEI – PERFEȚIONAREA PRINCIPIILOR MORALE

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a explicat principalul scop al trimiterii sale în această lume, precum și metoda de îndrumare a oamenilor prin următoarele cuvinte: **„Am fost trimis numai pentru a desăvârși principiile morale.”** (Al-Muwatta).

Acest mesaj măreț a lăsat o impresie de neuitat în istoria omenirii și a fost util în transmiterea și aducerea oamenilor sub influența Aceluia sub Care se afla permanent profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Scopul său nu era altul decât întărirea principiilor morale ale oamenilor pentru ca aceștia să vadă adevărata realitate, o lume plină de perfecțiune și frumusețe, și să încerce să atingă acest țel în mod conștient.

Preamărirea este un act obligatoriu în Islam și a fost inclusă în principalii stâlpi ai credinței islamice. Dar formele islamice de preamărire nu sunt un fel de exercițiu mistic care leagă oamenii cu o forță misterioasă, necunoscută care îl obligă pe om să execute fapte inutile și mișcări fără sens. Toate formele obligatorii de preamărire sunt asemeni unor exerciții care îi antrenează pe oameni să dobândească un comportament corect, să ducă o viață cinstită și să cultive aceste virtuți toată viața, oricare ar fi schimbările care se produc pe parcurs.

Rugăciunea împiedică săvârșirea de păcate, ea fiind o formă obligatorie de adorare de care omul începe să fie atras prin trezirea interesului și bunăvoință. El o practică tot timpul pentru ca viața lui să fie ferită de boli, iar trupul său să fie sănătos și puternic.

Coranul cel Sfânt și tradiția Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) sunt dovezi ale acestor realități.

Când Allah a poruncit rugăciunile obligatorii, a specificat următoarele:

„Rugăciunea împiedică obscenitatea și răul.”

Ferirea de rău, răutăți și purificarea de faptele rele sunt realități ale rugăciunii, de asemenea. Într-un hadis *qudsi* este menționat:

„Accept rugăciunile persoanei care adoptă politica modestiei, este conștientă de Măreția Mea, nu păcătuiește împotriva Mea, își dedică timpul preamărindu-Mă și este îngăduitor cu săracii, călătorii, persoanele slabe și suferinde!”

Dania este un mijloc de purificare, obligatoriu pentru *„sahibe nisab”*. Nu reprezintă doar o taxă care este colectată din buzunarele oamenilor; scopul său principal este răspândirea semințelor bunătații, simpatiei și bunăvoinței, furnizarea unui mijloc de relaționare în societate și stabilirea unei relații de iubire și prietenie.

Scopul daniei a fost menționat în Coran în următoarele cuvinte:

„O, Profetule! Ia din bunurile lor milostenie prin care să-i curățești și să-i binecuvântezi...”
(Surat At-Tauba: 103).

Curățirea sinelui de impuritățile lumești și ridicarea standardelor societății la înălțimile decenței și purității reprezintă înțelepciunea din spatele acestei taxe.

Din acest motiv, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a dat un sens larg noțiunii de *zakat* și dania a fost impusă fiecărui musulman. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„A zâmbi în compania fratelui tău reprezintă milostenie. Impunerea săvârșirii de fapte bune și împiedicarea păcătuirii reprezintă milostenie. Călăuzirea cuiva pe calea cea dreaptă înseamnă milostenie. Îndepărtarea obstacolelor de pe drum, precum ghimpii și oasele, reprezintă milostenie. A turna apă din vasul tău în vasul fratelui tău reprezintă milostenie. A ghida o persoană cu deficiențe vizuale reprezintă milostenie pentru tine.”** (Bukhari)

Împrejurimile deșertului și viața beduinilor – un mediu definit de conflicte interne – a fost locația în care învățăturile Islamului au fost expuse lumii; aici ne sunt demonstrate scopurile și rezultatele acestor învățături, precum și efectul avut asupra arabilor din acele vremuri întunecate.

Postul reprezintă de asemenea un stâlp al Islamului, el fiind obligatoriu. Dar nu este luat în considerare faptul că oamenii trebuie să-și înfrâneze dorințele carnale și alte lucruri interzise doar pentru o perioadă fixă. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Postul nu este doar abținere de la mâncare și băutură, ci o ferire de lucrurile rele**

și obscene. Dacă în timpul postului cineva te insultă sau începe o ceartă, spune: «Eu postesc.»»

În Coran ni se subliniază obligativitatea postului prin următoarele cuvinte:

„O, voi cei care credeți, v-a fost statornicit vouă Postul, așa cum le-a fost prescris și celor dinaintea voastră – poate că veți fi cu frică!” (Surat Al-Baqarah: 183).

Hajj este pelerinajul obligatoriu, destinat să diminueze iubirea față de lumea care ne înconjoară. Uneori omul crede că a călători în locurile sfinte și a efectua pelerinajul, care a fost impus oricărui musulman care își permite acest lucru, și care este inclus în stâlpii de bază ai Islamului, este numai o formă de preamărire care nu are legătură cu moralitatea și caracterul oamenilor.

„Pelerinajul are loc în lunile cunoscute. Aceluia care s-a decis să facă Pelerinajul în aceste luni îi sunt oprite în timpul Pelerinajului împreunarea cu muierea, nesupunerea și cearta. Și binele pe care îl faceți, Allah îl știe. Luați cu voi provizie, dar cea mai bună provizie este evlavia! Și fiți cu frică de Mine, voi cei care aveți minte!” (Surat Al-Baqarah: 197).

Acestea sunt doar trăsăturile esențiale ale formelor de preamărire care sunt cunoscute și practicate în Islam, constituind stâlpii de bază ai Islamului. Ele ne arată relația profundă care există între religie și moralitate și cât de puternică și durabilă este această relație. Cât de variate sunt aceste forme de preamărire și de diferite unele față de altele în spirit și aspect, dar apropiate din perspectiva scopului și

obiectivelor prin care Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a arătat principala țință.

Așadar *salah* (rugăciunea), *sawm* (postul), *zakat* (dania), *hajj* (pelerinajul) și alte forme de preamărire similare acestora sunt pietrele de temelie în atingerea perfecțiunii și reprezintă mijloace de curățire și purificare care duc spre o viață liniștită. Datorită atributelor înalte și calităților nobile ce constituie părțile inalienabile, precum și rezultatele acestor forme de preamărire, acestora le-au fost acordate o poziție înaltă în religia lui Allah.

Prin aceste forme de preamărire nu sunt purificate inimile oamenilor dacă aceștia nu manifestă cele mai alese calități față de cei care îi observă și dacă nu îmbunătățesc relația dintre Allah și robii Săi; în caz contrar, nu le mai rămâne decât distrugere și devastare.

Allah spune:

„Cel care vine nelegiuit la Domnul său, acela va avea parte de Gheena în care el nici nu va muri, dar nici nu va trăi. Iar aceia care vin la El credincioși și care au săvârșit fapte bune, aceia vor avea treptele cele mai înalte, Grădinile Edenului pe sub care curg pâraie. Veșnic vor avea ei sălaș în ele, căci aceasta e răsplata acelora care s-au curățit.” (Surat Ta-Ha: 74-76).

Capitolul 2

SLĂBICIUNEA PRINCIPIILOR MORALE - DOVADĂ A LIPSEI CREDINȚEI -

Credința este imperfectă fără principiile morale

Credința este o putere care îi ține pe oameni departe de cele mai umiltoare înșușiri și acțiuni josnice și îi încurajează în a săvârși numai fapte înălțătoare și a urma învățături nobile și curate. De aceea Allah întotdeauna Și-a îndrumat robii Săi înspre bunătate și a dorit ca ei să urască ceea ce este rău, aceasta reprezentând o cerință esențială a credinței în inimile lor. De exemplu, în Surat At-Tauba, atunci când El le poruncește oamenilor să adopte doar calea dreptății și să vorbească întotdeauna numai adevărul, li se adresează astfel:

„O, voi cei care credeți! Temeți-vă de Allah și fiți cu cei iubitori de adevăr!” (Surat At-Tauba: 119).

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a explicat foarte frumos că, atunci când credința este fermă și puternică, vor fi dezvoltate de asemenea principii morale puternice și durabile, iar dacă moralitatea este scăzută, și credința va fi în consecință slabă. Un om care este lipsit de modestie și prost crescut și care adoptă obiceiuri urâte fără să îi pese de ceilalți este precum persoana despre care Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Modestia și credința sunt**

gemene. Cel care va renunța la una dintre ele o va pierde de asemenea și pe cealaltă. “

Odată Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a trecut pe lângă un *ansar*, iar acesta îl certa pe fratele său în privința modestiei sale. Atunci Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a sfătuit să îl lase să plece, pentru că modestia este o ramură a credinței. Un om care îl hărțuiește pe aproapele său și îl face să sufere aducându-i orice fel de daune, din punct de vedere al religiei, acesta este un om crud și cu o inimă de piatră. Referitor la aceasta, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Pe Allah, el nu poate fi un *mumin*! Pe Allah, el nu poate fi un *mumin*! Pe Allah, el nu poate fi un *mumin*!”** Atunci a fost întrebat: „Cine?” Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **„Acela de ale cărui fapte rele vecinul său nu se află în siguranță.”** (Bukhari).

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a sfătuit pe companionii săi să stea departe de vorbele urâte, de actele imorale și de faptele care sunt fără sens. El a spus: **„Acela care crede în Allah subhanu wa ta’ala și în Ziua de Apoi ar trebui să vorbească numai lucruri bune sau, dacă nu, să tacă.”** (Bukhari).

În acest fel, prin adevărul credinței și prin înțelegerea perfectă a acesteia, calitățile nobile ale omului sunt amplificate și dezvoltate, sunt păzite și păstrate în siguranță până vor aduce rezultate.

Șiruri frânte, inimi triste, rugăciuni insipide

Veți găsi, de asemenea, oameni care se vor autointitula musulmani; deși manifestă lene în practicarea rugăciunilor obligatorii, ei vor fi întotdeauna prezenți în public, ori de câte ori va fi cazul, pentru a arăta tuturor cât de dornici sunt să facă aceste rugăciuni. Însă ei nu vor întârzia, în același timp, să acționeze într-un mod contrar cerințelor unui caracter nobil și ale unei credințe perfecte. Astfel de oameni au fost avertizați de către Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), iar el a făcut un apel către comunitatea sa și a atenționat-o să fie atentă în ceea ce îi privește pe aceștia.

Un om care comite greșeala de a realiza diferite forme de adorare, fără a înțelege semnificația lor, nu poate fi decât un om care nu a înțeles caracterul unui credincios și care nu a putut să se ridice la acest nivel.

De multe ori chiar și un copil poate copia mișcările rugăciunii și este capabil să repete ceea ce este recitat în timpul rugăciunii. Uneori, un actor poate oferi o asemenea rugăciune, chiar realizată cu umilință și concentrare, îndeplinind toate ritualurile necesare. Dar aceste tipuri de mișcări nu ajută în credință sau în atingerea scopului pe care îl are un drept-credincios. Există o singură cale de a îndeplini rugăciunile în cel mai bun mod sau de a efectua alte forme de adorare care nu ne va aduce niciodată rezultate greșite: un înalt caracter moral. Oricărei persoane care are această calitate rugăciunea îi va fi utilă; dar adorarea realizată de cel căruia îi lipsește moralitatea este inutilă.

Imamul Ahmed a consemnat: „O persoană l-a întrebat pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): «O, Trimis al lui Allah! O femeie este foarte renumită pentru rugăciunile ei, pentru post și pentru multe acte de caritate! Dar ea vorbește urât cu vecinii ei. Spune-mi, care va fi soarta ei?» El a răspuns că va merge în iad. Acea persoană a întrebat din nou: «O, Trimis al lui Allah! O altă femeie nu face multe prin rugăciunile și postul ei; oferă bucăți de brânză din generozitatea sa și nu le vorbește urât vecinilor.» El a răspuns: **«Ea este una dintre [cei din] Paradis.»**“

Acest răspuns subliniază valoarea atașată unui bun caracter. De asemenea, ne arată că generozitatea sau binefacerea este o rugăciune comună care influențează societatea. De aceea nu există justificare pentru diminuarea acestora. Dat fiind că rugăciunea și postul sunt, în parte, forme individuale de adorare, renunțarea – într-o măsură foarte mică – la aranjamentele elaborate în ceea ce privește aceste manifestări este permisă.

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu a răspuns din întâmplare la întrebarea care explică relația dintre moralitate și religie; el a demonstrat legătura care există cu formele corecte de adorare. Moralitatea constituie fundamentul reformei și a perfecționării în această lume și a salvării în Lumea de Apoi.

Problema moralității a fost foarte importantă. A fost necesar ca Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) să ofere continuitate în asigurarea călăuzirii pentru adepții săi.

El a trebuit să insiste în a da un sfat bun oamenilor din jurul său, astfel încât importanța moralității să fie înrădăcinată în mintea și în inima omului, devenind destul de clar că credința, bunătatea și moralitatea sunt toate dependente una de cealaltă. Acestea au o strânsă legătură între ele și nimeni nu le poate separa.

Cine este sărac?

Într-o zi Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a întrebat pe dragii lui companioni (Allah să fie mulțumit de ei!) dacă știu ce este sărăcia. Atunci ei au răspuns că este sărac cel care nu are niciun dirham sau dinar (niciun ban). Atunci Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„În comunitatea mea sărac este acel om care va apărea în Ziua Judecății în fața lui Allah subhanu wa ta’ala astfel: a făcut rugăciunea, a plătit *zakat*-ul, a respectat toate acestea, însă a abuzat de cineva, a acuzat pe nedrept pe cineva, nu a avut dreptul de a lua în posesie proprietatea cuiva, a omorât sau a lovit pe cineva. Toate calitățile pe care le-ar fi avut vor fi fost date victimelor sale. Dacă aceste calități ale sale se vor fi terminat înainte ca faptele rele să se termine, atunci greșelile și păcatele victimelor sale îi vor fi date lui și apoi va fi aruncat în iad.”** (Muslim)

Un astfel de om este foarte sărac. Starea lui este ca și a unui comerciant care are marfă bună în valoare de o mie de rupii însă el este dator două mii de rupii. Cum se poate ca un astfel de om să fie numit bogat?

Un om religios care își face rugăciunile negreșit și îndeplinește acte de adorare sigure și precise, dar cu toate acestea comite și fapte rele cu intenție, se comportă urât cu oamenii, îi tratează pe oamenii săraci și neputincioși cu cruzime, cum se poate să fie numit cinstit sau drept-credincios ?

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a explicat toate acestea și a dat un exemplu foarte bun. A spus că și cel mai bun caracter moral este dizolvat de păcate, așa cum relele obiceiuri distrug reputația omului, iar oțetul distruge mierea.

Identificarea unui ipocrit.

Când răutatea este hrănită de ego, iar prejudiciul creat de aceasta se materializează, iar pericolul s-a intensificat, atunci omul s-a lepădat de religia sa așa cum cineva se dezbracă de hainele sale. Pretenția sa de a fi un om bun sau cu credință este falsă.

Care va fi valoarea religiei fără un caracter bun? Cum este posibil ca un om să îi aparțină lui Allah, dar în același timp să fie o victimă a corupției?

Legătura dintre credință și moralitate ne este clar arătată în hadisul Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): **„Omul care are aceste trei obiceiuri este un ipocrit, chiar dacă acesta se supune, își îndeplinește rugăciunea, efectuează umra (pelerinajul) și se numește musulman: când vorbește spune un neadevăr, atunci când face o promisiune, nu o îndeplinește și atunci când i se încredințează ceva, dă dovadă de lipsă de onestitate.”** (Muslim).

Într-o altă relatare, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Există**

trei semne ale unui ipocrit: atunci când vorbește, spune neadevărul, atunci când face o promisiune, nu o respectă și atunci când încheie un contract, înșeală, deși acesta [ipocritul] poate își îndeplinește rugăciunile, se supune repede și spune că este musulman.”

De asemenea, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Există patru semne, iar în oricine se regăsesc acestea, el este un ipocrit, fără îndoială. Dacă în cineva se regăsește unul dintre aceste obiceiuri, el va avea un obicei distructiv până în clipa când va renunța la el. Când ceva i se dă lui în încredințare, el dă dovadă de lipsă de onestitate; atunci când vorbește, spune minciuni; când încheie un contract, înșeală și când se ceartă, începe să insulte.”** (Bukhari).

Capitolul 3

PERSONALITATEA IDEALĂ / CARACTERUL IDEAL

Învățăturile despre moralitate ale Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!)

Aceste învățături ne arată că Islamul a venit să lumineze viețile oamenilor cu flacăra virtuții și bunelor maniere, să creeze în ei un caracter strălucit și să le umple sufletele cu perlele buneii purtări.

Statutul moralității nu e precum cel al mijloacelor luxului și plăcerilor față de care poți fi indiferent. Moralitatea reprezintă numele principiilor vieții pe care religia trebuie să le adopte și de care trebuie să aibă grijă din respect față de reprezentanții ei.

Islamul a enumerat toate aceste virtuți și principii și i-a încurajat pe cei care urmează calea Islamului să le asimileze gradat în viața lor. Dacă am strânge la un loc toate vorbele Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) despre importanța caracterului bun și moral, s-ar forma o carte voluminoasă, cu informații necunoscute multora dintre marii reformatori.

Înainte de a enumera și detalia aceste virtuți ar fi bine să cităm câteva exemple relevante pentru a demonstra cât de mult a încurajat Islamul oamenii să adopte un caracter moral.

Usama bin Șareek (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: „Stăteam în prezența Trimisului lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) atât de liniștiți

de parcă aveam păsări așezate pe capetele noastre. Nimeni nu avea curajul să deschidă gura. În acest timp, niște oameni au venit și au întrebat: «Dintre sclavii lui Allah, care Îi este Lui cel mai drag?» Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **«Cel care are caracterul cel mai bun.»**” (Ibn Haban).

În altă relatare se spune: „Oamenii au întrebat care este cel mai bun lucru dat omului?” Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **„Cel mai bun caracter.”** (At-Tirmizi).

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a fost întrebat: „Care dintre musulmani este perfect în credința lui?” El a răspuns: **„Cel care are cel mai bun caracter.”** (At-Tabarani).

Abdullah bin Amar (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: „L-am auzit pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) zicând: **«Vreți să vă spun care dintre voi este mai pe placul meu și cine îmi va fi cel mai aproape în Ziua Judecății?»** A repetat întrebarea de două sau trei ori. Oamenii i-au cerut să le spună despre cine e vorba, iar el a răspuns: **«Acela dintre voi care are cel mai bun caracter.»**” (Ahmed).

Într-un alt hadis Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„În Ziua Judecății nimic nu va cântări mai greu în balanța unui bun *mumin* decât un caracter bun. Lui Allah nu-i place cel care vorbește obscenități și e nepoliticos. Iar cel ce are un bun caracter ajunge la nivelul celui ce se ține de rugăciune și postește, pornind de la caracterul său.”** (Imam Ahmed)

Nu ar fi de mirare dacă aceste învățături ar veni de la vreun filosof, preocupat intens de problema

reformării morale. Însă marea surpriză este că aceste învățături vin de la un om care s-a străduit să impună o nouă credință în contextul în care celelalte religii și-au îndreptat atenția mai întâi asupra procesului de adorare și a altor ritualuri religioase.

Ultimul Profet a chemat la practicarea a variate forme de adorare și la instaurarea unui mod de conducere care poate face față războiului pe termen lung cu numeroșii dușmani. În ciuda dezvoltării religiei sale și a creșterii imense a diferitelor sarcini ale urmașilor, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a informat că, în Ziua Judecății, nimic nu va avea o mai mare greutate în balanța lor decât bunul caracter; cu siguranță acest fapt nu îi este necunoscut: în Islam valoarea moralității este foarte mare. Pe de o parte, religia reprezintă numele bunului comportament între oameni, iar, pe de altă parte, în sensul ei spiritual, reprezintă numele celei mai bune relații existente între om și Dumnezeu; ambele aspecte vizează aceeași realitate.

Sunt multe religii care transmit idea că omul poate îmbrățișa orice credință și păcatele îi vor fi iertate; a-ți face rugăciunile zilnice fixate în orice religie îți anulează greșelile. Islamul nu crede însă acest lucru. Conform doctrinei islamice, aceste beneficii vor fi accesibile numai când credința va reprezenta un pas conștient spre virtute și onorarea datoriei obligatorii; atunci actul de adorare propus poate deveni o reală sursă de ștergere a păcatelor și o sursă autentică de perfecționare. Cu alte cuvinte, răul poate fi îndepărtat prin acele virtuți pe care omul și le asumă și prin care este capabil să atingă standarde înalte. Profetul (Pacea

și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a subliniat insistent aceste principii valoroase, astfel încât *ummah* să înțeleagă că valoarea moralității nu poate scădea, iar importanța formelor fără fond nu va crește.

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat: „Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **«Un supus obține, prin intermediul caracterului său bun, o poziție înaltă și mare onoare în Viața de Apoi, chiar dacă poate fi mai slab în ceea ce privește adorarea. Însă, din cauza unui caracter strâmb, poate fi aruncat în cele mai mari adâncimi ale Iadului.»**“ (At-Tabarani).

A'îṣah (Allah să fie mulțumit de ea!) relatează: „L-am auzit pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) spunând: **«Mu'min, prin bunătatea caracterului său, atinge poziția înaltă a celui care ține post și își face rugăciunile.»**“ (Abu Daud).

Ibn 'Omar (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat: „L-am auzit pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) spunând: **«Un musulman care este moderat în privința actelor de adorare poate atinge poziția celui care ține post și recită versetele lui Allah în timpul rugăciunilor de noapte, doar datorită bunătății caracterului său și a decenței.»**“ (Ahmed).

Abu Huraira (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat că Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**Noblețea unui mu'min este religiozitatea sa, toleranța îi este inteligența, iar descendența este bunătatea caracterului său.**“ (Hakim).

Abu Dhar (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat de la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): **„Câștigător este acela care și-a purificat inima pentru credință, și-a păstrat inima pe calea cea dreaptă și ființa în stare de mulțumire, iar natura sa este pe calea cea dreaptă.”** (Ibn Haban).

Excelentul exemplu al Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!)

Simplele învățături și porunci referitoare la permis și interzis nu reprezintă fundația bunului caracter în societate; doar aceste elemente nu sunt suficiente pentru a dezvolta în firea omului calitățile amintite mai sus. Un învățător poate doar să poruncească să se facă aceasta și să nu se facă aceea, iar societatea devine una moralistă.

Învățăturile de succes ale bunei purtări au nevoie de timp lung de implementare și de atenție în aplicare. Învățarea nu poate avea succes dacă exemplul oferit societății nu este unul de încredere, pentru că o persoană fără caracter nu are cum să lase o impresie bună în jurul său.

Cea mai bună învățătură este oferită de acel om a cărui personalitate și moralitate creează admirație printre cei din jur. Oamenii vor simți dorința puternică de a-l elogia pentru noblețea caracterului și de a-i urma exemplul de viață. Lumea ar simți spontan dorința de a-i urma pașii.

Pentru a sădi și dezvolta semințele bunului comportament printre companioni, conducătorul trebuie să aibă un caracter nobil și calități mai multe

decât aceștia. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) însuși oferea cel mai bun exemplu de caracter nobil, fiind un bun model pentru urmașii săi. Înainte de a-i sfătui să adopte un stil de viață moral, el planta semințele moralității printre companionii prin exemplul propriului său comportament.

Abdullah ibn Amar (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: „Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu era nici fără maniere, nici nepoliticos. Obișnuia să spună că aceia mai buni dintre voi sunt cei cu cel mai bun caracter.” (Bukhari).

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: „L-am slujit pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) vreme de zece ani. Niciodată nu a zis: «Of» (ca expresie a nemulțumirii), nici nu m-a întrebat de ce am făcut sau nu am făcut un anumit lucru.” (Muslim).

Tot el a mai spus: „Mama mea obișnuia să-l țină pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) de mână și să-l ducă pe unde voia ea. Dacă cineva venea să-i strângă mâna, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) niciodată nu-și retrăgea mâna din mâna celui alt până când acesta nu și-o retrăgea pe a lui și niciodată nu-și îndepărta privirea de la cel cu care vorbea până când acesta nu o îndepărta. În întâlniri nu stătea niciodată în așa fel încât genunchii lui să iasă în evidență față de cei ai companionilor.” (Tirmizi).

A'îșah (Allah să fie mulțumit de ea!) a spus: „Dacă existau două opțiuni, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) o alegea pe cea mai ușoară, cu condiția ca ea să nu implice vreun păcat. Dacă implica păcat, atunci el fugea cel mai departe de ea. Profetul

(Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu s-a răzbunat pe nimeni mânat de motive personale. Însă dacă era stârnită mânia lui Allah, atunci și mânia lui era stârnită. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu a bătut pe nimeni cu mâinile lui: nici pe soțiile sale, nici pe servitori. Însă, da, lupta în războaie pentru cauza lui Allah.” (Muslim).

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat: „Mergeam odată cu Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Corpul îi era înfășurat într-un *chadar* gros. Un arab a tras atât de tare de *chadar*, încât i-am putut vedea o parte a umărului și am fost îngrijorat de tăria cu care acela a tras de *chadar*. Arabul a spus: «O, Muhammed, dă-mi partea mea din ceea ce Allah ți-a dat ție!». Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) s-a întors către el, a râs și a dat ordin ca să-i fie dată pomana.” (Bukhari).

A’ișah (Allah să fie mulțumit de ea!) a relatat că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Allah are inima bună. Îi plac cei cu inima bună. Iar răsplata ce o oferă pentru o inimă bună, El nu o dă pentru o inimă împietrită, nu, o asemenea răsplată El nu o oferă pentru nimic...”** (Muslim).

Într-o altă relatare se spune: **„Bunătatea în orice lucru îl face pe acesta frumos, iar orice lucru din care se ia bunătatea va deveni urât.”**

Jarir (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat că Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Răsplata pe care Allah o dă pentru bunătatea inimii El nu o dă pentru nesăbuiți, iar când Allah ia un supus printre favoriții Lui, îi dă**

acestuia bunătate. Acele familii unde nu e bunătate sunt sărăcite de orice virtute.” (At-Tabarani).

Abdullah bin Harith (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat că nu a văzut pe nimeni care să zâmbească mai mult decât Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). (Tirmizi).

A'îșah (Allah să fie mulțumit de ea!) a fost întrebată ce făcea Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) acasă. Ea a răspuns: „Îi servea pe cei de acasă, iar când intra timpul de rugăciune făcea abluțiune și mergea la rugăciune.” (Muslim).

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat: „Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) avea cele mai bune maniere dintre toți oamenii. Aveam un frate adoptiv, pe nume Abu Umair. El avea o vrăbiuță bolnavă pe care o chema Naghiyr. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) se juca cu el și îl întreba: **«O, Abu Umair, ce s-a întâmplat cu Naghiyr a ta?»**” (Bukhari).

Dintre toate trăsăturile Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) una era extrem de cunoscută: era extraordinar de generos. Nu era niciodată zgârcit. Era mereu curajos. Niciodată nu a întors spatele Adevărului. Era drept și inimos. În deciziile pe care le-a luat niciodată nu a comis excese sau nedreptăți. Toată viața lui a fost sincer și de încredere.

Același Coran, același Criteriu, aceeași sură Yasin, aceeași sură Ta-Ha

Allah le-a poruncit tuturor musulmanilor să urmeze deprinderile alese și cele mai bune trăsături ale Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), călăuzindu-se după viața sfântă a acestuia.

„Ați avut voi în Trimisul lui Allah o pildă frumoasă, pentru cel care nădăjduiește în Allah și în Ziua de Apoi și îl pomenește pe Allah mereu.” (Surat Al-'Ahzab: 21).

Qazi A'yaz afirma că Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) era „cel mai manierat, cel mai generos și cel mai viteaz dintre toți. Într-o noapte, locuitorii Medinei au fost foarte înspăimântați. Câțiva oameni s-au îndreptat către locul de unde venea un anumit zgomot (unde se afla, probabil, cauza lui). Ei l-au văzut pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) venind din direcția respectivă. El se grăbise înaintea tuturor celorlalți pentru a afla ce se petrecuse. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) călărea pe calul lui Abu Talha, fără șa, cu sabia atârându-i la gât; el i-a liniștit pe oameni ca să nu se sperie, spunându-le că nu era nimic de care să se teamă.”

Ali (Allah să fie mulțumit de el!) relatează: „În timpul bătăliilor, când începea lupta, obișnuiam să ne facem multe griji pentru Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), pentru că nimeni nu se apropia

mai mult de dușman în luptă decât Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!).”

Jabir bin Abdullah (Allah să fie mulțumit de el!) afirma că, oricând cineva îi cerea ceva, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu spunea niciodată „Nu”.

Khadijah (Allah să fie mulțumit de ea!) i s-a adresat acestuia, atunci când a fost binecuvântat cu revelația divină: **„Tu porți poverile celor slabi, agonisești pentru săraci și îl ajuți pe cel care întâmpină orice greutate în urmarea Adevărului.”**

Odată Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a primit șaptezeci de mii de *dirhami* (monedă antică). Erau așezați pe covoraș în fața lui. El i-a împărțit stând în picioare. Nu a refuzat nici măcar un cerșetor și a terminat de împărțit întreaga sumă. Un bărbat s-a apropiat de el și i-a cerut ceva. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a spus: **„În prezent nu am nimic; cumpără ceva în numele meu și când vom obține ceva bani, vom plăti pentru acel lucru.”**

‘Omar (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: „Allah nu a decretat ca fiind obligatoriu de îndeplinit un lucru asupra căruia nu ai putere sau control.” Acest lucru l-a întristat pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Unul dintre *ansari* a spus: „O, Profet al lui Allah! Cheltuie și nu te teme de condițiile grele impuse de Allah!” Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zâmbit și fața sa radia strălucitoare. El a spus: **„Mi s-a poruncit să fac doar acest lucru.”**

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) îi iubea pe companionii săi. El nu-i ura. El

respecta orice persoană decentă din orice alt neam și obișnuia să desemneze acea persoană drept căpetenie a neamului său. El obișnuia să se intereseze de companionii și să le dea partea la care aveau ei dreptul. Niciun companion nu se gândea că altcineva în afară de el însuși ar fi fost mai respectat în ochii Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!).

Oricine devenea companion al Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) sau oricine venea la el cu nevoile sale era sfătuit de către Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) să fie răbdător până ce îl va putea mulțumi. Dacă cineva îi cerea ceva, el îi dădea sau îi vorbea cu atâta dragoste, încât persoana respectivă se întorcea mulțumită. Izvorul bunătății sale se revărsa pentru toți. El era un protector pentru companionii săi, iar în ceea ce privește Adevărul, toți erau egali în fața sa.

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) era chipeș, cu bun simț, smerit și avea o inimă blândă. El nu era îngust la minte și nu era un om dur. Nu-i stătea în obicei să se certe. El niciodată nu spunea cuvinte obscene. A-i condamna pe ceilalți sau a lăuda pe cineva în mod excesiv nu făcea parte din caracterul său. El manifesta indiferență față de lucrurile inutile, dar nu aluneca niciodată în pesimism.

‘Aişah (Allah să fie mulțumit de ea!) relatează că nu era nimeni care să posede un caracter mai moral decât al Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Oricând îl chemau prietenii sau familia, el răspundea bucuros.

Jarir bin Abdullah (Allah să fie mulțumit de el!) povestea: „De când am devenit musulman, Profetul

(Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu m-a împiedicat să intru în casa sa; îmi zâmbea întotdeauna când mă privea.”

El obișnuia să schimbe replici cu companionii săi, să li se alăture cu sinceritate și încerca să se apropie mai mult de ei. El se juca cu copiii acestora și îi lua în poala sa. Accepta invitațiile din partea bărbaților liberi, a sclavilor și sclavelor sau a persoanelor sărace. El vizita bolnavii și invalizii din îndepărtatele zone ale Medinei. El accepta justificările celor cu adevărat fără ajutor.

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) relatează că, dacă cineva îi șoptea Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ceva la ureche, el niciodată nu-și retrăgea urechea de la gura celui care șoptea până ce acesta însuși nu se îndepărta. Când cineva îl lua de mână, niciodată nu-și retrăgea mâna decât dacă cealaltă persoană și-o retrăgea. El obișnuia să fie întotdeauna primul care îl saluta pe cel cu care se întâlnea sau să fie primul care să dea mâna cu companionii săi. El niciodată nu-și întindea picioarele în mijlocul companionilor săi, pentru ca aceștia să nu fie deranjați.

Oricine venea la el era respectat cum se cuvine. De multe ori obișnuia să întindă postavul său pentru musafiri și să pună perna folosită de el la spatele musafirului. Dacă musafirul ezita să se așeze pe postav, el obișnuia să insiste.

El le-a dat nume noi de familie companionilor săi. În onoarea acestora, obișnuia să-i cheme cu nume frumoase. Nu obișnuia niciodată să întrerupă pe cineva din ceea ce avea de spus până ce acesta se oprea sau se ridica în picioare.

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) povestește că, dacă cineva aducea un dar Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), acesta obișnuia să roage persoana respectivă să ducă darul la o anumită casă pentru că acolo locuia o prietenă a lui Khadija pe care aceasta o iubise.

A'îșah (Allah să fie mulțumit de ea!) relatează: „Nu eram geloasă pe nicio femeie, nici nu simțeam vreo ostilitate față de Khadija, căci obișnuiam să aud despre ea de la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) în mod repetat. Dacă era sacrificată o capră, el obișnuia să o trimită în dar la casa prietenelor acesteia.”

Odată sora Khadijei (Allah să fie mulțumit de ea!) a cerut permisiunea să intre. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a fost foarte încântat să o vadă.

O femeie a venit la el și a vorbit despre Khadija (Allah să fie mulțumit de ea!) cu duioșie, punând întrebări despre ea cu afecțiune. Când aceasta a plecat, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Această femeie obișnuia să vină când trăia Khadija. O relație bună este un semn de credință.”**

El își trata rudele cu bunătate, dar nu le acorda prioritate față de alte persoane mai bune. Abu Qatawa a relatat că, atunci când o delegație din Najași a venit la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), acesta s-a ridicat să-i servească. Companionii săi i-au spus că ei sunt suficient de numeroși ca să-i servească. El a răspuns: **„Ei i-au cinstit pe companionii noștri, de aceea doresc să-i servesc eu însumi.”**

Abu Usama a povestit că, odată, Profetul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) s-a înfățișat companionilor sprijinindu-se de un toiag, iar companionii săi s-au ridicat în picioare. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Nu vă ridicați în picioare! Nu adoptați obiceiul acestor nearabi care se ridică în picioare pentru a-și arăta respectul unul față de altul.”** El a spus: **„Sunt un slujitor al lui Allah; mănânc cum mănâncă și ceilalți oameni, mă așez așa cum se așează și ceilalți oameni.”**

Când călărea un catâr, îi permitea și altcuiva să călărească în spatele său. El obișnuia să-i viziteze pe neputincioșii săraci. El le permitea cerșetorilor să stea la întâlniri. Se alătura companionilor săi fără rezerve. Unde se termina adunarea, acolo obișnuia să se așeze.

Odată Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a îndeplinit pelerinajul (*hajj*) pe o *kajawa* ieftină pe spatele unei cămile; pe ea era întinsă o *chadar* veche și ruptă care nu putea să coste mai mult de patru dirhami. El a spus: **„O, Allah, acesta este *hajj*-ul meu, în care nu este nici ipocrizie, nici etalare!”**

Când Mekka a fost cucerită, iar soldații musulmani au intrat în oraș, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) călărea o cămilă, iar capul său era aplecat cu smerenie atât de mult, încât se părea că atinge o parte din *kajawa*.

El era o fire tăcută. Niciodată nu vorbea fără să fie necesar. Dacă cineva vorbea înțepat, obișnuia să fie indiferent la acesta și să-l ignore.

Zâmbetul era râsul său. Vorba lui era dreaptă, directă și fără excese. Companionii săi, din respect și

urmându-l pe el, considerau suficient să zâmbească în prezența sa.

În cadrul întâlnirilor sale se manifesta un spirit de toleranță, grija față de ceilalți, onestitatea, virtutea și dreptatea. Nimeni nu ridica vocea acolo, iar bârfa nu era permisă.

Oricând începea să vorbească Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), companionii săi obișnuiau să păstreze tăcerea, purtându-se de parcă pe capetele lor ar fi fost cocoțate păsări.

Când umbla, o făcea cu un pas echilibrat. Nu era nici teamă, nici grabă în pasul său, nici lene.

Ibn Abi Hala relatează: „Tăcerea lui se datora toleranței, vederii lui largi, calculului, reflectării și contemplării.”

A'îșah (Allah să fie mulțumit de ea!) relatează că Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) vorbea în așa fel încât, dacă cineva dorea să-i numere cuvintele, o putea face.

Profetul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) îndrăgea miresmele și folosea parfum de multe ori.

Această lume i-a fost dăruită cu toate farmecele și plăcerile ei. Armatele sale au câștigat victorii, dar Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a rămas indiferent la lux și plăceri. El a murit sărac, armura sa fiind dată drept garanție unui evreu.

Capitolul 4

APARTINÂND ATÂT DE RAI, CÂT ȘI DE IAD

Prima țintă – îndreptarea personalității

Și Islamul, la fel ca alte religii divine, păstrează pe primul loc în planul său de reforme îndreptarea personalității omului. Islamul consideră persoana umană ca fiind prima țintă a eforturilor sale și sădește semințele învățăturilor sale în adâncurile individului, astfel ca sinele și instruirea să devină inseparabile.

Învățăturile Profeților dăinuie până la sfârșitul lumii, iar grupul oamenilor credincioși se strânge în jurul lor. Secretul constă în faptul că sinele uman este obiectivul întregii lor străduințe și că acesta reprezintă axa tuturor acțiunilor lor. Învățăturile lor nu erau ca o etichetă lipită în exterior, care putea fi separată de indivizii angrenați în activitățile lor zilnice. Acestea nu erau precum vopseaua sau spoiala care se pot șterge odată cu trecerea timpului. Profeții au impregnat cu principiile și învățăturile lor adâncurile inimii omului, ceea ce s-a transformat într-o putere extraordinară, capabilă să protejeze persoana de răutatea naturii omenești și să guverneze deciziile acesteia. De multe ori unele religii divine au generat proteste împotriva societății și structurii sale, împotriva guvernelor și a naturii acestora, prezentând în același timp leacurile pentru bolile apărute la acel nivel.

În pofida acestui lucru, natura tuturor religiilor divine a permis menținerea integrității personalității

umane ca bază pentru programele de reformă, considerând caracterul moral puternic și solid drept garanție permanentă a stabilirii și întreținerii fiecărei civilizații. Dar aceasta nu înseamnă că importanța celor care se străduiesc pentru a construi un guvern mai bun sau o societate mai bună ar fi redusă ori că eforturile lor sunt mai puțin importante. Nu, chiar deloc. Se încearcă a-i determina pe oameni să conștientizeze valoarea pe care o are îndreptarea personalității umane pentru siguranța vieții și pentru protejarea sănătății și a unui trai virtuos.

Sinele care a devenit nelegiuit poate să provoace numai dezmembrare și dezordine în sistemul de guvernământ și poate face uz de executarea legilor acelui sistem pentru a-și îndeplini obiectivele ticăloase și rele. Dar un sine purificat și nobil își va îndeplini datoria de a coase rupturile din veșmântul anturajului, reparându-le. Va încerca să sporească măreția și decența societății. Va considera aceasta ca fiind responsabilitatea sa de a introduce regularitatea în uzul puterii și de a îndepărta din guvern toate tipurile de defecte.

El este precum un judecător. Dacă acesta este instruit și cu bun simț, poate să îndrepte defectele legii prin deciziile sale altruiste și prin hotărârile sale drepte. Dar un judecător crud și nedrept poate să manifeste indiferență față de ordinele și autoritățile corecte. La fel este și condiția sinelui, atunci când este confruntat cu ideile și viziunile lumii și cu interesele și plăcerile personale. De aceea reforma sinelui este primul pilon al temeliei supremației virtuții în această viață.

Dacă nu se acordă atenție îndreptării personalității indivizilor, această lume devine imperiul forțelor întunecate, prezentul și viitorul omului fiind guvernat de stricăciune. De aceea Allah spune:

„Allah nu schimbă starea unor oameni până ce ei nu schimbă ceea ce se află în sufletele lor. Iar dacă Allah voiește un rău pentru un neam, acesta nu poate fi respins. Și ei nu au în locul lui Allah niciun alt ocrotitor.” (Surat Ar-Ra'ad: 11).

Explicând cauza existenței comunităților pervertite, Allah spune:

„[Ei sunt] asemenea neamului lui Faraon și a celor de dinaintea lor care nu au crezut în semnele lui Allah și pe care Allah i-a pedepsit pentru păcatele lor. Allah este Puternic [Qawiyy] [și] aspru la pedeapsă! Aceasta pentru că Allah nu schimbă îndurarea pe care a revărsat-o asupra unui neam decât dacă ei schimbă ceea ce este în sufletele lor.” (Surat Al-'Anfal: 52-53).

Din punctul de vedere al îndreptării și al instruirii, Islamul consideră această problemă sub două aspecte. Primul aspect este acesta: fiecare individ are o natură bună și pură în sine care se îndreaptă spre ceea ce este drept și bun, omul simțindu-se fericit când obține aceasta. Acesta urăște răutatea și ticăloșia, întristându-se și părându-i rău când comite astfel de fapte. Își vede prelungirea și dezvoltarea existenței sale și sănătatea vieții sale în dreptate și adevăr.

Există și un al doilea aspect: fiecare individ are în sine emoții provocatoare și înclinații satanice care-l abat de la calea cea dreaptă. Acestea îi prezintă faptele nocive într-un mod plin de farmec și îl aruncă în groapa

josniciei și a răutății. Nu ne interesează să vorbim despre studiul principiilor și al bazelor acestei înclinații dăunătoare din punct de vedere istoric, pentru a se stabili dacă aceste emoții sau dorințe penetrează natura umană din exterior sau dacă sunt îi sunt inerente. Ne preocupă faptul că ambele condiții sunt prezente în om, aflându-se într-o luptă crâncenă pentru a obține supremația de a călăuzi viața omului. Iar felul de conducere pe care îl acceptă omul decide destinația sa finală.

„Și pe suflet și pe ceea ce l-a plăsmuit și i-a insuflat lui nelegiuirea sa și evlavia sa! Izbândește cel care-l curățește și pierdut este cel care-l strică!”
(Surat Aș-Şams: 7-10).

Realizarea Islamului constă în faptul că îl ajută pe deplin pe om ca acesta să fie capabil de a-și întări și consolida natura, ca să-și poată face razele sale mai strălucitoare și mai luminoase, iar prin călăuzirea și conducerea islamică să poată duce la bun sfârșit lunga călătorie a vieții. În mod similar, îl pregătește pe om pentru ca acesta să fie liber de căile răutății și de îndemnurile diavolului, pentru că acestea încearcă să-l deruteze și să-l întoarcă de la calea corectă, iar în final îl determină să cadă din poziția sa înaltă.

Capitolul 5

Islamul este religia firii

Islamul s-a autointitulat o „religie firească”, care este lipsită de toate impuritățile:

„Ridică-ți fața ta spre religia cea adevărată! Această [religie] este firea [creată de] Allah, după care El i-a creat pe oameni. Nu există schimbare în creația lui Allah. Aceasta este religia cea dreaptă, dar cei mai mulți oameni nu știu.” (Surat Ar-Rum: 30).

Funcția ochiului este de a vedea până când apare o tulburare în el. Urechea aude sunetul până devine surdă. Funcția firii este de a urma calea corectă și de a alergera spre ea cu aceeași vioiciune cu care apa se scurge de pe o înălțime, atât timp cât nu este copleșită de stricăciunea și josnicia care s-ar putea să-i ia frâiele din mână și să o întoarcă de la calea dreptății și a binecuvântărilor.

Lucrurile care tulbură, care corup firea sunt uneori rezultatul ultimelor secole, alteori reprezintă creația anturajului josnic, a obișnuințelor și a obiceiurilor, sau ambele cauze sunt responsabile pentru perturbări. Aceste lucruri reprezintă un pericol foarte mare pentru natura omului. Ele cauzează o diversitate de maladii în ea. Adevăratul *jihad* al unui reformator este de a lupta împotriva acestor inhibiții și obiceiuri și de a le slăbi puterea. El încearcă să-și elibereze firea de aceste pericole pentru ca puritatea sa originală să poată fi recâștigată și să fie capabil să-și îndeplinească adevărata responsabilitate. Islamul a oferit o clarificare deplină a acestei metode.

După ce a explicat religia firească în versetul citat mai sus, în Sfântul Coran ni se spune:

„Întoarceți-vă la El căindu-vă! Fiți cu frică de El și împliniți Rugăciunea [As-Salat] și nu fiți dintre politeiști, dintre cei care au divizat religia lor și au devenit secte, fiecare ceată bucurându-se pentru ceea ce are ea!” (Surat Ar-Rum: 31-32).

A încuraja credința în locul necredinței, dreptatea în locul răutății, a adopta metoda conștientizării fricii de Dumnezeu în locul gândurilor tulburi cu privire la Allah, unitatea în gândire și acțiune a oamenilor dreți – acestea sunt manifestările care ne arată că omul și-a păstrat natura în integralitatea sa originală. Acest lucru a fost clarificat în următorul verset din Coran:

„Noi l-am creat pe om cu cea mai frumoasă înfățișare, apoi îl întoarcem pe el în locul cel mai de jos, fără de aceia care cred și împlinesc fapte bune, căci ei vor avea parte de răsplată neîntreruptă.” (Surat At-Tin: 4-6).

Care este cel mai bun tipar sau model pentru om? Înțelegerea adevărului și adoptarea acestuia, îndeplinirea cerințelor lui și întrunirea revendicărilor sale. Acesta se numește atașament față de virtuozitate și decență, iar atenția acordată acestor două calități în viața individuală a omului și în viața sa în colectivitate reprezintă adevărata realizare. Încercările de a le face active în toate aspectele vieții este adevăratul tipar și model.

Există însă un număr foarte mare de oameni care nu ajung la acest nivel înalt. Ei rămân atașați doar de viața de pe acest pământ. Își urmează propriile dorințe, arătând neascultare față de poruncile lui Dumnezeu. Ei

cad astfel la cel mai de jos nivel pe care Coranul îl numește „*asfala safiliyn*” (cel mai de jos dintre cei de jos), nivel la care Allah i-a aruncat pe astfel de oameni.

A-i arunca pe oamenii cu o astfel de fire la cel mai de jos nivel este, potrivit legii divine, o chestiune de călăuzire sau de rătăcire. Iar aceste legi sunt drepte și se bazează pe dreptate. Coranul cel Sfânt le menționează astfel:

„Allah nu duce în rătăcire un neam, după ce l-a călăuzit, până ce nu-i arată limpede de ce trebuie să-i fie frică. Allah este peste toate știutor!” (Surat At-Tauba: 115).

În Surat Al-'A'raf, această lege a relației dintre călăuzire și păcat a fost menționată astfel:

„Voi să-i îndepărtez de la semnele Mele pe cei care sunt îngâmfați, pe pământ, pe nedrept. Chiar de-ar vedea fiecare semn, ei tot nu cred în el. Iar dacă văd calea cea bună, ei nu o primesc drept drum, dar dacă văd calea rătăcirii, o primesc drept drum. Aceasta pentru că ei țin semnele Noastre de mincinoase și sunt nepăsători față de ele!” (Surat Al-'A'raf: 146).

Atunci cine rămâne „cel mai bun model”, păstrându-se departe de mârșăviile lumii? În versetele imediat următoare din Surat At-Tin, răspunsul ne este oferit astfel:

„Fără de aceia care cred și împlinesc fapte bune...” (Surat At-Tin).

În paginile anterioare am văzut că rezultatul credinței și al faptelor drepte constă în perfecțiunea caracterului moral.

Există un antidot pentru firea rea

Poziția Islamului vis-a-vis de natura pură a omului, precum și puterea și tăria acesteia au fost discutate. În ceea ce privește modul în care Islamul tratează firile rele, acest lucru s-a clarificat. Islamul îi avertizează pe oamenii răuvoitori. Islamul încredințează controlul unei astfel de firi unui intelect sănătos și încurajează o astfel de fire să se încline în fața naturii neprihănite din om și să se predea lui Allah.

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a făcut aluzie la unele dintre astfel de firi: **„Fiul lui Adam ajunge la bătrânețe și două obiceiuri nu-l părăsesc. Unul este lăcomia, iar al doilea este nesfârșitul lanț al speranțelor.”** (Muslim); **„Cel mai mare rău care se găsește în om este lășitatea înfricoșătoare și zgârcenia dezonorantă.”** (Abu Daud); **„Dacă fiului lui Adam i s-ar da o vale (plină) de aur, el și-ar dori să aibă încă una. Iar dacă i s-ar mai da o alta, el va fi lacom după o a treia. Foamea fiului lui Adam nu va fi satisfăcută decât când rămășițele lui vor fi amestecate cu țărâna. Iar celui care se întoarce la Allah, Allah îi acceptă pocăința.”** (Bukhari).

În Coranul cel Sfânt sunt menționate unele dintre obișnuințe în Surat ‘Ali-‘Imran:

„Frumoasă a fost făcută să pară în ochii oamenilor dragostea pentru cele jinduite – femeile, progeniturile, multe grămezi de aur și argint, caii de rasă aleasă, animalele și ogoarele. Acestea sunt plăcerea vieții celei pământești, în vreme ce la Allah este buna întoarcere.” (Surat ‘Ali-‘Imran: 14).

Primul aspect asupra căruia Islamul îi atrage atenția omului este faptul că a urmări dorințele carnale ale egoului și cerințele lui fără sfârșit nu îi va aduce niciodată satisfacție și mulțumire. Adevărul și calea corectă nu-i vor fi accesibile. Natura egoului este în așa fel încât atunci când o dorință îi este satisfăcută, acesta vrea imediat să i se satisfacă o altă dorință. Este mereu preocupat de a mânca, a bea, a se relaxa, fiind lacom, dorind să aibă mai mult și mai mult din orice. Nu ezită să comită păcate și acte de agresiune și cruzime. De aceea Coranul i-a interzis omului să-și urmeze dorințele care sunt considerate haram:

„Și nu urma poftei care te abate de la calea lui Allah! Aceia care se abat de la calea lui Allah vor avea parte de osândă aspră, pentru că au uitat de Ziua Socotirii.” (Surat Sad: 26).

Tactica necredincioșilor, necesitatea împotrivirii față de aceasta și importanța sa au fost menționate astfel:

„Și dacă adevărul s-ar fi potrivit cu poftele lor, s-ar fi stricat cerurile și pământul, precum și toti cei care se află în ele. Însă noi le-am adus pomenirea lor, dar ei de la pomenirea lor se întorc.” (Surat Al-Mu'minun: 71).

Este necesar să facem distincția dintre dorințele interzise ale egoului și dorințele legitime, pentru că unii oameni așa-numiți religioși au amestecat aceste două lucruri într-un mod foarte periculos.

Dacă omul vrea să se bucure de bunurile acestei lumi, atunci nu e nimic rău în asta și este o greșeală foarte mare că acest fel de cerințe și dorințe legitime au fost incluse în lista lucrurilor interzise, a faptelor rele.

Consecința acestui lucru este că omul își satisface dorințele sale legitime și respectabile, dar conștiința sa devine precum conștiința acelor oameni care acceptă crimele ca fiind legitime, asumându-le în mod conștient. Când acesta realizează că a comis o greșeală și că acel păcat face parte inevitabil din viața sa, atunci el comite păcate și mai serioase, complăcându-se în acțiuni strict interzise. Altfel spus, de această dată el devine un infractor și un păcătos în sensul adevărat al cuvântului.

În Coranul cel Sfânt s-a acordat o atenție specială acestui aspect declarându-se în mod foarte clar că dorințele pure ale sinelui și cele legitime sunt bune și permise, oferind șansa folosirii lucrurilor halal și curate. Limitarea și inhibarea anumitor acte ce contravin regulilor acestei sfere a decenței și legitimității este legitimă pentru că închide poarta actelor obscene și a păcatelor.

„O, oameni, mâncați din ceea ce se află pe pământ și este îngăduit și bun [ca hrană] și nu urmați pașii lui Șeitan, căci el vă este dușman mărturisit. El vă poruncește numai răul și ticăloșia și să spuneți despre Allah ceea ce nu știți.”
(Surat Al-Baqara: 168-169).

A restricționa consumul a ceea ce este legitim (*halal*) și curat (*tayyib*) nu înseamnă decât a-l atribui acuzații false lui Allah; acesta este răul și ticăloșia pe care Satana i-o poruncește omului să o facă. Islamul nu reprimă astfel de naturi și înclinații prin forță și pedeapsă, nici nu le aplanează sau sfărâmă, ci urmează o metodă echilibrată, lipsită de orice fel de exces.

Moralitatea deține controlul

Cum regulile și preceptele firii sănătoase sunt garantate de credință și îndreptare, neavând nicio legătură cu erezia și agnosticismul, reversul este valabil în cazul firilor rebele. În ambele cazuri, numai un caracter moral puternic și solid le poate controla. Acolo unde Sfântul Coran a menționat slăbiciunea omului, teama sa, bogăția și indiferența sa, tot acolo a clarificat și faptul că remediul împotriva acestor lucruri dezonorante constă în urmarea căii religiei.

„Omul a fost făcut nestatornic; când are parte de rău, el este abătut, iar când are parte de bine, el este zgârcit, afară de cei care fac Rugăciunea, care sunt stăruitori în Rugăciunea lor, din a căror avere este un drept hotărât pentru cerșetor și pentru cel lipsit; iar aceia care socotesc adevărată Ziua Judecății și aceia care se tem de osânda Domnului lor, căci nu există nicio apărare împotriva chinului Domnului lor, și aceia care își păstrează castitatea.”
(Surat Al-Ma'arij: 19-29).

Se cunoaște faptul că un bun caracter moral nu se dezvoltă dintr-o dată. Nici nu este puternic și solid de la început. E nevoie consecvență și gradație. În consolidarea lui există multe etape. Acesta este motivul pentru care în hrănirea și creșterea sa ni se cere să îndeplinim unele fapte care trebuie repetate. Calitatea care se dezvoltă din aceste practici ar trebui să fie marcată de consecvență – de exemplu rugăciunea, postul, pelerinajul (*hajj*), dania (*zakat*), precum și îndeplinirea unor alte forme de adorare, mărturisirea

credinței în Ziua de Apoi și teama față de pedepsele sale etc.

Când firile rele persistă în faptele lor și sunt statornice pe poziția lor greșită, continuând să încerce a traversa calea cea rea din când în când, atunci nu există niciun remediu stabilit și temporar pentru a controla și preveni aceasta. Excesul și intensitatea lor pot fi aduse la nivelul normal numai de cineva care este mai puternic și mai tare decât ele.

Esența discuției este că Islamul respectă natura umană și consideră învățăturile sale ca fiind vocea acestei naturi. Islamul avertizează firile rebele și le îndreaptă punctul de vedere. Acele forme de adorare care au fost făcute obligatorii în Islam sunt pentru a întări natura umană și pentru a întoarce dorințele în direcția corectă. Aceste forme de adorare nu sunt îndeplinite în mod satisfăcător și obiectivele intenționate nu pot fi atinse dacă nu este format acel caracter moral ideal responsabil de înclinația de a-i trata pe ceilalți într-un mod exemplar:

„Dar pe acela care se căiește în urma fărădelegilor lui și se îndreaptă, Allah îl va ierta, căci Allah este Iertător, Îndurător.” (Surat Al-Maida: 39).

Aceasta este pedeapsa pe care Islamul o impune pentru a salva reformiștii, bunăstarea și societatea dreaptă de daunele pe care le poate cauza un membru dăunător al său. Un delicvent care răspunde la dreptate prin cruzime și la reformă cu stricăciune – cine ar considera că un astfel de membru merită milă?

Islamul face apel la inimă

Am menționat acest exemplu numai ca să arăt că pedepsele pentru delictele morale nu au fost stabilite în ideea de a genera în mod forțat bunătațe în societate, nici nu au menirea de a constrânge la urmarea căii corecte.

În Islam, o cale mai bună este de a face apel la inimile oamenilor, de a trezi natura lor adormită, de a provoca înclinația lor reprimată și dorința către progres și perfecțiune, de a-i întoarce la prezența lui Dumnezeu și de a adopta o metodă caracterizată de argumente convingătoare și de dulceața dragostei și a frăției.

Valorile morale ar trebui explicate și clarificate astfel încât inima să fie convinsă că este necesar ca să le adopte pentru a obține acele trăsături de caracter bune și corecte. Într-un astfel de mediu este necesar să guverneze acea lege care ajută la hrănirea capacităților umane și la dezvoltarea obiceiurilor ideale și a caracterului moral. Nu e nimic greșit dacă acest mădular nefolositor și inutil este tăiat și aruncat, deoarece în societate realizăm diferite acțiuni de cultivare. Scopul este creșterea și întreținerea culturii, indiferent dacă aceasta implică curățarea buruienilor sau a tufișurilor purtătoare de țepi.

Protejarea intereselor omului și siguranța lor nu este un lucru de importanță mai mică, de aceea nu există niciun motiv de a privi în mod critic aceste pedepse impuse de Islam. Acest aspect a fost menționat în Torah și toate religiile de inspirație divină l-au subliniat.

Responsabilitatea societății

Potrivit Islamului, societatea joacă un rol foarte important în răspândirea binelui sau a răului. Islamul dorește să obțină putere pentru că vrea să formeze o societate care să poată fi de ajutor în încurajarea castității, a dreptății, a aversiunii față de răutate, a proliferării faptelor bune, a indiferenței față de această lume, a consecvenței și a fermității pe calea cea corectă.

Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne-a spus povestea unui criminal care a vrut să se pocăiască pentru crimele sale. Acesta a făcut apel la iscusința celor mai învățați oameni ai aceluia loc. I s-a dat și numele unui profet pe care s-a dus să-l vadă și căruia i s-a adresat: „Am comis sute de crime. Există vreo șansă de căință pentru mine?”. Acestuia i s-a spus: „Ce lucru poate să stea între tine și căință? Du-te într-un anumit loc unde locuiesc câțiva slujitori buni ai lui Allah și care se află mereu în adorarea Sa. Alătură-te lor în adorare și nu te întoarce în orașul tău, pentru că este un loc rău.” (Bukhari).

Într-o altă versiune se relatează că el a mers la un călugăr căruia i-a spus întreaga lui poveste, prezentându-i greutățile întâmpinate. Călugărul i-a spus: „Ai făcut o greșală mare. Cât mă frământă asta... Totuși există două orașe. Unul dintre ele se numește *Nasrah*, care înseamnă *adept al lui Allah*, iar celălalt se numește *Kufrah*, care înseamnă *cel care-L respinge pe Dumnezeu*. Locuitorii din *Nasrah* împlinesc faptele oamenilor raiului. Orice persoană care urmează altă cale nu poate sta acolo. Locuitorii din *Kufrah* împlinesc faptele oamenilor iadului. Nu e loc pentru cei

care urmează alte căi să stea acolo. De aceea mergi la oamenii din Nasrah. Dacă stai acolo și muncești ca acei oameni, atunci nu va fi nicio îndoială cu privire la acceptarea căinței tale.” (At-Tabarani).

Pentru siguranța naturii sănătoase a omului și pentru educarea și îndreptarea tendințelor rebele, Islamul ne învață că trebuie să manifestăm grijă și vigilență în ceea ce privește mediul în care se află omul, aspect ce joacă un rol foarte important în formarea unui caracter moral bun. Suntem siguri că dacă se are grijă de toate aceste aspecte, atunci se poate dezvolta o societate curată și ordonată în care pot fi întreținute calitățile pure și caracterul cinstit.

Capitolul 6

ÎNTREAGA UMANITATE TREBUIE SĂ BENEFICIEZE DE MORALITATEA NOASTRĂ

Comportamentul nostru față de nemusulmani

Fiecare religie are simbolurile ei caracteristice care o diferențiază de celelalte religii. Fără îndoială sunt anumite forme fixe de adorare în Islam care au devenit obligatorii pentru toți cei care urmează această cale. În afară de acestea, sunt anumite valori răspândite printre aceia care nu au niciun fel de contact cu cei nemusulmani. Dar învățăturile morale nu se încadrează în această categorie sau sferă a principiului. Fiecare musulman trebuie să se comporte într-un fel civilizat cu

toți cei trăiesc pe acest pământ și aceasta fără ezitare. Orice musulman este necesar să fie deschis în ceea ce privește contactul cu persoanele nemusulmane. Asemenea calități precum caritatea, respectarea promisiunilor, toleranța, decența, generozitatea, într-ajutorarea și așa mai departe trebuie respectate când vorbim cu musulmani, dar și atunci când avem legături cu nemusulmani. În Coranul cel Sfânt ni se specifică să nu le facem pe plac acelor evrei sau creștini care încurajează antipatia reciprocă, conflictele și certurile:

„Nu discutați cu oamenii Cărții decât în felul cel mai frumos, afară de aceia care sunt nelegiuîți cu voi, și spuneți: «Noi credem în ceea ce ni s-a trimis nouă și în ceea ce vi s-a trimis vouă! Domnul nostru și Domnul vostru este unul singur și noi Lui Îi suntem supuși.»” (Surat Al-Ankebut: 46).

Și discipolii lui Moise și Iisus (Pacea fie asupra lor!) au fost întrebați dacă se lasă prinși în aceste polemici și discuții, surprinzându-se mirarea lor:

„Spune: «Voiți să disputați cu noi în legătură cu Allah? El doar e Domnul nostru și Domnul vostru! Faptele noastre sunt ale noastre, iar faptele voastre sunt ale voastre. Noi numai Lui îi suntem devotați.»” (Surat Al-Baqara: 139).

Există un incident celebru în biografia Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!); acesta ar fi datorat ceva unui evreu. Evreii au cerut achitarea datoriei și pe cel mai aspru ton au spus: „O, voi, fii ai lui Abdul Muttalib! Voi intenționat întârziati achitarea datoriilor voastre!” De față era și ‘Omar bin Al-Khattab (Allah să fie mulțumit de el!) care a decis să îi învețe bunele maniere pe evreii care l-au insultat pe Profet

(Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și și-a scos sabia din teacă. Dar Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a calmat pe 'Omar (Allah să fie mulțumit de el!) spunând: **„Atât eu, cât și el merităm un tratament mai bun. Învăță-l să își ceară banii într-un mod mai frumos și pe mine să îl recompensez cât mai repede cu putință!”**

Islamul ne învață să îl tratăm cu respect și corectitudine pe adversarul nostru chiar dacă acesta poate fi un necredincios sau un fățarnic. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne spune: **„Rugăciunile celor oprimați își găsesc răspuns. Dar dacă omul este viclean și necredincios, toate efectele rele se vor întoarce împotriva lui.”** (Ahmed).

Într-un alt hadis ni se spune: **„Chiar dacă persoana oprimată este un ipocrit, nu este nicio piedică între rugăciunea lui și răspuns. Renunță la lucrurile îndoielnice și îmbrățișează-le pe cele în care nu există nicio urmă de îndoială!”** Prin prisma acestor legi și porunci, Islamul și-a sfătuit adepții să nu își trateze adversarii religioși și ideologici cu răutate. Legat de obligația de a-i trata pe cei de altă religie într-o manieră caldă mai există un alt hadis conform căruia Ibn 'Omar relatează că o capră a fost sacrificată în casa lui. Când s-a întors acasă, a întrebat dacă i s-a oferit o parte și vecinului său evreu. El a continuat spunând că l-a auzit pe Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) zicând că îngerul Gavriil a insistat atât de mult să își trateze cu ospitalitate vecinii, încât s-a gândit că va trebui să își facă vecinul urmaș la moștenirea pe care o va lăsa. (Bukhari).

De asemenea, în Islam ni se spune că adepții acestei credințe trebuie să fie buni cu rudele lor, chiar dacă acestea nu au îmbrățișat Islamul sau urmează alte culte religioase. Așadar a urma calea adevărului nu înseamnă că drepturile rudelor noastre pot să fie încălcate:

„Rămâi împreună cu ei în această lume, cu dreptate, dar urmează calea celor care se întorc către Mine, căci apoi la Mine este întoarcerea și Eu vă voi vesti ce ați făcut.” (Surat Luqman: 15).

Nevoia de moralitate pentru națiune și țară

Această parte este despre importanța moralității la nivelul individului. În ceea ce privește importanța și nevoia de moralitate la nivelul public, colectiv, în Islam se declară că progresul și supraviețuirea popoarelor, înflorirea și dezvoltarea culturii și civilizației și consolidarea puterii și forței depind de moralitate. Dacă avem un caracter moral bun, atunci toate aceste calități se vor regăsi în noi, dar dacă caracterul moral este de abia vizibil, atunci totul va lua sfârșit în curând: „O națiune trăiește atât timp cât moralitatea sa trăiește. Când caracterul său moral se prăbușește și ea se va prăbuși.”

Această realitate ne este explicată pe deplin într-un hadis în care profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne spune că, deși poporul său are control asupra întregii lumi arabe și are puterea de a decide soarta țării, deținând o poziție importantă în calitate de conducători, puterea sa poate fi păstrată doar datorită moralității. Anas bin Malik

(Allah să fie mulțumit de el!) spune: „Stăteam într-o casă și câțiva membri dintre ansari și muhajiruni erau prezenți. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a intrat în cameră și toți au încercat să îi facă loc cât mai aproape de scaunele lor. Dar el s-a îndreptat către ușă și, sprijinit de ea, a zis: **«Conducătorii vor fi din familia Quraiș și așa cum eu am putere asupra voastră, așa vor avea și ei. Când li se va cere să fie miloși, ei o vor face. Când vor judeca, o vor face cu dreptate. Când vor face o promisiune, o vor respecta. Cel căruia nu îi plac toate aceste va întâlni mânia lui Allah, a tuturor îngerilor și a oamenilor.»**” (At-Tabarani).

Acest hadis ne arată fără îndoială că orice persoană, comunitate, națiune sau formă de guvernământ va merita onoarea și respectul doar dacă va reprezenta cele mai bune calități și dacă se va lupta să atingă obiective mărețe. Dacă un guvern își exercită puterea sub egida Islamului și a Coranului, dar oamenii nu sunt mulțumiți pentru că cei de la putere nu judecă corect, nu îi ajută pe cei nevoiași și nu își respectă promisiunile, este de la sine înțeles că eticheta Islamului și cea a Coranului sunt doar de formă și că acest guvern nu respectă valorile principale ale Islamului, deci oamenii săi merită să fie blestemați oriunde s-ar duce. Hussein (Allah să fie mulțumit de el!) a spus că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Când Allah dorește să își îndrepte atenția către o națiune, încredințează poporul în mâinile unei persoane înțelepte și îi recompensează pe cei generoși; dar când vrea să pedepsească o națiune, încredințează poporul în mâinile unei persoane**

nesăbuite și îi răsplătește pe cei răufăcători.” (Abu Daud).

Există o zicală celebră a imamului Ibn Taimiyah: „Allah păzește guvernul iubitor de dreptate chiar dacă este unul al celor infideli și distruge guvernul totalitar chiar dacă este al musulmanilor.” Prin prisma Coranului cel Sfânt și a *sunnah*-ei, moralitatea este religia perfectă și, de asemenea, lumea perfectă. Dacă un popor își pierde onoarea în fața lui Allah sau dacă nu își respectă semenii, aceasta se întâmplă din cauza faptului că și-a pierdut caracterul moral bun și oamenii sunt lipsiți de decență și valori onorabile.

Capitolul 7

CINSTEA

Sfatul de a fi cinstit

Allah a creat acest întreg univers pe baza dragostei și le-a poruncit oamenilor să-și construiască viața pe baza adevărului, să facă din comportamentul cinstit și drept o practică a vieții lor, să facă loc adevărului nu numai în discuțiile și comportamentul lor. Când această înțelepciune este pierdută, iar oamenii, ideile și gândurile lor ajung să fie guvernate de povești false, superstiții și credințe, atunci răutatea și asprimea își fac drum în inima lor și ei se îndepărtează de calea cea dreaptă și renunță în totalitate la acele realități a căror adoptare era necesară. Din acest motiv, stâlpul puternic și ferm al caracterului musulman este caracterul cinstit.

Este datoria sa să fie atașat adevărului în orice situație și să vadă orice problemă și preocupare prin prisma adevărului. A păstra adevărul mereu în fața sa, în orice decizie, reprezintă cea mai clară manifestare a comportamentului musulmanului.

În mod similar, construirea societății în Islam are la bază această fundație care ar trebui să se opună simplelor presupuneri și superstiții; lucrurile neîntemeiate și poveștile imaginare ar trebui înlăturate, îndoielile și presimțirile nu ar trebui încurajate, pentru că numai realitățile puternice merită să fie manifestate. Aceste aspecte ar trebui să își lase amprenta asupra societății, iar ajutorul lor să fie luat în considerare în cadrul diferitelor relații. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Feriți-vă a gândi rău, pentru că gândirea răului este cea mai mare falsitate.”** (Bukhari).

Într-un alt hadis ni se spune: **„Lăsați lucrurile îndoielnice, urmați acele lucruri în care nu există îndoieli; pentru adevăr există o satisfacție și falsitatea este cauza îndoielilor și a presimțirilor.”** (At-Tirmizi).

Coranul a condamnat acele comunități care urmează speculațiile și superstițiile, care au umplut creierii oamenilor cu absurdități și care riscă prezentul și viitorul umanității prin poveștile false și jocurile de noroc ale corupției și dezbinării:

„Ei nu urmează decât bănuiala și ceea ce poftesc sufletele, în vreme ce de la Domnul lor le-a venit călăuzirea.” (Surat An-Najm: 23);

„Însă ei nu au știință despre aceasta. Ei nu urmează decât bănuiala, însă bănuiala nu este de niciun folos față de Adevăr.” (Surat An-Najm: 28).

De vreme ce Islamul respectă foarte mult onestitatea, el întoarce spatele, cu foarte mare asprime, mincinoșilor, muștrându-i cu foarte mare severitate. 'Aișah (Allah să fie mulțumit de ea!) relatează: „Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu ura nimic mai mult decât falsitatea. Dacă i se aducea la cunoștință că o anumită persoană a spus o minciună, obișnuia să-și scoată de la inimă respectul și onoarea față de acel om până în momentul în care era informat că acel om s-a căit pentru ce a făcut.” (Ahmed).

Într-o altă relatare de a ei: „Pentru Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) falsitatea era cel mai prost obicei al unei persoane. Dacă vreun om spunea o minciună în prezența sa, omul acela îl tulbura mereu, până în momentul în care era informat că s-a căit.” (Ibn Habban).

Acest obicei al Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu este deloc surprinzător. Aceasta era politica străbunilor noștri. Relațiile lor erau alcătuite pe baza dreptății și a bunului caracter moral. Se cunoșteau reciproc. Dacă cineva își păta caracterul și dacă el putea fi izolat în urma nelegiuirii sale, atunci poziția sa în societate era identică cu cea a unui om care suferea de o boală contaminatoare într-o societate sănătoasă; se considera că nu merită niciun fel de respect până nu se vindecă de acel defect. Caracteristica distinctivă a societății musulmane în prima sa perioadă era onestitatea, disciplina, toleranța și modul chibzuit de a vorbi. Falsitatea, încălcarea

promisiunilor și lucrurile neînsemnate sunt semne ale dezbinării sau ale ruperii legăturilor cu religia. Dar dacă acestea sunt calificate a avea legături cu religia, atunci religia ar fi una a falșilor acuzatori, a înșelătorilor sau a mincinoșilor religioși și a celor care își încalcă promisiunile.

Falsitatea este un mare blestem. Falsitatea este un rău care evidențiază corupția lăuntrică și slăbiciunea mincinoșilor; acesta este un nume al comportamentului greșit, al celor acționează numai pentru a răspândi răul, conducând oamenii la comiterea păcatelor. Unele determină omul să se implice total în ele. Sunt ca bolile care necesită un foarte lung și elaborat tratament; sunt ca spaima și lașitatea care întotdeauna împiedică evoluția omului sau ca lăcomia care-l face pe om avar și meschin.

Când unii oameni ies la *jihad* și îi însoțesc pe soldați, tremură. Alți oameni sunt înspăimântați când află suma *zakat*-ului pe care trebuie să o plătească. Cum pot fi comparate aceste firi lașe și avare cu firile generoase care se grăbesc spre moarte râzând și care își cheltuiesc averea pentru cauza lui Allah, din toată inima! Iată câteva scuze care pot fi găsite pentru aceste persoane ce au devenit victime ale temerilor și îndoielilor lor, când au fost chemate să facă un sacrificiu. Dar nu poate exista nicio scuză pentru cei care fac din minciună un obicei și pentru cei care, toată viața lor, continuă să înșele oamenii prin falsitatea lor.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**Toate relele pot fi găsite într-un drept-credincios, cu excepția necinstei și falsității.**” (Ahmed).

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a fost întrebat dacă vreun musulman poate fi laș. El a răspuns: „**Da.**” A fost întrebat: „Poate fi un drept-credincios avar?” El a răspuns că da, poate fi un avar. A fost din nou întrebat: „Poate fi un drept-credincios mincinos?” El a răspuns: „**Nu!**” (Malik).

Răspunsurile Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne arată că insuficiența și slăbiciunea marchează firea unor persoane și, atunci când sunt chemate să își îndeplinească datoria sau să-și plătească datoriile față de arabi sau sclavii lor, le influențează negativ. Aceasta nu înseamnă că zgârcenia este tolerată și lașitatea reprezintă un rău mai mic. Cum este „posibil când neplata *zakat*-ului și fuga de *jihad* sunt acte care ating limita infidelității (*kufr*)”. Măsura în care o persoană mincinoasă și sfidătoare poate răspândi falsitatea, indiferent cât de vastă ar fi, atrage un păcat la fel de grav.

Jurnaliștii care induc în eroare oamenii prin știri false, politicienii care prezintă greșit problemele importante ale oamenilor, sclavii egoismului care ponegresc persoane distinse și femei cu un caracter bun – toate aceste grupuri comit o crimă teribilă și pedeapsa lor este foarte grea.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**Într-o noapte am văzut doi oameni. Au venit la mine și mi-au spus: «Orice om pe care îl vezi vorbind cu gura larg deschisă, consideră-l un mincinos. El zice o minciună care va fi repetată până va ajunge să fie spusă întregii lumi. El continuă să facă acest lucru până la Judecata de**

Apoi.»“ (Fathul Bari). Făcând promisiuni deșarte supușilor lor, conducătorii intră de asemenea în această categorie, pentru că falsitatea rostită din amvon se răspândește în cele patru colțuri ale lumii. Există următoarea tradiție profetică: **„Trei persoane nu vor intra niciodată în Paradis. Primul este bătrânul care întreține relații sexuale nelegale (abuzive), al doilea – bărbatul care spune minciuni și al treilea – sârmanul care tolerează mândria.”** (Al Bazzar).

A inventa minciuni împotriva religiei lui Allah este cel mai mare rău. Cel care are cea mai plăpândă relație cu Allah și cu Trimisul Lui (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu va tolera niciodată acest gen de activități. Este cel mai rău tip de minciună și consecințele la care va trebui să facă față sunt teribile. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Consecințele inventării minciunilor despre mine nu sunt atât de grave precum inventarea minciunilor împotriva altcuiva. Lăsați-l pe omul care în mod voit și conștient face mărturisiri false despre mine să-și construiască drumul spre Iad.”** (Bukhari).

Pe lista falselor acuzații sunt incluse toate invențiile și absurditățile pe care cei needucați le-au născocit împotriva religiei lui Allah și care nu fac parte din credință. Publicul larg le-a luat ca făcând parte din religie, deși ele nu au nicio legătură cu ea. De fapt, nu sunt decât simple amuzamente și jocuri. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a avertizat pe adepții săi împotriva surselor acestor absurdități inventate, i-a sfătuit să fie prudenți în a adopta alte căi în afara celor poruncite de Coran și de

*sunna*h. El a spus: „În ultima perioadă a *umma*-ei mele vor veni oameni care vor fi vicleni, mincinoși. Vă vor spune lucruri pe care nu le-ați auzit niciodată, nici voi, nici străbunii voștri. Fiți prudenți cu ei; nu-i lăsați să vă îndrume greșit și nu-i lăsați să vă atragă în corupție!” (Muslim).

Obișnuiți-i pe copiii voștri să fie cinstiți! Islamul poruncește ca în inima copilului să fie sădite semințele măreției și importanței dreptății astfel ca ele să poată să crească, să se dezvolte și să înflorească din adevăr, iar ei să le poată acorda locul cuvenit în discuțiile lor. Abdullah Ibn A'amir (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește: „Odată mama mea m-a strigat pe când Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) era prezent în casa mea. Mama mi-a cerut să vin și a spus că îmi dă un anumit lucru. El a întrebat-o ce vrea să-mi dea. Ea a spus că vroia să-mi dea o curmală. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **«Dacă nu i-ai fi dat această curmală, atunci comiterea minciunii ar fi fost trecută în cartea faptelor tale.»**” (Abu Daud).

Abu Huraira (Allah să fie mulțumit de el!) ne relatează că profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Oricine a chemat un copil spunând că îi va da un anumit lucru și nu i l-a dat a spus o minciună.”** (Ahmed).

Merită remarcată metoda înțeleaptă prin care și-a instruit profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) adepții în pregătirea copiilor lor pentru ca aceștia să recunoască dreptatea și comportamentul cinstit în calitate de manifestări respectabile și să poată evita minciunile. Dacă profetul

Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ar fi ignorat aceste lucruri și nu le-ar fi reamintit categoric, atunci ar fi existat riscul ca toți copiii, crescând, să nu recunoască spunerea unei minciuni ca păcat. S-a insistat foarte mult asupra adoptării unui comportament cinstit și asupra spunerii adevărului, atât de mult, încât s-a poruncit să se aibă grijă de acest lucru chiar și în problemele minore ale gospodăriei. Asma Bint Yazid (Allah să fie mulțumit de ea!) ne relatează că l-a întrebat odată pe Profetul lui Allah: „Dacă una dintre noi, femeile, a declarat că nu dorește să aibă un anumit lucru, deși are această dorință, atunci ar fi considerat acest lucru o minciună?” El a răspuns: **„Minciuna este scrisă ca minciună și o minciună mică este scrisă ca o minciună mică.”** (Muslim).

Interzicând spunerea unei minciuni chiar și în glumă, întemeietorul *șariah*-ei a avertizat asupra tuturor situațiilor în care poate fi folosită falsitatea și consecințele sale negative în așa mod, încât este imposibil, chiar și pentru un om al legii obișnuit, să îndrume greșit oamenii în ceea ce privește realitatea sau să diminueze importanța sa. Un om tinde să facă afirmații false în glumă, crezând că, dată fiind ocazia distrării (amuzării) oamenilor, nu este deloc greșit să fie date informații neîntemeiate sau false și să fie relatate evenimente imagine. Dar Islamul, care valorizează acordarea ajutorului dat inimilor oamenilor, a stabilit numai acele metode adecvate și permise; de exemplu: limitele adevărului, pentru că *halal* este mult mai vast decât *haram*, iar adevărul este independent de fals. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie

asupra lui!) a spus: **„Moarte pentru omul care se complace în spunerea poveștilor pentru a-i face pe unii oameni să râdă și, pentru aceasta, el se bazează pe minciună. Există moarte pentru el, există distrugere pentru el.”** (At-Tirmizi).

Într-un alt hadis se declară: **„Garantez cu o casă în mijlocul Paradisului pentru omul care renunță la falsitate, deși i s-a cerut să se complacă în umor.”** (Baihaqi).

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Un drept-credincios nu poate avea credință completă dacă nu renunță la falsitate în glumele și dezbaterile sale, chiar dacă în toate celelalte chestiuni spune adevărul.”** (Ahmed).

Aceasta este observația noastră zilnică: oamenii dau frâu liber limbilor lor cu ocazia discuțiilor pline de umor pentru a-i face pe alții să râdă și nu ezită în a răspândi basme și povești inventate de prieteni sau dușmani numai pentru a câștiga puțină plăcere sau pentru a lua pe cineva peste picior, când lumea a interzis total o asemenea politică greșită. Acesta este un fapt prin care un asemenea tip de amuzament, de distracție și de acte false creează dușmăanii și rivalități.

Evitarea exagerării în laude

Unii oameni, când laudă pe cineva, ajung să exagereze și să facă afirmații false. Pentru un musulman este obligatoriu ca, atunci când laudă pe cineva, să o facă în limitele cunoașterii sale vis-a-vis de acel om. El trebuie să evite exagerarea și falsitatea în a lăuda, chiar dacă omul merită laudele, pentru că exagerarea este un

fel de fals care este interzis. Unei persoane care îl lauda pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), acesta i-a spus: **„Nu aluneca în exagerări când mă lauzi, așa cum au făcut creștinii în cazul fiului Mariei (Christos). Nu sunt decât un rob, deci spune numai că sunt un rob al lui Allah și Trimisul Lui.”** (Razin).

Un grup de astfel de persoane este întotdeauna gata să-i lingusească pe conducătorii țării și să-i laude până la ceruri. Scopul principal al vieții lor este să compună lungi poeme sau să scrie eseuri lungi laudându-și binefăcătorii. Astfel, ei încearcă să facă munte dintr-un mușuroi și plasează o persoană necunoscută în palatul faimei. Uneori, ei nu ezită să-i numească pe tiranii conducători drept exponenți ai justiției, iar pe soldații lași și fricoși – luptători curajoși și neînfricați. Singurul lor scop este câștigarea averilor. Acesta este cel mai rău tip de falsitate. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne-a sfătuit să-i respingem în totalitate și să îi abandonăm până când vor renunța la aceste practici greșite. Abu Huraira (Allah să fie mulțumit de el!) ne spune că profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne-a poruncit să aruncăm praf în ochii celor care exagerează în laudele lor. (At-Tirmizi).

Comentatorii au subliniat că persoanele menționate aici sunt cei cărora le stă în obicei să exagereze și, prin aceasta, să câștige daruri de la cei laudați; acele persoane care îi laudă pe cei care fac fapte bune cu scopul de a-i încuraja și de a-i îndemna pe ceilalți să le urmeze exemplul nu sunt supuși criticii. Limitele la care un musulman se oprește și care îl țin

departe de lingușitori și de cei care exagerează constau în faptul că el îl laudă pe binefăcătorul său sau pe o persoană bună, dar nu îi permite să se complacă în îngâmfare și mândrie. Aceste limite au fost clarificate de către Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!).

Abu Bekr (Allah să fie mulțumit de el!) ne relatează că un bărbat a lăudat pe cineva în prezența Trimisului lui Allah și profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a spus: **„Vai ție, ai tăiat capul companionului tău!”** A repetat aceste cuvinte, apoi a spus: **„Dacă cineva vrea să-și laude fratele și dacă este conștient de faptele sale, atunci trebuie să spună: «Eu cred că el este așa și așa, dar Allah este Cunosătorul adevărat și nu există nimeni mai pur și mai lipsit de vină decât Allah, ... îl consider purtătorul acestor calități.»”** (Bukhari).

Stați departe de falsitate și înșelăciune în negustorie. Negustorii fac afirmații false, expunându-și mărfurile și hotărându-și prețurile. Bazele negoțului, în mijlocul nostru, sunt constituite de lăcomia fără margini. Prăvăliașul vrea ca bunurile lui să fie cele mai căutate, în timp ce cumpărătorul vrea să ia mărfurile gratuit. Averele sunt cele care controlează activitățile de cumpărare și vânzare în piețe și în diferite domenii. Islamul condamnă acest fel de afaceri înșelătoare, dezbateri fără sens și dispute latente. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Cumpărătorii și vânzătorii sunt liberi până când nu se separă și, dacă s-au purtat cu cinste și au explicat defectele mărfurilor, atunci**

Allah îi va binecuvânta cu prosperitate. Dacă amândoi au încercat să facă o afacere necinstită și au încercat să ascundă defectele, atunci este posibil ca ei să fi putut face un profit, dar prosperitatea va dispărea din negoțul lor.”

Într-o altă relatare ni se spune: **„Prosperitatea afacerilor ambelor persoane este distrusă. Neadevărul și falsul jurământ îl va ajuta să vândă marfa, dar îi va reduce câștigul.”** (Ahmed).

Cumpărătorii care se duc la negustori în marea lor majoritate nu cunosc situația reală și, indiferent ce spune negustorul, ei cred. Cinstit este să nu profiți de avantajele necuvenite ale simplității omului cu scopul de a obține preț dublu sau pentru a ascunde defectele. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Există oare o necinste mai mare decât aceea ca, atunci când vorbești cu fratele tău, el să creadă că îi spui adevărul, în timp ce tu îl înșeli spunând minciuni...”** (Bukhari). De asemenea, el a mai spus: **„Nu îi este permis unui musulman să vândă o marfă care are un defect, cu excepția cazului când defectul este arătat cumpărătorului.”** (Bukhari).

Ibn Abi Adna relatează că un bărbat a deschis o prăvălie în piață și a jurat că va vinde un tip de marfă pe care alți vânzători nu o aveau și astfel va putea să-i înșele pe unii musulmani. Atunci următoarele versete au fost revelate:

„Cei care ascund ceea ce a pogorât Allah din Scriptură și obțin prin această [ascundere] un preț de nimic, aceia nu înghit în burțile lor decât focul. Și Allah nu le va vorbi în Ziua Învierii și nu-i va curăți și ei vor avea [parte de] chin dureros.” (Surat Al-Baqara).

Desconsiderarea adevărului în depunerea mărturiei reprezintă cel mai rău tip de falsitate. Când un musulman se ridică pentru a depune mărturie, trebuie să declare adevărul fără șovăire, indiferent de faptul că este împotriva prietenului său apropiat sau a unei persoane favorite. Nicio relație sau preferință nu trebuie să îl determine să se abată de la calea dreaptă; lăcomia sau mita nu ar trebui să-l facă să ezite în declarația sa.

„O, voi cei care credeți! Fiți făptuitori neclintii ai dreptății, martori înaintea lui Allah, chiar împotriva voastră, împotriva părinților și rudelor voastre – fie bogat sau sărac, căci Allah cunoaște cel mai bine ce este spre binele lor! Nu urmați poftei, ca să nu vă abateți [de la dreptate]! Iar dacă voi faceți o mărturie mincinoasă sau vă sustrageți, [să știți că] Allah este Bineștiutor a ceea ce faceți [Khabir]!” (Surat An-Nisa': 135).

Abu Bekr (Allah să fie mulțumit de el!) ne relatează că profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Nu pot să vă spun vouă păcatele majore?”**. De trei ori a repetat același lucru. Noi am răspuns: „De ce nu, o, Trimis al lui Allah?”. El a răspuns: **„Să îi asociezi pe cineva lui Allah, să-ți nesocotești părinții, să ucizi pe cineva pe nedrept.”** El stătea întins. Apoi s-a ridicat și a spus: **„Să spui minciuni și să mărturisești fals.”** A continuat să repete până ne-am gândit că ar fi fost mai bine dacă nu ar fi vorbit atunci. (Bukhari)

Trucurile și înșelăciunea sunt falsități care atrag straturi și straturi de întuneric. Nu implică numai ascunderea adevărului, ci încearcă să dovedească faptul că falsitatea este adevărată. În anumite situații au de

suferit numai unele persoane, dar în probleme publice, devin un pericol serios și fatal pentru întreaga națiune. Din acest motiv, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne-a poruncit foarte categoric să ne ferim de astfel de lucruri și ne-a avertizat în ceea ce privește pericolul lor.

Să nu îți încalci promisiunea

În special comercianții trebuie să aibă o grijă deosebită în a vedea dacă își țin promisiunile, dacă sunt dreپți în ceea ce rostesc și dacă nu își schimbă afirmațiile. Remarcăm însă o stare a lucrurilor foarte tristă: printre musulmani, tendința nerespectării promisiunilor și încălcarea limitelor au devenit foarte răspândite, deși religia lor a considerat promisiunile false drept un simbol al dezbinării. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a considerat cuvintele rostite ca fiind sfinte și cuvintele care ajung la urechile sale ca fiind respectabile. Înainte de primirea profeției, decența și bărbăția erau dominante ale caracterului său. Abdullah bin Abi Hama a spus că a încheiat un contract de vânzare a unei mărfi cu profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) înainte ca acesta să fi fost binecuvântat cu profeția; unele mărfuri au rămas să fie vândute. El i-a promis Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) că-i va preda un anumit lucru, într-un anumit loc. Apoi a uitat despre aceasta. După trei zile și-a adus aminte de promisiunea sa și s-a dus la locul stabilit. A văzut că Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) era prezent la

locul respectiv. A spus doar atât: **„O, tinere! M-ai îngrijorat. Te-am aștept aici în ultimele trei zile.”** (Abu Daud).

S-a relatat că profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a promis lui Jabir bin Abdullah că-i va da câteva daruri din marfa sosită din Bahrain, dar, înainte de a-și împlini promisiunea, a murit. Când marfa din Bahrain a sosit la casa Primului Calif, el a solicitat să facă un anunț public; oricui Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-ar fi promis că-i va dăruia ceva din acest stoc sau oricine i-ar fi împrumutat ceva Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) trebuia să vină la el să-și ia datoria. (Bukhari).

Este demn de remarcat modul în care cuvintele sunt evaluate și materializate astfel încât acestea să nu poată deveni inutile dacă sunt neglijate. Promisiunile false creează un rău cumplit societății. Ele produc neplăceri oamenilor și pierdere de timp. Respectarea angajamentelor este o calitate lăudabilă. Allah consideră împlinirea promisiunilor drept unul dintre atributele profeției:

„Și pomeneste-l în Carte pe Ismail! El a fost credincios făgăduinței sale și a fost un trimis și un profet. El a poruncit neamului său Rugăciunea [As-Salat] și Dania [Az-Zakat] și a fost pentru Domnul său un rob plăcut.” (Surat Maryam: 54 – 55).

În aceste versete, înșiruirea bunelor calități ne indică poziția superioară pe care o deține calitatea de a împlini o promisiune; Ismail a demonstrat că era cinstit în vorbire. Tatăl lui i-a spus că a avut un vis în care își sacrifică fiul, pe Ismail, și l-a întrebat ce credea despre

asta. Fiul, care era cinstit prin cuvântul său, i-a răspuns: „Voința lui Dumnezeu, voi fi răbdător și nemișcat!”

Uneori omul se bazează pe minciună când comite o greșeală și vrea să se salveze de consecințele acelei greșeli. Acest lucru este foarte nechibzuit și îi aduce o faimă proastă. Răul mai mic crește, se transformă într-unul mai mare care este mai rău decât cel de la început. Este obligatoriu ca un om să-și recunoască greșelile. Este posibil ca dreptatea și sentimentul său de mâhnire de a fi greșit să-l poată salva de la consecințele nefaste și să poată fi iertat. Când un musulman simte vreun pericol sau îi este frică să spună adevărul, este mai indicat să manifeste curaj și să încerce să evite să cadă în plasa minciunii.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Însușiți-vă adevărul, chiar dacă vedeți în el distrugerea voastră, pentru că în el este salvarea (finală)!”** (Ibn Abi-Duniya).

Într-un alt hadis este menționat: **„Când o persoană spune o minciună, mirosul urât emanat ține îngerii la o distanță de o milă depărtare.”** (At-Tirmizi).

Adevărul cuvântului duce la adevărul faptei. Dacă un om este cinstit și drept în vorbele sale și în relațiile sale, atunci, inevitabil, va exista cinste și sinceritate în faptele sale și bine și schimbare a condiției sale. Adoptând dreptatea și metodele cinstite în relațiile cu ceilalți, această lumină a adevărului luminează de asemenea și sufletul omului, disipând obscuritatea:

„O, voi cei care credeți! Fiți cu frică de Allah și spuneți vorbe adevărate. Pentru ca El să vă îndrepte faptele voastre și să vă ierte greșelile voastre! Acela

care este cu supunere față de Allah și față de Trimisul Său va dobândi marea izbândă.” (Surat Al-‘Azhab: 70–71).

Fapta cea dreaptă este de dorit, iar în privința dreptății ei nu există nicio îndoială, căci ea este creația certitudinii. Nu există niciun neajuns în această idee, pentru că dreptatea este sora sincerității. Nu există nicio îndoială, pentru că sursa sa este adevărul. Reușita comunităților și a popoarelor în problema transmiterii mesajului lor depinde de îndeplinirea faptelor corecte. Dacă ei au o încărcătură cuprinzătoare de fapte drepte și adevărate, atunci pot atinge apogeul succesului și al gloriei, altminteri, ei se abat de la destinația lor în viață; cele mai neînsemnate activități, zarva și lauda de sine nu le vor fi de niciun folos. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Fiți alături de adevăr, pentru că adevărul arată calea dreptății și dreptatea arată calea spre paradis. Un om spune adevărul mereu și adoptă căile drepte până când este recunoscut ca fiind o persoană cinstită în fața lui Allah; el se ferește de minciună, pentru că minciuna conduce la slăbiciune și slăbiciunea te aruncă în Iad. O persoană care spune mereu minciuni se atașează de minciună până când este menționată ca fiind o persoană mincinoasă în fața lui Allah.”** (Fathul Bari). Răul și slăbiciunea spre care duce obiceiul de a spune minciuni este ultimul stadiu al distrugerii de sine și conduce la diminuarea credinței.

Imam Malik a relatat un hadis menționat de Ibn Mes’ud: **„O persoană care spune minciuni regulat și care adoptă falsitatea (ca tactică proprie), până**

când un punct negru este imprimat în inima sa și încet, încet, toată inima sa devine neagră, în acel moment numele său este introdus în lista mincinoșilor în fața lui Allah.”

Allah a declarat în Coran:

„Ci plăsmuiesc minciună numai cei care nu cred în versetele lui Allah și aceia sunt mincinoși.”
(Surat An-Nahl: 105).

Dreptatea, a cărei cale este arătată de adevăr, reprezintă cea mai înaltă culme a bunătății la care au acces numai oamenii foarte hotărâți. În acest sens, următoarele versete ale Sfântului Coran ar fi suficiente:

„Cuvioșia nu stă în a vă întoarce fețele spre Răsărit sau spre Apus, ci cuvioșia este a crede în Allah și în Ziua de Apoi, în îngeri, în Carte și în profeți, a da din avere – în pofida iubirii pentru ea – rudelor, orfanilor, sărmanilor, călătorului, cerșetorului și pentru răscumpărarea robilor, a împlini Rugăciunea [As-Salat], a da Dania [Az-Zakat], a-și ține legământul dacă s-a legat, a fi răbdător la nenorocire, la rău și în momentele de primejdie. Aceștia sunt cei drești, aceștia sunt cei evlavioși [Al-Mu'taqun]!” (Surat Al-Baqara: 177).

Capitolul 8

ÎNCREDEREA ȘI CINSTEA

Însemnătatea încrederii

Islamul speră ca adepții săi să aibă o inimă bună și o conștiință trează care să le asigure protecția drepturilor pe care le-au primit de la Allah și din partea umanității și care să-i apere totodată de excese de orice fel.

Din această pricină este necesar ca fiecare musulman să fie credincios, demn de încredere.

Potrivit *șariah*-ei, încrederea are un înțeles destul de cuprinzător. Acest cuvânt are un conținut adânc, dar în esență se referă la simțul responsabilității, la faptul că trebuie să apari în fața lui Allah și să dai socoteală de faptele tale, detalii care ne sunt specificate în această relatare: **„Fiecare dintre voi este un paznic și fiecare va fi tras la răspundere cu privire la supușii săi. Imamul este un paznic. El va fi întrebat despre supușii săi. Un bărbat este păzitorul celor din gospodăria lui. El va fi tras la răspundere pentru ei. Femeia este păzitoarea casei soțului ei. Ea va fi întrebată despre responsabilitățile sale. Slujitorul este paznicul bunurilor stăpânului său. Și el va fi tras la răspundere pentru această responsabilitate a sa.”** (Bukhari).

Cel ce a transmis relatarea, Ibn ‘Omar (Allah să fie mulțumit de el!), spune că a auzit aceste lucruri de la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!)

și crede că Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a mai spus: **„Bărbatul este păzitorul neamului tatălui său și este răspunzător pentru acesta.”**

Oamenii înțeleg încrederea într-un sens foarte limitat și cred că înseamnă protejarea zălogului altora, deși în religia lui Allah aceasta are un sens foarte larg, nelimitat. Încrederea înseamnă datoria de a păstra ceea ce un musulman îl sfătuiește pe alt musulman; în acest sens, el caută ajutorul lui Allah.

Când un musulman se pregătește să plece într-o călătorie, fratele său se roagă pentru el în acest fel: **„Mă rog lui Allah pentru religia ta, pentru încrederea pe care o ai și pentru ca lucrarea ta să se încheie în chip fericit.”** (At-Tirmizi).

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povesteste că, întotdeauna când Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ținea o predică, repeta în mod invariabil această frază: **„Cel care nu-și păstrează încrederea nu are credință, iar cel care nu-și respectă promisiunile nu are religie.”**

Deoarece cea mai înaltă culme a bunăstării și succesului înseamnă să fii apărat de nenorocirile din această lume și de consecințele negative din Viața de Apoi, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) se ruga pentru ambele binecuvântări.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) spunea: **„O, Allah! Caut adăpost la Tine de chinurile foamei, fiindcă rea tovarășă este ea, și caut adăpost la Tine de necinste, fiindcă groaznică prietenă este ea!”** (Abu Daud).

Foamea reprezintă numele lipsurilor din această lume și necinstea reprezintă numele distrugerii religiei, de aceea Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) s-a rugat să fie ocolit de ambele. Înainte de a fi primit profeția, el era cunoscut printre oameni sub numele de Amin (Cel demn de încredere).

În același fel, cinstea lui Moise (Pacea lui Allah fie asupra lui!) a ieșit în evidență când a adus apa pentru turma celor două fiice ale bunului bătrân; el le-a ajutat, le-a respectat feminitatea și le-a tratat cu delicatețe și decență.

Atunci el a adăpat [turmele] în locul lor: apoi s-a întors la umbră și a zis: „O, Doamne al meu! Am într-adevar nevoie (disperată) de orice bun pe care vrei să mi-l trimiți!” După aceea una dintre fete s-a întors la el, călcând cu pași sfioși. Ea a spus: „Tatăl meu te invită la el, căci vrea să te răsplătească fiindcă ai adăpat [turma] pentru noi.” Și când a mers la bătrân și i-a spus povestea sa, acesta a zis: „Nu te teme, ai scăpat cu bine din mâinile unor oameni nedrepti.” Iar una dintre fete a spus:

„Tată, ia-l cu simbrie, căci cel mai bun pe care-l poți lua cu simbrie este cel mai puternic și vrednic de încredere!” (Surat Al-Qasas: 26).

Această întâmplare a avut loc când Moise (Pacea lui Allah fie asupra lui!) nu era încă profet și nu fusese trimis la Faraon.

Întâmplarea nu este deloc surprinzătoare, fiindcă Allah a ales ca Trimisi ai Săi doar pe aceia care s-au dovedit a fi mai demni, mai cinstiți și mai virtuoși dintre oameni. Spiritul ce continuă să rămână alipit de un înalt caracter moral, chiar și după ce a îndurat cele mai aspre manifestări ale sărăciei și neputinței, aparține cu

siguranță unui om foarte puternic și demn de încredere, iar apărarea drepturilor Domnului și supușilor Săi necesită doar un asemenea caracter ce nu se modifică în funcție de condiții, bune sau rele. Acesta este spiritul de încredere.

Desemnarea în funcții și poziții înalte – o dovadă de încredere

Mai există și un alt sens al încrederii: fiecare lucru trebuie așezat la locul convenit și pe care îl merită. O sarcină sau o funcție trebuie oferită numai celui ce merită, iar o responsabilitate trebuie dată numai unei persoane capabile să o poarte pe umeri, unei persoane capabile să facă dreptate cu încrederea ce i-a fost acordată.

Guvernarea responsabilităților unui partid, al unei națiuni sau țări, oferite pe baza încrederii față de persoanele în cauză, reprezintă adevărate dovezi de încredere față de care ei sunt răspunzători.

Abu Dhar (Allah să fie mulțumit de el!) ne relatează că el l-a întrebat pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) dacă nu-l poate numi guvernator undeva. Când a auzit acest lucru, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a bătut pe umăr și a spus: **„O, Abu Dhar! Tu ești slab și această responsabilitate înseamnă încredere. În Ziua Judecății acest lucru va fi cauza rușinii și a dezonoarei. Oricum, vor fi cruțați acei oameni care vor fi acceptat-o cu toate responsabilitățile ei și vor fi împlinit toate sarcinile care le revin în legătură cu aceasta.”** (Muslim).

Este adevărat că doar perfecțiunea educației sau experiența nu fac o persoană mai potrivită pentru o anumită funcție. Este posibil ca un om să posede un bun caracter moral și să fie o persoană virtuoasă, dar să nu aibă capacitatea de a îndeplini responsabilitățile unei anumite poziții.

Iosif a fost profet. El a reprezentat un exemplu viu de pietate și virtute, dar nu s-a oferit să poarte responsabilitățile țării în baza pietății sale și a profeției. El a preluat frâiele conducerii datorită erudiției și memoriei sale.

„A zis: *«Pune-mă pe mine peste hambarele țării, căci eu voi fi bun păzitor și priceput!»*” (Coran 12: 55).

Încrederea presupune ca noi să încredințăm astfel de responsabilități și funcții acelor oameni care sunt în stare să le reprezinte așa cum se cuvine. Dacă prin mită, nepotism sau din alte motive ne abatem de la acest principiu și alegem o persoană nepotrivită pentru o poziție sau funcție, atunci, dacă am ignorat o persoană potrivită și am numit o persoană nepotrivită și care nu merită, înseamnă că am făcut o alegere vădit greșită.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus că oricine a numit un administrator prin nepotism, deși printre oameni se afla un individ mult mai bun înaintea lui Allah decât acea persoană, atunci acea persoană a făcut o greșală față de Allah, față de Trimisul Său și față de toți musulmanii. (Hakim).

Yazid bin Ali Sufan ne relatează că, atunci când Abu Bekr (Allah să fie mulțumit de el!) l-a trimis în Siria, el l-a sfătuit astfel: „O, Yazid! Tu ai multe relații. Este

posibil să fii influențat de ei când vei dori să faci niște numiri importante. Mă tem tare pentru tine, încă de când profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **«Oricine a fost făcut responsabil cu anumite treburi ale musulmanilor și, influențat de rude, a încredințat o slujbă ce presupune responsabilitate unei persoane va avea parte de blestemul lui Allah. Niciuna dintre virtuțile sau faptele lui drepte nu vor avea valoare înaintea lui Allah și el va fi aruncat în flăcările ladului.»**” (Hakim).

Comunitatea din care a dispărut calitatea de a păstra încrederea poate fi recunoscută astfel: distribuirea funcțiilor și pozițiilor în acea comunitate devine un joc al favorurilor. Valoarea oamenilor capabili scade și, în locul lor, sunt numiți oameni nepotrivți, care nu merită. Tradiția ne arată că aceasta face parte dintre acele manifestări ale corupției care vor apărea în vremurile din urmă.

Un om a venit la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și a întrebat când va veni Ziua Judecății. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **„Când încrederea va începe să se piardă, atunci poți să aștepti Ziua Judecății.”** Apoi a fost întrebat din nou: „Ce înseamnă pierderea încrederii?” El a răspuns: **„Când responsabilitățile sunt încredințate unor persoane nepotrivite, atunci așteaptă Ziua Judecății.”** (Bukhari).

Să-ți faci datoria înseamnă încredere

Noțiunea de încredere se referă și la faptul că omul căruia i-a fost încredințată o responsabilitate ar trebui să aibă înclinația sinceră de a împlini satisfăcător această responsabilitate și de a-și concentra întreaga energie de a duce sarcina la îndeplinire. Fără îndoială, aceasta este încredere. Islamul consideră că este demn de respect omul care se dovedește sincer în munca lui, care se străduiește să lucreze într-un mod cât mai eficient și să protejeze drepturile celor care se află în grija sa, fiindcă oricât de comună ar fi acea responsabilitate o cât de mică neglijență poate cauza probleme nedorite întregii comunități și societăți, iar germenii corupției și ticăloșiei pătrund în întregul corp politic. Necinstea în îndeplinirea îndatoririlor oficiale generează numeroase boli morale în societate, aduce mari daune religiei, comunității musulmane și țării. Acest păcat, precum și pedeapsa și răul din el apar în diferite forme.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„În Ziua Judecății, când Allah îi va aduna pe toți oamenii, trecuți și prezenți, fiecare mincinos va purta o flamură prin care va fi recunoscut. Și astfel se va spune că acela este grupul de cutare și cutare mincinoși.”** (Bukhari).

Într-o altă variantă se afirmă: **„Lângă capul fiecărui mincinos va flutura un steag, cu cât mai sus, cu atât mai mare este păcatul. Ascultă! Nu există un mincinos mai mare decât acel conducător (amir) ce amăgește lumea.”** (Muslim).

Cu alte cuvinte, nu există persoană mai înșelătoare care să-și merite pedeapsa mai mult decât acela care răspunde de treburile oamenilor și doarme netulburat în vreme ce lumea înfruntă greutatea și se află în pragul distrugerii.

Abuzul de putere – înșelare a încrederii

Încrederea presupune ca o persoană numită într-o funcție importantă să nu se folosească de poziția sa pentru a trage foloase în interes propriu sau în interesul rudelor sale, deoarece utilizarea fondurilor publice în scopuri personale este o crimă.

Este un lucru obișnuit ca guvernele sau companiile să ofere salarii fixe angajaților lor; pe de altă parte, este lipsit de respect, josnic și meschin să cauți surse suplimentare de venit. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Celui căruia îi vom încredința o slujbă avem de asemenea responsabilitatea de a-i asigura și traiul necesar. Dacă acesta își însușește mai mult decât atât, el săvârșește o faptă nedreaptă.”** (Abu Daud).

Este greșit deoarece persoana în cauză a folosit proprietatea organizației în scop personal, în loc să uzeze de ea pentru a-i ajuta pe cei sărmani și nevoiași sau pentru o cauză nobilă:

„Un profet nu poate să-și însușească o pradă! Iar acela care și-o va însuși va veni în Ziua de Apoi cu ceea ce și-a însușit. Atunci fiecare suflet va primi pe de-a-ntregul răsplata care și-a agonisit-o. Și lor nu li se va face nedreptate.” (Surat 'Ali 'Imran: 161).

Cel care ține însă cont de poruncile lui Allah în îndeplinirea sarcinilor sale și nu se lasă târât în activități necinstite va fi considerat înaintea lui Allah drept unul dintre luptătorii pentru supremația religiei.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Când administratorul primește o slujbă, el trebuie să-și primească partea ce i se cuvine și să plătească celorlalți partea ce li se cuvine și atunci va fi ca un luptător pentru cauza lui Allah, până ce ajunge acasă.”** (At-Tabarani).

Islamul interzice ca o persoană să profite de poziția pe care o deține în scopuri personale și s-a declarat foarte strict pentru închiderea tuturor căilor ce duc spre câștigarea unor venituri necinstite.

Abi bin 'Umaira ne povestește că l-a auzit pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) spunând: **„Cel căruia i s-a oferit o slujbă și el a furat un ac sau chiar mai puțin decât atât a făcut o greșală cu care va trebui să apară în Ziua Judecății.”** Atunci un „ajutor” (*ansar*) cu pielea închisă s-a ridicat și a spus: „O, Trimis al lui Allah! Nu mai vreau să fiu guvernator!” Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a întrebat ce s-a întâmplat. El a răspuns: „Am ascultat cu mare atenție tot ce ai spus acum.” Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Eu totuși spun că, dacă numim pe cineva guvernator, acela trebuie să aducă totul dinaintea noastră [să ne facă totul cunoscut]. Să primească tot ce i se oferă și să se abțină de la tot ce i se cere să se abțină.”** (Muslim).

Se spune că un om din tribul Uzd, pe nume Abu Labtih, a fost trimis de Profet (Pacea și binecuvântarea

lui Allah fie asupra lui!) să adune milosteniile și daniile. Când s-a întors cu darurile, a spus: „Acestea sunt lucrurile tale și acestea mi-au fost oferite mie.” Cel ce a relatat acest hadis ne spune că, auzind acestea, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) s-a ridicat și, după ce a adus laudă lui Allah, a zis: „... **numesc dintre voi un administrator pentru aceste treburi pentru care Allah m-a făcut răspunzător pe mine. Când acel om se întoarce, îmi spune că aceasta este pentru noi și aceasta i-a fost dăruit lui. Dacă spune adevărul, atunci de ce nu stă în casa părinților lui? Haideți să vedem așadar de unde îi vin aceste daruri... Pe Allah, dacă vreunul dintre noi primește chiar și cel mai mic lucru care nu i se cuvine, el va trebui să apară înaintea lui Allah purtând acest lucru. Nu vreau să-l văd pe niciunul dintre voi în această stare, la întâlnirea cu Allah, purtând pe cap o cămilă sau o vacă care muge, ori o capră care behăie.**” Apoi și-a ridicat mâinile atât de sus încât i se vedeau subsuorile și a spus: „**O, Allah! Am făcut cunoscut mesajul tău!**” (Muslim).

Bunăstarea și resursele dăruite de Allah înseamnă încredere

Încrederea mai înseamnă și o analiză a forței de percepție cu care Allah ne-a binecuvântat. Ar trebui să acorzi puțină atenție acelor capacități speciale cu care te-a înzestrat Allah. Dacă te uiți la averea și la copiii tăi, care îți sunt foarte dragi, simți că toate acestea reprezintă încrederea pe care Allah o are în tine. De aceea este necesar ca acestea să fie sacrificate pentru

cauza Lui și să fie folosite pentru a-I împlini voia. Dacă pierzi vreunul dintre aceste lucruri să nu începi să plângi și să te vaiți și să nu te gândești că ai fost deposedat de avutul tău personal, fiindcă în comparație cu tine Allah este mai îndreptățit și El are dreptul să-l folosească după cum îi place. Dacă ești pus la încercare printr-o înmulțire a bunurilor tale, atunci să nu șovăi să participi la *jihad*, când ești chemat să faci astfel și să nu te răzvrătești față de Allah din cauza lor. Nici să nu te simți convins de puterea lor.

„O, voi cei care credeți! Nu-L vicleniți pe Allah și pe Trimis! Nici nu vicleniți asupra celor ce v-au fost încredințate, cu bună știință! Și să știți că bunurile voastre și copiii voștri nu sunt decât o încercare și că la Allah se află răsplata mare.”
(Surat Al-ʿAnfal: 27-28).

Să păstrați secretele altora – o dovadă de încredere

Încrederea mai înseamnă și să aperi drepturile adunărilor la care participi. Să nu dezvălui informațiile și secretele lor altora.

Numeroase relații sunt afectate, prietenii se destramă și interesele sunt periclitare când cineva dezvăluie informații și secrete ale adunărilor, citând corect sau incorect sursa, punând astfel în pericol toate planurile.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Când un om spune ceva cuiva și apoi îți mărturisește ție reprezintă un semn de încredere.”**

Discuția confidențială a întâlnirilor trebuie apărută, potrivit legilor morale și principiilor religiei, altfel sfințenia ei dispare.

Dacă un musulman este prezent la o astfel de întâlnire unde criminalii conspiră între ei pentru a face rău altora, atunci este responsabilitatea sa să încerce să prevină acest păcat, după cum se pricepe mai bine.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Secretele adunărilor reprezintă o dovadă de încredere, însă fac excepție trei feluri de adunări: cea în care se varsă sânge *haram* (nevinovat), cea în care se permite sexul *haram* (interzis) sau cea în care proprietatea este contestată în mod ilegal.”** (Abu Daud).

Legăturile conjugale sunt sfinte în ochii Islamului. Relațiile familiale dintre soț și soție și problemele lor mutuale trebuie protejate pe deplin. Nici măcar persoana cea mai apropiată nu trebuie informată despre acestea.

Oamenii nesăbuiți însă își povestesc problemele intime și relațiile familiale peste tot, chiar și unor oameni străini. Acesta este un nărav foarte urât și Allah l-a declarat *haram*.

Asma bint Yazid (Allah să fie mulțumit de ea!) povestește că se afla alături de Profet și tot acolo ședea și un soț cu soția sa. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Se află aici vreun om care povestește despre lucrurile pe care le face nevasta lui? Și se află vreo nevestă care povestește altora despre relația pe care o are cu soțul ei?”** Oamenii, de frică, nu au spus nimic. Eu am zis: „O, Trimis al lui Allah! Pe Allah, și soții, și nevestele lor

fac acest lucru!” El a zis: „**Să nu mai ziceți așa ceva! Exemplul ce rezultă din aceasta este a unui diavol ce întâlnește o diavoliță și se împreunează cu ea în văzul lumii.**” (Ahmed).

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**În Ziua Judecății, cea mai mare necinste în fața lui Allah va fi că un bărbat își iubește nevasta și nevasta este și ea apropiată de soțul ei, însă el dezvăluie altora secretele nevastei sale.**” (Muslim).

Unele lucruri ni se încredințează pentru a fi protejate o perioadă fixă de timp și a fi apoi returnate la cerere. Noi suntem răspunzători pentru aceste bunuri.

În vreme ce emigra la Medina, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a lăsat în urmă pe vărul său ca acesta să poată înapoia politeiștilor bunurile pe care le primise el în păstrare, deși politeiștii erau membri ai aceleiași comunități care-l alungaseră din locul său de baștină. El a fost obligat să părăsească locuința din cauza credinței sale, însă cum poate un om decent să se poarte necuviincios chiar și cu oamenii necuviincioși și ticăloși?

Maimun din Mehran spune că trei feluri de comportament au definit întotdeauna atât omul bun, cât și cel rău: păstrarea încrederii, respectarea promisiunii și bunătatea.

Să consideri lucrurile date în păstrare ca fiind proprietate personală este o ticăloșie, un furt.

Abdullah bin Mes'ud (Allah să fie mulțumit de el!) a spus că lupta pentru cauza lui Allah șterge toate păcatele, mai puțin însușirea ilegală a lucrurilor aflate în păstrare. El a zis că în Ziua Judecății va fi adusă o

persoană care a luptat pentru cauza lui Allah și care va spune: „O, Stăpân al nostru! Cum este posibil când lumea s-a sfârșit?” Atunci se va spune: „Aruncați-l în iad.” În prezența lui vor fi aduse lucrurile ce i-au fost date în păstrare, în aceeași formă în care i-au fost încredințate în această lume. El le va vedea și le va recunoaște. Se va îndrepta spre ele, le va apuca și le va căra pe umeri până ce va avea impresia că a reușit să iasă, dar atunci lucrurile vor aluneca de pe umerii lui. El va alerga din nou să le prindă. Și tot așa se ve întâmpla cu el pe vecie. Apoi el a zis că rugăciunea (*salat*) este o garanție, abluțiunea (*wudhu*) este o garanție, să cântărești sau să măsoari un lucru este o garanție. A enumerat o grămadă de lucruri, după care a adăugat că garanția cea mai importantă este averea sau lucrurile ce se păstrează sau se înapoiază.

Cel ce a relatat acest hadis ne spune că a mers la Bara bin A'azid și l-a întrebat ce părere are despre ce a spus Ibn Mes'ud. Bara bin A'azid a răspuns: „A grăit adevarul. Nu ai auzit această poruncă a lui Alah:

«Allah vă poruncește să dați înapoi stăpânilor lor lucrurile încredințate, iar dacă judecați între oameni, să judecați cu dreptate!»“ (Surat An-Nisa': 58).

Păstrarea garanției apără drepturile lui Allah și ale supușilor Săi, îi ferește pe oameni de josnicie și meschinărie, ajunge la nivelul dorit doar când această calitate este absorbită de firea și conștiința oamenilor, coboară în adâncul inimilor lor și este apărută împotriva influențelor legăturilor apropiate sau îndepărtate.

Astfel poate fi explicat sensul acestui hadis relatat de Huzaifa bin Yaman: „**Păstrarea garanției a**

fost clădită în adâncul inimilor oamenilor. Apoi a apărut Coranul și oamenii au învățat din Coran și *sunnah*.” (Muslim).

Știința *șariah*-ei nu poate fi indiferentă față de comportamentul virtuos și păstrarea garanției semnifică o cunoaștere corectă a Coranului și a *sunnah*-ei, precum și o conștiință trează. Dacă moare conștiința atunci dispare și calitatea de a păstra garanția. Într-un astfel de moment, recitarea versetelor din Coran și studierea hadisurilor nu este de niciun folos, dar aspiranții Islamului cred despre alții (și chiar despre ei înșiși) că sunt purtători ai acestei calități. Atunci se naște următoarea întrebare: „Cum poate cel ce respinge adevărul să păstreze o garanție?”

Din această pricină Huzaifa a afirmat că cel care nu are credință își pierde calitatea de garant. Tot în acest sens, el povestește: „Apoi am început să discutăm despre dispariția calității de a păstra garanția și Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Când omul cade într-o stare asemenea somnului, încrederea se scurge din inima lui până când nu mai rămâne decât o urmă. Apoi intră într-un altfel de somn și încrederea se zbârcește în inima lui, ajungând să arate ca o creștătură.”** Apoi profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Atunci oamenii vând și cumpără, dar nimeni nu mai dă un lucru spre păstrare, astfel încât se spune că într-o anumită familie există un om demn de încredere și se povestește cât de îngăduitor, bine crescut și înțelept este el! Cu toate acestea nu există niciun pic de credință în inima lui.”**

Acest hadis schițează o imagine oribilă a dispariției calităților din inimile oamenilor necinstiți. Este ca și când găsești uneori urme de bunătate în firea celor ticăloși, deși aceasta nu are nicio influență în viața lor. Deseori faptele bune acoperă faptele rele, deși în mod clar nu pot reînvia inimile moarte. Această persoană lipsită de conștiință apreciază oamenii conform propriilor ei dorințe și preferințe. El nu face distincție între credința și necredința din ei.

Păstrarea lucrurilor încredințate este o calitate foarte importantă. Oamenii cu credință slabă nu au parte de ea. Allah a dat un exemplu despre cum poate povara ei să pună la încercare întreaga existență a omului. De aceea această responsabilitate nu poate fi considerată un lucru obișnuit și nu este permisă nicio neglijență în împlinirea cerințelor ei:

„Noi am propus cerurilor, pământului și munților sarcina de a purta povara Adevărului, dar ele au refuzat să o poarte și le-a fost teamă de ea, însă s-a încărcat omul cu ea, căci el este tare nedrept [față de el însuși] și tare neștiutor.” (Surat Al-‘Ahzab: 72).

Nedreptatea și neștiința sunt două păcate ce l-au împresurat pe om și omul trebuie să înceapă o luptă sfântă (*jihad*) împotriva lor. Credința nu va fi deplină dacă nu este curățată și purificată de dreptate.

„Cei care cred și nu amestecă puritatea credinței lor cu nedreptatea, aceia sunt în siguranță și ei sunt bine călăuziți.” (Surat Al-‘An‘am: 82);

„Și se tem de Allah singuri învățații dintre robii Săi. Dar Allah este Puternic și Iertător.” (Sura Fatir: 28).

Acesta este motivul pentru care, după ce se menționează calitatea de păstrător a omului, în următoarele versete din Surat Al-Ahzab se spune că cei nedrepti și neștiutori se dedau la păcate, sunt ipocriți și merită pedeapsa lui Allah; Allah îi ocrotește pe cei credincioși și cinstiți.

„[Este astfel] pentru ca Allah să-i osândească pe fățarnici și pe fățarnice, pe politeiști și pe politeiste. Însă Allah primește câința drept-credincioșilor și drept-credincioaselor. Allah este Iertător și Îndurător.” (Surat Al-‘Ahzab: 73).

Capitolul 9

RESPECTAREA PROMISIUNII

Respectarea promisiunii – trăsătură esențială a comportamentului musulman

Când un musulman își asumă o responsabilitate, el trebuie să o ducă la îndeplinire. Dacă încheie un contract, el trebuie să îl onoreze până la sfârșit. Aceasta este o cerință a credinței; atunci când un om vorbește de vreo afacere, trebuie să aibă intenția de a o duce la îndeplinire, precum apa care nu-și găsește odihna până ce nu ajunge să se reverse în mare. El trebuie să fie cunoscut printre oameni ca o persoană de cuvânt, de care să nu-ți fie teamă că-și va încălca promisiunile sau că va face vreo afacere necurată.

Respectarea promisiunii este necesară. La fel și când se face un legământ, acesta trebuie respectat. Dar împlinirea promisiunii și respectarea jurământului sunt necesare când afacerea este legală și privește adevărul; altfel, onorarea promisiunii legată de ceva păcătos și nesupunerea față de Allah nu are nicio valoare și legământul în păcat nu are nicio importanță.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Dacă cineva a făcut un legământ, dar a observat un aspect benefic la alt lucru, poate să-și încalce legământul și să plătească răscumpărarea și apoi să se apuce de lucrul care este mai avantajos și benefic.”** (Muslim).

Nu este potrivit ca un om să insiste să-și împlinească legământul. În astfel de ocazii este mai bine să-și încalce legământul. Într-o relatare ni se spune: **„Este păcat ca unul dintre voi să meargă la nevasta sa cu legământul nerăscumpărat, dacă nu plătește compensația pe care El a stabilit-o pentru încălcarea legământului.”** (Bukhari).

Din această pricină nicio promisiune sau convenție nu este corectă decât dacă se referă la aspecte cinstite. Dacă cineva a promis să facă un anumit lucru bun, atunci trebuie să se străduiască sa-l realizeze, cât timp i se pare bun. Să fie conștient că trebuie să se mențină în limitele unei discuții ferme, a încrederii și credinței. Nu se admite încălcarea promisiunilor și nu există loc de îndoială sau șovăială.

Anas bin Malik (Allah să fie mulțumit de el!) a spus că unchiul său, Anas bin Nadar, n-a putut participa la bătălia de la Badr și i-a spus Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): „O, Trimis al lui

Allah! La prima bătălie în care ai luptat împotriva politeiștilor n-am putut lua parte. Dacă Allah m-a păstrat lângă Profet, atunci vor vedea ei cu siguranță isprăvile mele în a doua bătălie împotriva politeiștilor.”

În timpul bătăliei de la Uhud a avut loc o încheștare aprigă și musulmanii se retrăgeau. El s-a rugat lui Allah: „O, Allah! Îți cer iertare pentru greșeala pe care ei au făcut-o și mă declar nevinovat de păcatele politeiștilor!” Spunând acestea, s-a repezit în luptă. În cale i-a ieșit Sa'ad bin Ma'az și i-a spus: „O, Sa'ad bin Ma'az! Pe Dumnezeuul lui Nadar, mă îndrept spre Paradis! Pot să-i simt parfumul în valea de la Uhud.” Sa'ad (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: „O, Trimis al lui Allah! Dragostea de martiriu pe care a arătat-o nu poate fi exprimată în cuvinte. Apoi a pornit.”

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) a zis că s-au găsit mai mult de optzeci de răni pe corpul lui, generate de săbii, vârfuri de lăncii și de ploaia de săgeți. Politeiștii i-au ciopârțit trupul și a fost greu de identificat. Sora lui l-a recunoscut cu foarte mare greutate după o aluniță pe care o avea pe vârful degetului.

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) a spus că el crede că următoarele versete au fost revelate cu referire la el sau la alte persoane asemănătoare lui:

„Între drept-credincioși sunt oameni care au fost sinceri în legământul pe care l-au făcut față de Allah, unii dintre ei au pierit, iar alții dintre ei așteaptă fără să schimbe nimic [din legământul lor].”
(Surat Al-‘Ahزاب: 23).

Memoria și hotărârea – esențiale pentru împlinirea unei promisiuni

Împlinirea promisiunilor depinde de doi factori. Cu aceste două lucruri este ușor să-ți împlinești promisiunile. Adam l-a promis lui Allah că nu se va apropia de pomul oprit, dar și-a uitat promisiunea după câteva zile. El a căzut pradă slăbiciunii și a încălcat promisiunea:

„Noi am încheiat un legământ cu Adam mai înainte, însă el l-a uitat și Noi nu am aflat în el tărie.”
(Surat Ta-Ha: 115).

Aceasta ne arată că deficiența memoriei și slăbiciunea sunt două piedici ce stau în calea împlinirii datoriei. Este ciudat că omul, copleșit de greutatea vremurilor, a diferitelor necazuri și a problemelor presante uită de realitățile clare. În ochii lui, formele clare apar încețoșate și realitățile, la fel de izbitoare ca și lumina zilei, îi dispar din vedere.

De aici reiese că este necesară și presantă o îmborsărire a memoriei pentru a preveni neglijența și uitarea și a menține un lucru important în atenția omului. Există o serie de versete din Coran care au fost revelate pentru îmborsăirea memoriei:

„Urmați ceea ce vi s-a trimis de la Domnul vostru și nu urmați alți aliați în afară de El! Dar voi numai puțin vă aduceți aminte.” (Surat Al-‘A‘raf:3);

„Acesta este drumul drept al Domnului tău. Noi am tâlcuit în amănunțime semnele pentru aceia care își amintesc.” (Surat Al-‘An‘am: 126);

„O, fii ai lui Adam! Noi v-am dat vouă straițe care să vă acopere goliciunile, ca și podoabe. Dar

veșmântul smereniei, acesta este cel mai bun! Acesta este [unul] dintre semnele lui Allah; poate că ei își vor aminti!” (Surat Al-‘A‘raf: 26);

„Astfel îi vom scoate Noi și pe morți; poate că vă va fi aminte!” (Surat Al-‘A‘raf: 57).

Memoria vie și trează și aducerea aminte este esențială pentru respectarea legămintelor. Cum poate un om care uită de promisiunile și legămintele sale să le îndeplinească? Iată de ce următorul verset s-a încheiat într-o nuanță mustrătoare, după ce s-a poruncit împlinirea legămintelor:

„Și țineți-vă legământul față de Allah! Acestea vi le-a poruncit [Allah], poate că voi vă aduceți aminte!” (Surat Al-‘An‘am: 152).

Dacă un om are o memorie foarte bună raportat la respectarea promisiunii pe care a făcut-o, este necesar să fie hotărât să facă astfel; hotărârea ar trebui să înăbușe toate dorințele rebele și să ușureze povara greutăților ce vor veni.

Măsurile cu care sunt „cântăriți” sau apreciați oamenii sunt diferite, în funcție de oameni. Prețul pe care trebuie să-l plătească cineva pentru a-și păstra credința este uneori foarte mare. În acest scop, câteodată trebuie să-ți sacrifici tot avutul, toate bunurile și lucrul pe care ți-l dorești cel mai mult.

Dar aceste greutăți, sacrificii și încercări decisive se dovedesc la sfârșit a fi pași hotărâtori spre atingerea măreției și onoarei, după cum spune poetul: *„Chiar el, ce-și ține la mare preț viața și inima, trebuie să meargă (și să-și caute) iubita pe strada ei.”*

Coranul cel Sfânt a adus o critică celor care caută să atingă culmile gloriei, la umbra unui trai confortabil:

„Sau ați socotit că veți intra în Rai înainte de a se fi abătut asupra voastră încă asemenea celor [care s-au abătut] asupra celor care au fost înainte de voi? I-au lovit nenorociri și iar nenorociri și au fost zgâlțâiți până într-atât încât au zis Trimisul și cei care au crezut împreună cu El: «Când vine ajutorul lui Allah?» [Răbdare!] Ajutorul lui Allah este [cu siguranță] aproape!” (Surat Al-Baqara: 214).

Când un om își dezvoltă în interiorul său forțele combinate ale unei minți conștiente și vigilențe și ale unei inimi plină de hotărâre, atunci se poate considera îndreptățit să se alătore grupului de credincioși.

Cel mai important legământ

Pentru un musulman, cel mai important și cel mai sfânt legământ este cel făcut cu Domnul său, căci Allah l-a creat cu Puterea Sa. El l-a hrănit și ocrotit cu bunăvoința și binecuvântările Sale și i-a cerut să recunoască realitatea și să o accepte. Nicio influență greșită nu trebuie să-l îndepărteze de la calea cea dreaptă; el nu trebuie să refuze aceste realități sau să le piardă din vedere:

„Oare nu am făcut Eu legământ cu voi, o, fii ai lui Adam, să nu-l adorați pe Șeitan, căci el vă este vouă dușman învederat, și să Mă adorați pe Mine [pentru că] acesta este drumul drept?!” (Surat Ya-Sin: 60-61).

Cei ce nu-i ascultă pe profeți și nu le urmează învățăturile au totuși în firea lor o rațiune care-i îmboldește, le arată calea Domnului lor și îi face să-și

dea seama de măreția Creatorului, indiferent cât de corupt și maculat ar fi mediul în care trăiesc.

Acesta este legământul făcut de Allah cu toți oamenii:

„Și când Domnul Tău a scos urmași din fiii lui Adam, din coapsele lor, și le-a cerut să mărturisească ei înșiși, [zicându-le]: «Nu sunt Eu Domnul vostru?», au răspuns ei: «Ba da, facem mărturie!», pentru ca voi să nu spuneți în Ziua Învierii: «Noi am fost fără grijă de aceasta.» Sau să nu spuneți: «Părinții noștri au fost politești mai înainte, iar noi suntem urmași după ei. Vrei Tu să ne pierzi pentru ceea ce au făcut cei mincinoși?» Astfel facem Noi semnele limpezi; poate că ei se vor întoarce.” (Surat Al-‘A’raf: 172-174).

Așa cum reiese din aceste versete, nu a avut loc un schimb obișnuit de vorbe. Aceasta este o imagine a drept-credincioșilor ce ilustrează cât de atenți sunt ei față de Allah, că Îl recunosc și acceptă Unitatea și Puterea Sa, lepădându-se de toate tradițiile și vechile obiceiuri care îi îndepărtează pe oameni de la Domnul lor și care Îi asociază pe alții lui Allah. Acest stil de limbaj și de scriere este obișnuit în limba arabă.

Prin respectarea acestui legământ drept-credincioșii vor avea parte de onoare și respect în această lume și vor fi învăluți de glorie și succes în lumea ce va să vină.

Nu trebuie să ne temem și să fim neliniștiți că nenorocirile ne vor copleși dacă ne împlinim legământul făcut cu Allah:

„... aduceți-vă aminte de binele ce v-am făcut și țineți-vă legământul făcut Mie și-Mi voi ține

legământul făcut vouă și de Mine temeți-vă!" (Surat Al-Baqara: 40).

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) dădea aceste sfaturi triburilor care-l căutau pe când împărtășea mesajul Islamului. Însă nu-i obosea cu învățături grele încă de la început, ci le atrăgea atenția doar asupra câtorva aspecte, potrivit înțelepciunii și puterii lor.

‘Auf bin Malik (Allah să fie mulțumit de el!) a spus că era în compania Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) când au venit la el opt-nouă persoane. El a întrebat: **„Vreți să faceți legământ pe mâna Trimisului lui Allah?”** Noi am întins mâinile și am zis: „Facem legământ pe mâna ta, o, Trimis al lui Allah!” El a zis: **„[Legământul vostru este:] Să vă rugați lui Allah. Să nu-I faceți Lui asociați, să faceți salat (rugăciunea) de cinci ori, să ascultați și să vă supuneți!”** Apoi a adăugat cu voce scăzută: **„Și să nu cereți nimic de la oameni.”**

‘Auf bin Malik (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: „Am văzut câteva dintre aceste persoane care au făcut legământ că, atunci când vânatul lor cădea la pământ, nu cereau nimănui să-l ridice și să li-l aducă.” (Muslim)

Acest legământ nu a avut o semnificație specială. Fiecare grup era instruit potrivit firii și mediului din care venea. Căpetenia era sfătuită să fie blândă și iertătoare.

Negustorul era instruit să nu se dedea la adulter și înșelăciune și lucrătorii erau muștrați și avertizați să nu primească recompense nelegitime.

Orice musulman trebuie să urmeze întreaga religie, toate dogmele și principiile, iar în Ziua Judecării va fi întrebat din întreaga *șariah*. Oricum, în lumea islamică au apărut câteva secte care fac un jurământ special. Aceștia nu trebuie încurajați. Ei sunt asemenea vracilor care se dau drept doctori. Ei administrează medicamente contrafăcute și complică boala, periclitând viața pacientului lor.

Învățăturile islamice nu pot fi dirijate și distribuite. Ele trebuie urmate în totalitate și trebuie sublimite în orice loc și în orice moment.

Jurământul ideal al „ajutoarelor” (*ansar*)

„Ajutoarele” au făcut un jurământ înaintea Trimisului lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): vor sprijini acest mesaj cu viețile și cu averile lor și vor face tot ce depinde de ei să apere Profeția, până când mesajul va fi predat atât arabilor, cât și celor ce nu sunt arabi.

Legământul făcut de cei din neamul „ajutoarelor” (*ansar*) este considerat a fi cel mai glorios pact din analele credinței. Nu există alt termen de comparație în ceea ce privește sinceritatea, credința altruistă și deplina supunere față de adevăr.

Acest legământ a fost încheiat într-o noapte superbă din perioada pelerinajului (*hajj*). După aceea oamenii au plecat, fiecare în drumul său, și s-au ocupat de afacerile pe care le aveau. Dar cei care au făcut jurământ s-au preocupat să împlinească acest legământ istoric și au acceptat de bunăvoie toate cerințele și provocările acestuia.

În bătălia de la Badr și în alte bătălii pe care Islamul le-a condus împotriva idolatriei, sângele lor a curs în valuri. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a avut mare încredere în acel legământ făcut pentru supremația religiei în vremuri de restriște și pentru înălțarea tărâmului lui Allah. În acest sens, când, după primul asalt în bătălia de la Hunain, musulmanii s-au retras, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu s-a uitat înspre rândurile de musulmani nou-veniți, ci și-a chemat vechii credincioși care au făcut jurământ în acea vale, în noaptea din perioada de *hajj*, pentru ca să poată prelua controlul situației.

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că, pentru bătălia de la Hunain, triburile Hauazan și Ghatfan au participat la luptă cu averea, echipamentul și fiii lor. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) avea o armată de zeci de mii de oameni, din care făceau parte și cei ce-i erau îndatorați pentru victoria de la Mekka, însa toți l-au părăsit și a rămas singur.

La vremea aceea a făcut a doua chemare. El s-a întors către dreapta sa și a chemat: **„O, neamul «ajutoarelor»!”** Ei au zis: „Aici suntem, o, Trimis al lui Allah! Suntem cu tine, fii pe pace!” Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) călărea pe un catâr cenușiu. A descălecat și a zis: **„Eu sunt supusul lui Allah și Trimisul Său!”**

Politeiștii au fost înfrânți și armata islamică a dobândit o pradă consistentă. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a împărțit prada între noii veniți, cei care au acceptat

Islamul în ziua în care a fost cucerită Mekka, și „emigranți” (*muhajerin*). El nu a împărțit nimic „ajutoarelor”. Aceștia au fost puțin tulburați. Au început să vorbească între ei: „Când situația era disperată, noi am fost cei chemați, dar când prada a fost capturată, ea este împărțită la alții.” Când Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a aflat acest lucru, i-a adunat și i-a întrebat: **„O, neam al *ansar*-ilor! Ce zvonuri am auzit despre partea voastră?”** Ei au rămas tăcuți. Atunci el a zis: **„O, «ajutoarelor»! Nu vă convine ca alții să aibă parte de bunurile pământești, iar voi să vă întoarceți acasă cu Muhammed?”** Ei au răspuns: „De ce nu, o, Trimis al lui Allah! Suntem mulțumiți.” Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Dacă oamenii umblă pe o vale și «ajutoarele» (*ansar*) pe altă vale, atunci eu voi umbla pe valea pe care umblă «ajutoarele».”** (Bukhari).

Adevărul este că acest important mesaj avea nevoie de ascuțișul săbiilor „ajutoarelor”. Ei și-au împlinit promisiunea, sacrificându-și viețile și tot ce aveau. Nu aveau dinaintea ochilor profiturile efemere ale acestei lumi, nici vreo plăcere sau vreun avantaj trecător.

Politica pe care Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a adoptat-o la împărțirea prăzii de război s-a bazat pe sinceritatea și credința lor. Beduinii care au devenit musulmani într-o etapă ulterioară aveau nevoie de ajutor financiar ca să nu se descurajeze în fața greutăților ce aveau să apară în calea lor ca o consecință a aderării lor la Islam. Din această pricină, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie

asupra lui!) a vrut să-i reasigure și să-i îmbărbăteze și, fiindcă „ajutoarele” aveau o credință de nezdruccinat, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a lăsat așa cum erau.

În asemenea condiții, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Dau câteva lucruri unui om astfel ca (din cauza faptelor sale rele) Allah să nu-l arunce în iad, deși există alte persoane care îmi sunt mai dragi.”** (Bukhari).

Să uiți trecutul este un fel de încălcare a promisiunii

De asemenea, împlinirea unei promisiuni implică ca omul să-și amintească întotdeauna de trecutul său pentru a putea învăța din el în folosul prezentului și viitorului. Dacă a fost sărac și Allah i-a dăruit bogăție, dacă a fost bolnav și Allah i-a dăruit sănătate, atunci nu este corect din partea lui să ridice un zid puternic între trecut și prezent și să nu-și amintească de boala sau sărăcia sa. Nu trebuie să-și construiască prezentul pe temelia acestui orgoliu. Un asemenea comportament înseamnă nerecunoștință vădită și este imoral.

Aceasta este o încălcare a promisiunii ce îl conduce pe om spre distrugere. De multe ori un astfel de om se îndepărtează de binecuvântările lui Allah, după care nu mai simte călăuzirea și dorința de a se pune la umbra acestei binecuvântări.

Se spune că un om din Medina, cunoscut sub numele de Sa'alba, a mers la o întâlnire a „ajutoarelor” și, luându-i ca martori, a declarat că dacă Allah îl binecuvântează cu har, el va plăti datoriile tuturor celor

îndreptățiți, va face milostenii și va fi generos cu rudele sale. Din întâmplare, vărul său a murit și el i-a moștenit întreaga avere. Însă nu și-a împlinit promisiunea și nici nu i-a mai păsat de ceea ce spusese. Atunci Allah a revelat următoarele versete:

„Și [unii] dintre ei au făcut legământ cu Allah: «De ne va da nouă din harul Său, vom da noi milostenii și vom fi noi dintre cei evlavioși!» Dar când El le-a dat din harul Său, s-au dovedit zgârciți cu El și l-au întors spatele, lepădându-se. Și a lăsat El să urmeze fățărnicie în inimile lor până în Ziua când se vor întâlni cu El, pentru că ei nu au ținut ce l-au făgăduit lui Allah și pentru că ei au mințit. Oare ei nu știu că Allah cunoaște taina lor, ca și discuția lor într-ascuns, și că Allah este Bineștiutor al lucrurilor necunoscute?» (Surat At-Tauba: 75-78).

Cel mai urât exemplu de încălcare a promisiunii, de ingratitudine și lipsă de loialitate este povestea neamului Israel pe care Abu Hurairah (Allah să fie mulțumit de el!) a citat-o din spusele Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!).

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Erau trei oameni din neamul Israel: un lepros, un chel și un orb. Allah a vrut să-i pună la încercare. A trimis la fiecare dintre ei un înger. Îngerul a mers la lepros și l-a întrebat ce-și dorea cel mai mult. El a răspuns: «Un ten deschis, o piele frumoasă și un leac pentru boala din cauza căreia oamenii mă urăsc.» Îngerul i-a atins trupul cu mâna și boala i-a dispărut, iar el a căpătat un ten deschis și o piele minunată. Îngerul l-a întrebat iarăși: «Ce lucru îți place cel mai mult?» El a**

zis: «Cămila.» Îngerul i-a dăruit o cămilă ce sta să fete și s-a rugat: «Fie ca Allah să înmulțească acest avut al tău!» Apoi a mers la orb și l-a întrebat după ce tânjea mai mult. El a răspuns: «Fie ca Allah să-mi redea vederea!» Îngerul i-a atins ochii și vederea i-a revenit. Atunci l-a întrebat a doua oară ce lucru îi plăcea cel mai mult. El a răspuns: «O capră.» Îngerul i-a dăruit o capră gata să fete. Apoi a mers la omul cel chel și l-a întrebat ce și-ar fi dorit cel mai mult. Chelul a răspuns: «Un păr frumos și urâtenia mea să dispară, fiindcă oamenii fug de mine.» Îngerul l-a atins și boala i s-a vindecat. După aceea l-a întrebat ce lucru îi plăcea cel mai mult. El a răspuns: «O vacă.» Îngerul i-a dăruit o vacă gata să fete și s-a rugat ca Allah să-i dea prosperitate.

Toate animalele au fătat și au continuat să se înmulțească. Unul avea o turmă de cămile, al doilea avea numeroase vaci și al treilea a devenit stăpân a numeroase capre. Atunci îngerul s-a arătat dinaintea leprosului sub înfățișarea unui om și a zis: «Sunt un om sărac. Toate neamurile mele au fost despărțite de mine în călătorie și acum singurul meu sprijin este Allah și, prin El, tu. Te rog, în numele Celui care ți-a dăruit un ten deschis și o piele minunată, să-mi dai o cămilă! Vrei să mă ajuți în această călătorie a mea?» El a răspuns că există numeroase drepturi. Îngerul a spus: «Te recunosc. Nu erai tu acela care sufereai de lepră și oamenii te urau? Nu erai nevoiaș și Allah ți-a dăruit o mulțime de avuții?»

El a răspuns: «Nu. Aceste avuții le-am moștenit de la tatăl și bunicul meu.» Îngerul a spus: «Dacă minți, fie ca Allah să te facă așa cum ai fost!»

A mers apoi și la omul cel chel și a vorbit cu el în același mod. Și el a dat același răspuns ca și primul. Îngerul atunci a blestemat și a zis că, dacă era mincinos, Allah să-l întoarcă la starea lui inițială.

Pe urmă a mers la orb și i-a vorbit în același fel și a implorat să-i fie dăruită o capră. Orbul a spus: «Chiar am fost orb, dar Allah mi-a redat vederea. Poți să ceri orice îți place și să lași orice vrei să lași. Pe Allah, nu pot să mă cert cu tine pentru un lucru pe care l-am primit din dorința lui Allah!» Îngerul i-a spus să-și păstreze lucrurile. Intenția sa era doar de a-l încerca. Allah a fost mulțumit de el, dar cei doi tovarăși ai lui au devenit victimele mâniei Sale.” (Bukhari).

În comerț, afaceri și în alte domenii financiare și economice se poate crea un climat de încredere doar dacă respectarea promisiunii este considerată o datorie.

Este necesar ca toate clauzele scrise să se încadreze în limitele *șariah*-ei, altfel nu există nicio sfințenie în ele și un musulman nu va fi obligat să le onoreze.

Islamul a acordat o atenție deosebită contractului de căsătorie. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**Dintre condițiile cu care sunteți reciproc de acord cel mai important lucru de respectat este contractul prin care faceți părțile personale *halal* (permise) pentru voi.**”

Din acest motiv nu este legal ca un soț să folosească nici măcar un singur ban ce îi aparține de

drept soției sale sau să considere legătura care îl ține legat lipsită de importanță.

Într-un hadis ni se spune: **„Dacă un bărbat s-a însurat cu o femeie pentru o zestre mică sau mare, dar în inima lui nutrește intenția de a nu plăti acea zestre, aceasta înseamnă că a înșelat-o. Dacă el moare și nu i-a plătit ce i se cuvenea, atunci, în Ziua Judecării, el va apărea în fața lui Allah ca un violator. Și dacă un bărbat a împrumutat bani de la alt bărbat și n-a avut intenția să-și plătească datoria, atunci l-a mințit și, prin urmare, l-a înșelat. Dacă moare fără să-și plătească datoria, atunci se va prezenta ca un hoț dinaintea lui Allah.”** (At-Tabarani).

Acesta nu este un lucru de mirare, fiindcă există un număr de versete în Coran care insistă pe respectarea promisiunilor și atenționează împotriva neloialității și a încălcării promisiunilor:

„Și țineți legământul, căci cu privire la legământ veți fi întrebați!” (Surat Al-‘Isra’: 34);

„Țineți-vă legământul față de Allah, după ce l-ați făcut și nu călcați jurămintele după ce le-ați întărit și după ce l-ați luat pe Allah drept cheazăș pentru voi, căci Allah știe ceea ce faceți.” (Surat An-Nahl: 91).

De multe ori omul încheie un contract pe care apoi îl încalcă din lăcomia de a obține un profit mai mare în altă parte sau o națiune încheie un acord cu altă națiune, dar lăcomia pentru profituri mai mari sau alte considerente o obligă să încalce acordul. Religia consideră discutabil faptul că virtutea este încălcată în picioare de dragul unor avantaje vremelnice și că în afacerile dintre oameni se strecoară minciuna și

înșelătoria. Islamul susține că atât individul, cât și grupul trebuie să manifeste cinste, decență și sinceritate, astfel încât, indiferent de condiții, fie că este vorba de sărăcie sau bunăstare, victorie sau înfrângere, legămintele să fie protejate.

Iată de ce, după ce poruncește onorarea rugămintelor, Coranul ne spune:

„Și nu luați jurămintele voastre drept mijloc pentru a vă înșela unii pe alții, astfel încât să alunece piciorul [vostru], după ce a fost bine întărit și să gustați voi răul, pentru că ați împiedicat de la calea lui Allah, și să aveți parte de osândă cumplită! Și nu vindeți legământul cu Allah pentru un preț de nimic, căci numai la Allah se află ceea ce e mai bun pentru voi, dacă pricepeți!” (Surat An-Nahl: 94-95).

Întreaga omenire merită respectarea promisiunii

Promisiunea trebuie respectată indiferent cui este făcută, chiar dacă celălalt partener este musulman sau necredincios, deoarece moralitatea, măreția și virtutea nu pot fi tăiate în bucățele, astfel încât unii oameni să fie tratați în mod meschin, iar ceilalți cu decență.

Împlinirea promisiunii și legământului are la bază respectarea adevărului și o relație cinstită. Atâta vreme cât se bazează pe virtute, promisiunea trebuie împlinită față de fiecare om oricând.

Referitor la convențiile încheiate cu cei ce nu sunt musulmani se relatează că profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus

că, dacă pe vremea Islamului era invitat să încheie un asemenea contract, el acceptă bucuros oferta.

A'mar bin Al-Hamaq a zis că l-a auzit pe Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) spunând: **„Dacă un om i-a oferit altuia adăpost pe viață și apoi l-a ucis, atunci nu am nimic de-a face cu ucigașul, chiar dacă cel ucis este un necredincios.”** (Ibn Habban).

Această declarație a Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne arată cum îi tratează Islamul chiar și pe cei care nu au îmbrățișat această religie. Pe de altă parte, este demn de luat în seamă comportamentul evreilor. Lor nu le place să-și împlinească promisiunile față de alții și nu consideră un lucru bun să-i trateze pe ceilalți cu dreptate și decență. Poporul evreu se auto-consideră „fiul lui Allah și alesul Său”. Credința lor este că Allah a păstrat binecuvântarea și ocrotirea Sa doar pentru rasa iudaică. În opoziție cu aceasta să analizăm succint învățăturile islamice. Acestea se preocupă cu multă seriozitate de protejarea tuturor celor față de care și-au asumat responsabilitatea și cu care au încheiat un legământ. Coranul se adresează musulmanilor și vorbește despre necredincioși astfel:

„Vă sunt oprite mortăciunea, sângele [scurs], carnea de porc, animalele cele asupra cărora a fost pomenit numele altcuiva decât al lui Allah [la junghierea lor], ce a pierit înăbușit, lovit, în urma căderii sau împuns cu coarneau [de altă vită], ce a fost sfâșiat de fiare – doar dacă ați junghiat [aceste vietăți înainte de a muri] – ca și vitele junghiate pe pietrele înălțate [ale idolilor] și cele pe care le împărțiți prin tragere la sorți cu săgeți. Acestea sunt

pentru voi păcat. Aceia care nu cred sunt astăzi deznădăjduiți [că ar mai putea] să vă îndepărteze de la religia voastră. Deci nu vă mai temeți de ei, ci temeți-vă de Mine! În ziua aceasta am desăvârșit religia voastră și am împlinit harul meu asupra voastră și am încuviințat Islamul ca religie pentru voi! Și dacă cineva este silit de foame [să mănânce din cele oprite], fără pornire spre păcat, [să știe că] Allah este Iertător, Îndurător.” (Surat Al-Ma’ida: 3).

Este remarcabil cât de minunat au fost exprimate credințele și punctul de vedere al celor ce nu sunt credincioși. Deși sunt idolatri, au fost totuși menționați ca cei care caută binecuvântările și plăcerea lui Allah și musulmanii, oricât de puternici ar fi, au fost rugați să coopereze unul cu altul în faptele virtuozose și cucernice și să nu se susțină unul pe altul în păcat și ranchiună.

Într-un alt loc am făcut o trecere în revistă a convențiilor dintre musulmani și cei ce nu sunt musulmani și, legat de acestea, a învățăturilor relevante de Allah (referitoare la o carte scrisă de autor, în limba arabă).

Plata datoriilor este necesară

Unul dintre lucrurile asupra căruia Islamul a insistat foarte mult și pe care l-a considerat foarte important este înapoierea împrumutului. Pentru Allah, comportamentul corect în acest sens este mai important decât respectarea altor drepturi.

Islamul a ajuns la concluzia că datornicul este victima tuturor neliniștilor, zgârceniei și lăcomiei, sub

influența cărora încearcă să găsească scuze ca să evite plata datoriilor sau, în final, să nu plătească deloc.

În acest sens, Islamul a îndemnat ca împrumutul să fie luat doar în ultimă instanță. Să încerci să împrumuți bani pentru o problemă care poate fi rezolvată și altfel este un lucru foarte periculos, care trebuie evitat. Într-o relatare se menționează că este unul dintre acele păcate pentru care pedeapsa este necesară: **„Când moare un datornic, el va fi supus pedepsei în Ziua Judecății. Totuși există trei cazuri care fac excepție: când un om își pierde forța luptând pentru cauza lui Allah și împrumută pentru a se pregăti de lupta împotriva dușmanilor lui și ai lui Allah; al doilea, când este vorba de cineva în vecinătatea căruia a murit un musulman și el împrumută pentru a plăti cheltuielile de înmormântare și al treilea, când un om care se teme că va rămâne neînsurat, pentru a-și proteja religia, împrumută pentru a susține cheltuielile de căsătorie. Pe aceștia, Allah îi va ierta în Ziua Judecății.”** (Ibn Maageh).

Într-o altă variantă se afirmă că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„În Ziua Judecății, Allah îl va chema pe datornic și acesta va fi obligat să stea dinaintea Lui. Atunci va fi întrebat: «O, fiu al lui Adam! În ce scop ai luat împrumutul? Și de ce ai risipit drepturile altora?» El va răspunde: «O, Stăpâne al nostru! Tu știi că m-am împrumutat, dar n-am mâncat banii, nici nu i-am băut, nici nu i-am risipit, dar uneori a luat foc ceva, ori s-au furat, ori s-au pierdut, sau am suferit vreo pagubă.» Allah va spune: «O, supus al Meu! Ai spus**

adevărul. Eu sunt mai îndreptățit să plătesc.» Allah va lua niște fapte bune și le va pune în balanță și acestea vor atârna mai greu decât păcatele lui și el va intra în Paradis, din mila Domnului său.” (Ahmed).

Aceasta ne arată că Allah va primi scuzele celor care au fost obligați să se împrumute, fiind forțați de împrejurări, dar n-au fost capabili să-și plătească datoria, împiedicați de numeroase greutăți reale.

Există însă oameni care sunt sclavii poftelor și plăcerilor lor carnale și a căror avere nu este suficientă pentru a și le satisface. Aceștia se grăbesc să se împrumute, indiferent de consecințe. Potrivit unei relatări, un asemenea om este un hoț nerușinat.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Celui care ia banul altuia (sub formă de împrumut), cu intenția de a da înapoi (și pe urmă nu mai este în stare să plătească), Allah îi plătește datoria făcută. Dar pe cel care face un împrumut cu intenția de a nu mai plăti, Allah îl va distruge și ruina.”** (Bukhari).

Islamul dorește ca împrumuturile să implice diferite tipuri de garanții astfel încât acestea să poată fi considerate bunuri active, înapoierea lor să fie stabilită cu exactitate și nimeni să nu scape fără să-și plătească datoria, cu obligații în scris, deși prin realizarea altor fapte de credință se dobândește o mai mare răsplată.

Abu Qatawa ne spune că cineva a întrebat: „O, Trimis al lui Allah! Dacă sunt ucis pentru cauza lui Allah, vor fi iertate toate păcatele mele?” El a răspuns: **„Da, dacă ești ucis și dacă ești răbdător, recunoscător, cauți plăcerea lui Allah, rămâi în primele rânduri,**

ataci dușmanul și nu te retragi.” Apoi Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a întrebat ce a spus. Persoana a repetat întrebarea și profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **„Păcatele tale vor fi iertate, dar împrumutul tău nu va fi iertat. Chiar acum m-a informat Gavriil despre acest lucru.”** (Muslim).

Înțelepții știau că datoria are efectul unui fulger asupra onoarei unui musulman și asupra câștigurilor lui pentru Viața de Apoi; de aceea îi povățuiau pe oameni să-și plătească toate datoriile înainte de a-și pune viața în pericol.

Abu Darda (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că, în vreme ce mășăluiau pentru războiul sfânt (*jihad*), profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) se oprea la câte o răscruce de drumuri și striga la soldați: **„O, oameni! Dacă vreunul dintre voi are de plătit o datorie și simte că va muri în luptă și datoria nu va fi plătită, atunci să se întoarcă. Nu trebuie să vină cu mine, fiindcă acest lucru nu va fi de ajuns să-l scape de iad.”** (Razin).

Astăzi musulmanii au făcut o glumă din a da și a lua cu împrumut. Pentru a-și potoli foamea și dorințele sexuale, ei s-au împrumutat și se complac în a plăti dobândă evreilor și creștinilor, lucru pe care Allah l-a interzis pe deplin, fiind *haram*. În consecință, ei au devenit străini în propria lor țară și au fost deposezați de bunurile lor și rătăcesc neajutorați.

Înapoierea împrumutului este foarte dificilă. Câte drepturi ar fi fost călcate în picioare, dacă nu era frica de constrângerea legii?

Allah îi iubește pe aceia dintre supușii Săi care-și respectă legămintele și, după ce a distrus un număr de comunități, a afirmat despre ei:

„Noi nu i-am găsit pe cei mai mulți dintre ei ținând un legământ, ci pe cei mai mulți dintre ei i-am aflat abătuți din drum.” (Surat Al-A'araf: 102).

Capitolul 10

SINCERITATEA

Faptele omului depind de intențiile lui

Motivațiile și factorii care-l îndeamnă pe om să facă mai bine o muncă, să se străduiască și să suporte toate încercările și nenorocirile, determinându-l să-și sacrifice viața și averea pentru un lucru, sunt numeroase și variate.

Una dintre motivații se manifestă odată cu interesul și implicarea omului în munca sa, dar există o altă motivație care rămâne ascunsă în adâncurile inimii și nu poate fi percepută din exterior. De multe ori cel care prestează munca respectivă nu o recunoaște, deși este influențat de ea și în ea se ascunde secretul acceptării sau neacceptării lui vis-a-vis de un anumit lucru.

Natura umană obișnuită decide care sunt regulile generale de comportament într-un anumit caz. Foarte ușor poți stabili care sunt motivațiile unei anumite persoane, care procedează într-o anumită manieră, doar

privindu-l cum lucrează. El va fi perceput înfășurat în dragoste față de sine – și atunci instinctul de autoconservare sau lăcomia de a acumula mai multă avere îi va aduce neliniște – sau sentimentele de mândrie și importanța de sine îi vor genera nopți fără somn, sau ipocrizia și dorința de faimă îl vor împinge înainte.

Ascultați ce vorbesc oamenii... Faceți o analiză atentă a activităților lor cotidiene. Veți descoperi că în centrul discuțiilor și eforturilor lor nu există altceva decât sentimentele lor de bucurie și ură, mândrie și dispreț.

Islamul judecă faptele și acțiunile și decide asupra importanței lor pe baza intențiilor, sentimentelor și senzațiilor ce se ascund în spatele lor. Pentru Islam, valoarea unei acțiuni depinde de natura motivației care a generat-o.

Uneori omul face daruri și donații scumpe astfel încât prin aceasta să atragă atenția asupra sa și să se vorbească despre generozitatea sa; alteori scopul său este să ofere cadouri valoroase acelei persoane care l-a tratat într-o manieră lăudabilă și l-a îndatorat.

Ambele sunt fapte de milostenie și generozitate, generate direct sau indirect, după cum au subliniat psihologii, de conștiința omului. Islamul însă nu ia în considerare milostenia dăruită din ipocrizie sau pentru a atrage atenția, ci numai pe cea oferită pentru a căuta mulțumirea lui Allah.

„Noi vă hrănim pentru a dobândi Fața lui Allah și nu voim de la voi nici răsplată, nici mulțumire”.

(Surat Al-‘Insan: 9);

„Care dă averea lui [ca milostenie] și se curățește și care nimănui nu-i face un bine pentru a fi răsplătit, ci numai căutând Fața Domnului său Cel Preaînalt. Și el va fi mulțumit!” (Surat Al-Layl: 18-21).

Pentru a îndrepta pornirile inimii și pentru a o ține departe de dorințele superficiale, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Faptele depind de intenții. Omul va avea parte de tot ce și-a dorit. Dacă un om emigrează de dragul lui Allah și al Trimisului Său, atunci emigrarea lui va fi pentru Allah și Trimisul Său. Dar dacă cineva emigrează cu intenția de a cuceri lumea sau de a se căsători cu o anumită femeie, atunci emigrarea lui va fi luată în considerare pentru scopul pentru care și-a părăsit casa.”** (Bukhari).

Distanța dintre Mekka și Medina este parcursă de mii de călători, având diferite scopuri, dar scopul de a dobândi supremația în religie și de a se menține viu este ceea ce distinge *muhajirun* („emigranții”) de un călător obișnuit, deși acțiunile ambelor persoane sunt aceleași.

Omul care a părăsit Mekka pentru a merge la Medina pentru a-și salva religia de diferitele pericole și pentru a forma un nou guvern într-un nou oraș a fost numit *muhajir* („emigrant”), însă cel care a călătorit într-un alt scop nu are nicio legătură cu *hijrat* (emigrarea).

Puritatea scopului este importantă

Corectitudinea intenției și sinceritatea sunt două lucruri care înalță fapta lumească a omului, transformând-o într-o rugăciune care primește răspuns.

Chiar de face rugăciuni, cel ce are intenții perverse și inima coruptă este decăzut. El face păcate și, deși manifestă interes și suferă pentru a face închinăciunea, este condamnat la eșec și pierzanie.

Totuși, în pofida acestor lucruri, de multe ori omul construiește palate minunate, clădiri înalte și spațioase, aranjează o grădină frumoasă și plină de pomi fructiferi, apoi începe să trăiască în acest paradis și este numit rege. Dar cum în eforturile și munca depuse pentru a clădi aceste palate înalte și minunate etc. scopul a fost ca omenirea să beneficieze de ele, atunci, pentru aceste fapte, el va beneficia de o răsplată nesfârșită (*sawab*).

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Cel care, fără a-l supune pe altul la cruzime și agresiune, construiește o clădire magnifică sau plantează niște pomi, fără a manifesta cruzime și ranchiună, va avea parte de răsplată atâta vreme cât creaturile lui Allah vor beneficia de ceea ce el a lăsat în urmă.”** (Ahmed).

Într-o altă variantă se spune: **„Dacă un musulman lucrează o grădină sau face agricultură și o pasăre sau un om mănâncă din ea, atunci el va avea parte în schimbul ei de o virtute (*neki*).”** (Muslim).

Chiar și plăcerile carnale sunt considerate acte de rugăciune, dacă în spatele lor există o intenție virtuoasă și un scop curat. Dacă bărbatul merge la nevasta lui pentru a-și salva castitatea și a-și apăra credința, atunci pentru acest lucru el primește o răsplată.

Indiferent cu ce-și hrănește corpul sau indiferent ce face pentru a-și susține nevasta și copiii va fi răsplătit dacă se dovedește că intenția lui este bună și cinstită.

Sa'ad Ibn Abi Waqas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Dacă vei îndeplini chiar și un lucru obișnuit ca să faci voia lui Allah, vei fi răsplătit atât de mult, încât chiar și dacă în gura nevestei tale vei pune o bucățică de hrană, acesta este un act de credință.”**

Într-o altă variantă se spune: **„Indiferent cu ce-ți hrănești tatăl, acest lucru este o milostenie din partea ta. Cu orice îți hrănești copilul, ești demn de răsplată și orice îi dai de mâncare slujitorului tău este, de asemenea, o milostenie.”** (Ahmed).

Adevărul este că, atâta vreme cât omul rămâne un supus ascultător al lui Allah și intenția sa este pură și sinceră, toate faptele și mișcările lui, somnul și veghea sa sunt considerate a fi înfăptuite pentru a face voia lui Allah. Uneori se întâmplă ca omul să vrea să facă o faptă bună, însă din cauza sărăciei nu este în stare și atunci Allah, care știe toate secretele inimii, îi dăruiește omului doritor de reformă onoarea unui reformator, celui doritor să lupte pentru cauza lui Allah, onoarea unui *mugeahid* (luptător pentru cauza lui Allah), deoarece, pentru El, curajul și intenția cinstită sunt de mai mare preț decât nevoia de resurse.

În vremuri dominate de sărăcie și nevoi trebuia să aibă loc o bătălie. Câțiva oameni au venit la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) cu intenția de a se alătura oștilor lui și s-au oferit să se sacrifice pentru cauza lui Allah. Dar Trimisul lui Allah

(Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu le-a îngăduit să ia parte la *jihad* din cauza neputinței lor. Ei au plecat triști și cu inima grea. Erau foarte îndurerăți că nu li s-a îngăduit să participe la *jihad*. Referitor la ei au fost revelate următoarele versete:

„Și nici împotriva acelor care au venit la tine, cerând să-i porți [pe animale de călărie], iar tu le-ai zis: «Nu găsesc pe ce să vă port!» și care s-au întors cu ochii plini de lacrimi, de mâhnire că ei nu găsesc ce să dea.” (Surat At-Tawba: 92).

Credeți că o astfel de credință puternică se va pierde? Și această dorință arzătoare de sacrificiu va dispărea? Nu, niciodată. Din acest motiv profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) le-a apreciat credința și le-a spus soldaților ce mergeau cu el: **„Sunt câțiva oameni pe care i-am lăsat în Medina. În orice loc sau în orice vale ne-am afla, ei vor fi cu noi. Pentru ei există scuze suficiente.”** (Bukhari).

Deoarece intențiile lor erau cinstite, ei au fost destinatarii răsplății luptătorilor (*mujahedin*); ei au rămas în Medina împotriva voinței inimii lor și cu mare părere de rău.

Dacă acesta este câștigul intenției cinstite – anume că persoana care o nutrește este atât de favorizată, atunci și intenția necinstită are parte de pedeapsa ce se cuvine faptelor rele, deși în aparență fapta a fost virtuoasă. O asemenea ipocrizie a fost condamnată:

„Și vai acelor care fac Rugăciunea fiind fără de grijă față de Rugăciunea lor, care sunt numai fățarnici și opresc de la ajutor!” (Surat Al-Ma'un: 4-7).

Rugăciunea ce are la bază ipocrizia este considerată un păcat, deoarece, lipsită de autenticitate, s-a stins și a devenit inutilă. Similar este și cazul daniei (*zakat*). Aceasta se plătește doar pentru mulțumirea lui Allah și atunci Allah o primește, altfel este o pierdere:

„Nu faceți deșarte milosteniile voastre prin pomenirea lor și prin necăjire, ca acela care cheltuiește din averea lui de ochii lumii, fără să creadă în Allah și în Ziua de Apoi, căci pilda lui este ca pilda unei stânci acoperite de colb peste care vine o ploaie abundentă și o lasă goală. Ei nu au niciun folos din ceea ce au dobândit.” (Surat Al-Baqara: 264).

Inima lipsită de sinceritate nu este acceptată așa cum stânca cu puțin pământ pe ea nu poate permite creșterea niciunei semințe, după ce este spălată de ploaie. Dacă miezul este putred, învelișul superficial nu este de niciun folos.

Totuși, dacă sufletul este plin de sinceritate, cu ajutorul său până și un lucru obișnuit capătă greutatea unui munte. Dacă este însă nesincer, atunci ce răsplată așteaptă de la Allah grămezile de moloz și pleava?

Iată de ce Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Purificați-vă credința! O faptă virtuoasă, oricât de mică, este suficientă pentru a vă salva de iad.”** (Al-Hakim).

În relatare se menționează că răsplata faptelor virtuoase este înzecită sau însutită, în funcție de intenția celui care le face și de sinceritatea ascunsă în inima lui, pe care o cunoaște doar Cel ce știe despre toate lucrurile, fie că sunt ascunse sau nu. În concluzie, răsplata crește în funcție de sinceritatea intențiilor.

Faptele superficiale ale omului nu pot atinge mulțumirea lui Allah și nici grandoarea vieții pământești. Allah acordă atenție supușilor Săi credincioși și sinceri și îi acceptă doar pe cei ale căror fapte îi aduc mai aproape de El. În ceea ce privește spectacolul lumesc și ifosele omenești, acestea nu au nici importanță, nici valoare.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Allah nu vede trupurile, nici nu privește fețele, ci caută în inimile voastre.”** (Muslim).

Într-o relatare se menționează: **„Când va veni sfârșitul, faptele lumești vor fi prezentate lui Allah. Dintre ele vor fi alese faptele ce au fost făcute în numele lui Allah, iar celelalte ce au avut alte scopuri vor fi aruncate în adâncul iadului.”** (Baihaqi).

Cel ce adoptă aceste realități în timpul vieții sale va avea parte de ușurare și alinare în această lume și va dobândi lumina eternă în Viața de Apoi. Nu va suferi nicio pierdere și nu-i va părea rău de niciun lucru înfăptuit.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Cel ce a părăsit lumea și [în timpul vieții] a făcut fapte sincere în numele Unicului Allah, a făcut rugăciuni și a plătit dania înseamnă că a făcut voia lui Allah.”** (Ibn Maageh).

Această relatare este asemănătoare cu ceea ce se spune în Coran:

„Și nu li s-a poruncit decât să-L adore pe Allah, cu credința curată și statornică în religia Lui, să împlinească Rugăciunea și să achite Dania. Și aceasta

este credința [comunității] celei drepte.”
(Surat Al-Bayyina: 5).

Sinceritatea este lucrul dorit

În vremuri de greutate și sărăcie, sinceritatea își răspândește lumina cu forță deplină. În astfel de vremuri omul se desparte de dorințele și poftele trupesti. El rupe legăturile cu defectele și greșelile sale. Se căiește în fața lui Allah și plânge și jalește, rugându-se pentru binecuvântarea Lui. El tremură de teamă, gândindu-se la mânia lui Allah.

În Coranul cel Sfânt a fost schițată o imagine foarte fină a unui astfel de om, înconjurat de greutate, care, de frică, a uitat de toate greșelile și-L caută pe Domnul său Milostiv să-l scoată din această mocirlă:

„Spune: «Cine vă mântuiește de întunericiurile uscatului și ale mării când voi Îl invocați cu smerenie și într-ascuns; «De ne va mântui de acestea, vom fi printre mulțumitori!»? Spune: «Allah vă mântuiește de acestea și de orice primejdie și totuși voi Îi faceți Lui asociați!»” (Surat Al-‘An‘am: 63-64).

Această sinceritate este vremelnică. Stările acelea care se manifestă la om, iar uneori nu se manifestă, cum ar putea fi ele numite comportament moral? Allah dorește să fie cu adevărat cunoscut și recunoscut, respectat și slăvit, în condiții bune sau rele, așa cum numai El merită. În timpul vieții, oamenii ar trebui să acorde un loc bine meritat intențiilor cinstite și sincere și comportamentului corect. Atașamentul lor față de aceste calități trebuie să fie puternic și continuu, iar

idealul lor în viață să fie împlinirea voii lui Allah și sacrificiul de sine.

Acest suflu de sinceritate dispare treptat în favoarea lăcomiei de a acumula avere, a egoismului, dorinței de funcții și măririi, ipocriziei și dorinței de renume. Dar înaintea lui Allah contează doar acele fapte care nu conțin aceste impurități nedorite:

„Lui Allah I se cuvine credința curată.” (Surat Az-Zumar: 3).

Natura superioară se aseamănă cu un fruct copt care trebuie apărut de boli și accidente pentru ca dulceața și puritatea să-i fie conservate.

Din acest motiv Islamul consideră că ipocrizia faptelor virtuozose este condamnabilă; este ca și cum l-ai face asociați lui Allah.

Adevărul este că această ipocrizie distruge toate faptele, ca și furnicile albe care încet-încet distrug toate lucrurile cu care vin în contact. Când ipocrizia prinde rădăcini în relațiile dintre oameni, asemenea germenilor unei boli infecțioase ce cuprind societatea, ea se transformă într-un fel de idolatrie și-l aruncă pe cel ce o practică în focul iadului.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Chiar și puțină ipocrizie înseamnă tot politeism. Cel care se arată ostil față de prietenii lui Allah declară război deschis împotriva lui Allah. Allah îi iubește pe cei virtuozși care se tem de El și se roagă, pe cei care nu se vor pierde, chiar dacă dispar, și nu vor fi recunoscuți chiar dacă sunt de față. Inimile lor sunt lumini călăuzitoare. Ei îndepărtează întunericul din fiecare colț al pământului.”** (Hakim).

Ibn Abbas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că un om l-a întrebat pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): „O, Trimis al lui Allah! Mă ridic astfel cu intenția de a căuta voia lui Allah și aș dori ca oamenii din țara mea să vadă acest lucru. Ce crezi despre asta?” Înainte ca Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) să dea un răspuns, au fost revelate următoarele versete:

„Acela care nădăjduiește să-L întâlnească pe Domnul său să savârșească fapte bune și să nu asocieze pe nimeni altcineva la adorarea Domnului său!” (Surat Al-Kahf: 110).

Islamul a lansat o critică severă și a atacat păcatele rezultate din ipocrizie și din lipsa sincerității, fiindcă acestea reprezintă un fel de corupție ce menține ascunse poftele trupești și dorințele ticăloase.

Păcatele ce se pot vedea dau naștere la alte păcate și măresc considerabil rata corupției în societate. Asemenea păcate sunt considerate josnice și meschine și pe seama acestei conștiințe și acestui sentiment este foarte posibil ca omul care le comite să renunțe la ele mai devreme sau mai târziu și să întoarcă o nouă pagină.

Dar păcatul acela care îmbracă veșmântul venerației are implicații negative ascunse vederii păcătosului și nici societatea nu este în stare să le identifice.

Asta se întâmplă fiindcă un criminal rămâne absorbit de ramificațiile acțiunilor sale. El are impresia că și el lucrează pentru mulțumirea lui Allah și atunci cum poate să-și dea seama că a păcătuit? Și cum poate renunța la un lucru pe care îl consideră virtuos?

În ceea ce privește societatea în general, aceasta este afectată mai mult de învățați ipocriți decât de oamenii săraci și nevoiași ce reprezintă criminalii obișnuți ai acestei categorii. Lipsa de sinceritate a celor talentați face din dibăcia lor un blestem pentru țară și o astfel de societate suferă o decădere în loc să facă progrese. Tot astfel, poluarea unei virtuți cu impuritățile spiritului propriu înseamnă o degradare a valorii acesteia, păcat ce se comite din lipsa de sinceritate.

Omul dorește să facă pe placul altora și uită să facă voia lui Allah. Din cauza prostiei lui, nu-și dă seama ce semnificație au păcatele sale. El se depărtează de Cel Atotputernic și Independent de toate lucrurile și se apropie de acei neputincioși care nu au nici autoritate, nici bogăție. Iată de ce Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**Când va veni Ziua Învierii, Allah îi va aduna pe toți oamenii, cei dintâi și cei de pe urmă, și un muezin va face o chemare: «Cei care l-au făcut asociați lui Allah prin faptele lor să meargă și să ceară răsplată de la aceia, căci Allah este Unic și nu are asociați!»**” (At-Tirmizi).

Luptătorii să-și dovedească sinceritatea faptelor

Chiar dacă sunt simpli luptători sau căpetenii, soldații trebuie să-și ferească *jihad*-ul (lupta sfântă) de toate necurățiile și apanajele spectacolului lumesc, deoarece viața și moartea lor este dublată de o datorie sfântă în raport cu care rangul, medaliile, onorurile, banii etc nu valorează nimic.

Ei trebuie să aleagă lucrurile care îi plac lui Allah și să-și sacrifice plăcerile în favoarea credinței curate și a supunerii sincere.

Abdullah bin A'mar bin A'as (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că a zis: „O, Trimis al lui Allah! Arată-mi diferența dintre *jihad* și bătlăie.” Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **„O, Abdullah bin A'mar! Dacă lupți cu răbdare și cauți mulțumirea lui Allah, atunci El te va înălța în aceeași stare. Dacă lupți cu fală și pentru a-i impresiona pe ceilalți, Allah te va înălța în aceeași stare. O, Abdullah bin A'mar! Indiferent în ce stare lupți sau ești ucis, Allah te va ridica în acea stare.”** (Abu Daud).

Angajații să lucreze pentru cauza lui Allah

Lucrările pe care angajații le fac în birourile lor, contabilitatea pe care o țin, energia intelectuală pe care o cheltuiesc, munca fizică pe care o depun, toate aceste activități trebuie depuse în interesul țării lor și pentru a face voia lui Allah.

Un animal face eforturi ziua întreagă pentru nutrețul cuvenit. Efortul și munca unui om obișnuit au valoarea eforturilor unui animal și toată munca și strădania lui sunt proporționale cu salariul său și acesta este scopul și centrul activității.

Un om inteligent și înțelept cunoaște însă valoarea ideilor și faptelor sale și le folosește în slujba unui obiectiv important. Este regretabil faptul că angajații obișnuiți suferă de această boală. Ei nu pricep altceva decât averea, rangul și promovarea. Ei consideră

că lumea și religia lor sunt și ele limitate doar la această sferă și cred că aceasta este esența fericirii sau tristeții lor, a acțiunilor și lipsei de acțiune, a dorinței și ambiției, iar viețile lor se învârt doar în jurul acestui lucru.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**Când Ceasul din urmă se va apropia, în comunitatea mea vor fi trei secte. Una dintre ele Îl va slăvi cu sinceritate doar pe Allah. A doua sectă va fi alcătuită din ipocriți, iar a treia se va prefăce că-L slăvește pe Allah doar ca să-i deposedeze pe alții de bunurile lor. Allah îi va aduna în Ziua Judecării și îi va spune ultimei secte: «Pe slava și mărirea Mea, ce ai sperat să câștigi slăvindu-Mă?»** Aceștia vor răspunde: «Pe slava și mărirea Ta, prin aceasta am obținut în mod fraudulos proprietatea altora.» Allah va spune că, indiferent ce au obținut, acest lucru nu le este de niciun folos și va porunci să fie trimiși în iad.

Apoi El se va adresa politeiștilor: «**Pe slava și mărirea Mea, spuneți-Mi care a fost ținta voastră?**» Ei vor zice: «Pe slava și mărirea Ta, ținta noastră a fost să ne fălim în fața oamenilor.» Allah va spune: «**Nimic din toate acestea nu M-au atins. Duceți-i în iad!**» Apoi Allah Atotputernicul îi va întreba pe drept-credincioși: «**Pe slava și mărirea Mea, ce ați sperat să câpătați slăvindu-Mă?**» Ei vor răspunde: «Pe slava și mărirea Ta, Tu cunoști mai bine starea celui ce a căutat cuvintele Tale și a dorit să facă voia Ta!» Allah va spune: «**Slujitorii Mei au spus adevărul. Duceți-i în Rai!**»" (At-Tabarani).
Învățătorii și învățăceii să ia aminte la voia lui Allah

În domeniul învățaturii și culturii este absolut necesară o sinceritate profundă. Cunoașterea este un lucru atât de pur și înălțător încât pe baza ei i-a dăruit Allah superioritate omului asupra tuturor celorlalte creaturi. Ar fi un lucru josnic ca omul să folosească acest ascendent pentru a-și sprijini înclinațiile și pentru a-și susține nelegiuirile, corupțiile și plăcerile cărnii. Omenirea a suferit o puternică degradare de pe urma acelor învățați lipsiți de caracter moral, de puritate și noblețe.

Islamul l-a obligat atât pe învățător, cât și pe cel învățat să dea dovadă de sinceritate în cunoaștere și în fața tuturor lucrurilor, să prefere valorile importante și interesele publice. Această activitate de predare și învățare are ca scop dobândirea bunăstării materiale, ceea ce-i limitează utilitatea doar la nivel individual. În acest fel această valoroasă comoară se risipește, dovada vie fiind mulțimile de oameni. De fapt, prin procesul învățaturii se ajunge să se deprecieze valoarea cunoașterii și să se irosească acest măreț mesaj.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Cel care a învățat o metodă prin care poate face voia lui Allah, însă ținta lui este doar aceea de a obține succes în lume, nu va putea simți, în Ziua Învierii, mireasma Paradisului.”** (Abu Daud).

Islamul dezaprobă cu severitate situația când omul, după ce își încheie studiile și devine eficient în domeniul respectiv, începe să-i impresioneze pe alții cu știința și măreția lui și deschide un câmp de luptă pentru dezbateri și discuții contradictorii.

Într-un hadis se menționează: „**Nu învățați doar ca să vă puteți făli înaintea învățaților (ulama), nici nu vă certați, ajutați de învățătura pe care ați dobândit-o, cu oamenii nebuni, nici nu încercați, prin intermediul ei, să copleșiți întrunirile, căci acela care face astfel va avea parte de focul iadului!**” (Ibn Maageh).

Religiile și învățăturile lumești care-și flutură steagul în văzul oamenilor au atins această poziție în vreme ce căutau adevărul și ocoleau scopurile meschine. Dar aceasta nu înseamnă că învățații și învățăceii trebuie în mod obligatoriu să aibă parte de încercări și nenorociri și să traverseze vremuri grele. Nu, sensul nu este deloc acesta, deoarece intenția cinstită nu implică în mod inevitabil că oamenii sinceri trebuie supuși greutăților și confrunțați cu diverse nenorociri.

Sunt numeroase bolile generate de lipsa de sinceritate. Când aceste boli evoluează, ele distrug încrederea, iar când se împluținează, atunci o erodează și dau Satanei prilejul de a pătrunde înăuntru.

Allah Atotputernicul nu îi iubește pe supușii cu avere și poziție, deoarece unui musulman i se impune să-și sacrifice toate interesele, relațiile și ambițiile pentru cauza lui Allah și nu este indicat ca el să alerge după ele și să uite de Domnul său și de voia Lui.

Magii Faraonului au dat un exemplu perfect de credință și sinceritate adevărată când au respins toate amenințările Faraonului și au călcat în picioare dragostea de avere, de poziție și au răspuns provocării regelui tiran cu aceste cuvinte:

„... «Hotărăște ceea ce vrei să hotărăști, dar tu nu vei hotărî decât în această viață a lumii! Noi

credem în Domnul nostru, pentru ca El să ne ierte păcatele noastre și vrăjitoria la care ne-ai nevoit!» Iar Allah este mai bun [la răsplată] și mai statornic [la pedeapsă].” (Surat Ta-Ha: 72-73).

Ce diferență mare există între aceste două grupuri. Unul dă sfidător cu piciorul lumii materiale, iar celălalt, ca să ajungă la funcții înalte sau să dobândească mici câștiguri, își bate joc de propria religie și credință și o sacrifică în folosul succesului lumesc.

CAPITOLUL 11

ETICHETA CONVERSAȚIEI

Manierele conversației

Limba și limbajul sunt daruri neprețuite dăruite de Allah. Aceste daruri îl ridică pe om deasupra tuturor celorlalte creaturi.

„Cel Milostiv l-a învățat [pe om] Coranul. El l-a creat pe om și l-a învățat pe el vorbirea limpede.” (Surat Ar-Rahman: 1-4).

Cu cât darul este mai neprețuit, cu atât mai mare este răsplata sa. Trebuie să fii recunoscător și este condamnat să nu ai recunoștință.

Islamul a explicat cum pot oamenii să tragă foloase din această binecuvântare fără egal și cum pot vorbele pe care le grăiesc să servească adevărul și dreptatea. Majoritatea oamenilor nu obosesc niciodată să vorbească.

Dacă ești atent la o conversație, vei descoperi că, în cea mai mare parte, aceasta cuprinde lucruri fără sens, absurde și inutile, însă Allah nu le-a dat oamenilor limba și aceste posibilități pentru acest scop:

„Nu este nimic bun în cea mai mare parte a vorbelor lor tainice, în afara acelor care poruncesc milostenia, fapta bună și împăcarea între oameni. Iar aceluia care face aceasta, căutând mulțumirea lui Allah, îi vom dăruia mare răsplată.”
(Surat An-Nisa': 114).

Islamul a acordat o atenție specială limbajului, stilului, etichetei și regulilor sale, fiindcă vorbele care ies din gura unui om dezvăluie nivelul său intelectual și natura morală, fiindcă eticheta limbajului, într-un grup, dezvăluie nivelul său general și subliniază standardul decenței din mediul lor.

Supraveghează-ți comportamentul

Înainte de a te adresa altora, întreabă-te dacă aceasta este o ocazie în care se impune ca tu să vorbești. Dacă răspunsul este afirmativ, atunci poți să vorbești, dacă nu, mult mai bine este să taci. Să eviți vorbirea inutilă, când este necesar, este un prilej de a dobândi o mare răsplată.

Abdullah bin Mes'ud (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: **„Pe Cel în afară de care nu mai există altă divinitate, nu se mai află pe acest pământ altceva care să merite o mai lungă detenție decât limba!”** (At-Tabarani).

Abdullah bin Abbas (Allah să fie mulțumit de el!) a zis: „Există cinci lucruri mai valoroase decât caii cu picioare vărgate:

1. Nu vă complaceți în discuții fără sens, fiindcă este inutil și absurd și eu nu mă simt în largul meu de teamă că ați putea păcătui;

2. Vorbiți cu înțeleș când ocazia o impune, fiindcă sunt mulți cei care vorbesc fără să li se ofere ocazia;

3. Nu încingeți discuția nici cu cel înțelept, nici cu cel nebun. Dacă este un înțelept, se va înfuria pe voi și vă va urî, iar dacă este un nebun și un incult va încerca să vă facă rău;

4. În lipsa fratelui tău, vorbește despre el în același fel în care ți-ai dori ca el să vorbească despre tine în lipsa ta și consideră-l nevinovat de lucrul de care ți-ar plăcea ca și el să te considere nevinovat;

5. Procedeează ca unul care se gândește că va fi răsplătit pentru o faptă bună și va fi pedepsit dacă a comis o crimă.” (Ibn Abi-al-Duniya).

Un musulman își poate dezvolta aceste calități dacă își va ține limba în frâu și este în stare să păstreze tăcerea oricând este necesar. El trebuie să-și stăpânească limba și, oriunde este necesar, să vorbească, iar unde nu este necesar, să tacă.

Cei ce se lasă conduși de limba lor sunt marginalizați și în toate planurile vieții vor primi insulte și vor avea o reputație proastă.

Siguranța se află în tăcere

Când omul vorbește absurdități și fără a avea un anumit scop, sensul se pierde. Cei care vor să-și

impresioneze auditoriul la adunări, cu discursurile lor, vorbesc atât de curgător și de mult, încât cuvintele se revarsă din gura lor precum apa de ploaie. Deși încearcă să-i convingă pe ceilalți că sunt înțelepți, inteligenți și cu vederi largi, uneori impresia creată de discursurile lor interminabile este total opusă. Din tot ceea ce spun oamenii simt că nu există nicio legătură între ceea ce vor ei ca lumea să creadă despre ei și ceea ce sunt de fapt.

Când omul vrea să reflecteze asupra poziției sale și să-și pună în ordine gândurile religioase, fuge de atmosfera zgomotoasă și tumultuoasă, refugiindu-se într-un loc liniștit. Din acest motiv nu este deloc surprinzător faptul că Islamul recomandă tăcerea și o consideră un mijloc de pregătire civilizat.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a sfătuit pe Abu Dhar (Allah să fie mulțumit de el!) astfel: **„Adoptă tăcerea. Acesta este un mod de a-l alunga pe Satana, este un sprijin pentru tine în probleme de religie.”** (Ahmed).

Fără îndoială că limba este o funie în mâinile Satanei. El o manevrează așa cum dorește. Când omul nu este în stare să-și țină sub control problemele, gura sa se transformă într-un canal prin care se scurg tot felul de vorbe negative ce contaminează inima și o acoperă cu pânza neglijenței.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Credința unui om nu poate fi sinceră dacă sinceritatea nu pornește din inimă, iar inima nu poate fi sinceră dacă limba nu spune adevărul.”** (Ahmed).

Într-o primă etapă a acestei sincerități și corectitudini, omul trebuie să lase la o parte toate

problemele irelevante și să nu se amestece în acele lucruri de care nu este răspunzător. **„Omul își desăvârșește credința atunci când renunță la activități fără sens.”** (At-Tirmizi).

Evitarea absurdităților – o condiție a succesului

Evitarea lucrurilor irelevante și prostesti este o condiție a succesului și o dovadă a perfecțiunii. Coranul a menționat acest lucru între două îndatoriri esențiale ale musulmanilor, subliniind astfel importanța sa:

„Fără îndoială că izbândesc și sunt fericiți drept-credincioșii, care sunt smeriți în Rugăciunea lor și care rămân departe de vorbele deșarte și care fac Dania.” (Surat Al-Mu'minun: 1-4).

Dacă toți oamenii din lume ar ține cont de eforturile pe care le depun în discuții și acțiuni zadarnice, și-ar da seama că o foarte mare parte din discuțiile și poveștile interminabile, veștile de largă circulație, povestirile, descrierile, discursurile și știrile constă în lucruri inutile, zadarnice și fără substanță care sunt primite și ascultate cu nesaț, dar nu generează niciun câștig.

Islamul și-a exprimat dezaprobarea față de lucrurile și discuțiile fără sens, fiindcă lucrurile inutile și superficiale nu au nicio valoare în ochii săi. De asemenea, Islamul dezaprobă faptul că omul nu se ocupă de problemele pentru care a fost creat și își irosește viața dedicându-și atenția altor probleme irelevante.

Cu cât un musulman se ține mai departe de un lucru irelevant și absurd, cu atât va fi mai înalt locul său înaintea lui Allah.

Anas bin Malik (Allah să fie mulțumit de el!) ne spune că odată, după moartea unui om, un altul a spus, în timp ce Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) era de față, că acela va merge în Paradis. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a întrerupt și a zis: **„Chiar nu știi? Este posibil ca el să se fi dedicat la discuții inutile sau să-și fi cheltuit averea cu zgârcenie, deși aceasta nu ar fi dus la împușinarea ei.”** (At-Tirmizi).

Un orator slab, din cauza slabei coordonări dintre gândul și limba sa, spune tot ce-i vine la gură. Uneori spune ceva care-l pune în pericol și își distruge viitorul. Se spune că, cu cât o persoană vorbește mai mult, cu atât face mai multe greșeli. Un poet arab a zis: „Cel tânăr moare din vina limbii sale și nu pentru că i se clatină picioarele.”

În *sunnah* ni se spune: **„Omul spune un lucru pentru a-i face pe cei din jurul său să râdă, deși din această pricină el este aruncat în locul cel mai îndepărtat dintre cer și pământ. Nesiguranța picioarelor generează mult mai puțină pagubă decât nesiguranța limbii.”** (Baihaqi).

Vorba blândă – unealta de lucru a unui misionar

Când omul este obligat să vorbească, trebuie să spună ceva bun și important. El trebuie să-și obișnuiască limba cu o conversație corectă, decentă și respectabilă, fiindcă cea mai bună manifestare a

gândurilor și sentimentelor este literatura clasică, cu care Allah i-a binecuvântat pe adepții tuturor religiilor.

Coranul a menționat clar că legământul pe care Moise l-a făcut cu neamul lui Israil se referea și la faptul că aceștia trebuiau să poarte o conversație corectă, care să merite osteneala.

„Și luați aminte [când] Noi am făcut legământ cu fiii lui Israel: «Să nu-L adorați decât pe Allah și cu părinții voștri să vă purtați bine, ca și cu rudele, cu orfanii și cu sărmanii! Și să spuneți oamenilor vorbe bune, să împliniți Rugăciunea și să dați Dania!»” (Surat Al-Baqara: 83).

Conversația curată și decentă impresionează atât prietenii, cât și dușmanii, iar roadele ei dulci sunt imediat plăcute. Aceasta păzește dragostea dintre prieteni, le întărește prietenia, o face durabilă și înfrânge toate șireteniile diavolului care caută să le slăbească relația și să semene semințele discordiei între ei:

„Și zi-le robilor Mei să spună ceea ce este mai frumos, căci Șeitan stârnește vrajbă între ei, iar Șeitan este un dușman învederat al omului.” (Surat Al-'Isra': 53).

Diavolul îi pregătește omului capcane ascunse. El încearcă să semene semințele discordiei, dușmăniei și geloziei între ei. Gândul lui este ca discuțiile obișnuite să se transforme în bătălii sângeroase și lucrările lui să nu fie tulburate de vorbe blânde și cuviincioase.

Dacă vorbești cu dulceață dușmanilor tăi, ura lor se topește, firea lor se răcorește sau, cel puțin, în atitudinea lor ostilă apare o îmbunătățire sensibilă.

„Nu este fapta cea bună deopotrivă cu fapta cea rea. Respinge [fapta cea rea] cu cea care este mai bună și iartă-l pe acela care a fost între tine și el dușmănie ca și cum ar fi fost un prieten apropiat.”
(Surat Fussilat: 34).

Pentru a-i face pe toți musulmanii bine crescuți și cu maniere alese, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: ***„Nu datorită averii voastre veți putea cârmui oamenii, ci datorită unei înfățișări potrivite și unor maniere alese le puteți câștiga inima.”*** (Al-Bazzar).

Islamul consideră că o vorbă bună este mai prețioasă decât un cadou oferit necuviincios ce poate provoca durere:

„O vorbă cuviincioasă și de iertare este mai bună decât o milostenie după care urmează necăjirea. Iar Allah este Înstărit Îndeajuns și Blând.”
(Surat Al-Baqara: 263).

Conversația decentă este o deprindere ce se numără printre virtuțile și bunele calități, iar cel care adoptă acest obicei are meritul de a se face plăcut lui Allah și lui i se cuvine lumina eternă.

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că un om i-a cerut Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) să-l învețe să facă fapte care să-i permită să intre în Paradis. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: ***„Să îi hrănești pe cei săraci, să practici salutul (salaam), noaptea, când oamenii dorm, să faci rugăciuni și vei intra în Paradis, liniștit!”*** (Al-Bazzar).

Allah ne-a poruncit să adoptăm un mod serios și decent de vorbire atunci când discutăm despre anumite probleme cu adepții altor religii. Discuția să nu fie vehementă, aprinsă sau mânioasă; cei care manifestă agresiune împotriva noastră trebuie și ei să-și stăpânească această pornire:

„Nu discutați cu oamenii Cărții decât în felul cel mai frumos, afară de aceia dintre ei care sunt nelegiuți [cu voi]!” (Surat Al-‘Ankabut: 46).

Oamenii bine orientați au întotdeauna grijă să nu le iasă din gură cuvinte inutile și să nu se arate făloși ori să dea dovadă de prostie în fața celorlalți.

Malik a relatat că Iahia bin Saud i-a spus că într-o zi un porc a trecut pe lângă Iisus (Christos). Iisus (Pacea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „Mergi în pace!” Atunci a fost întrebat: „Vorbești astfel cu un porc?!” El a răspuns: „Mă tem ca limba mea să nu se obișnuiască cu vorbe necuviincioase.”

Răspunsul pentru cei neștiutori este tăcerea

Unii oameni au maniere proaste, o fire aprigă și sunt desfrânați pe tot parcursul vieții lor. Încrederea și credința lor nu suferă deloc din cauza acestor neajunsuri și nici nu-i mustră cugetul din cauza atitudinii lor. Nu ezită nicio clipă să spună lucruri neplăcute altora. În orice moment aceștia găsesc teren propice ca să-și verse năduful, iar limbile lor se avântă în discuții obscene și vulgare. Niciun ținut nu-i oprește și nicio voce nu-i reține.

O atitudine politicoasă cu astfel de oameni înseamnă să nu te implici în niciun fel de discuție cu ei,

fiindcă orice provocare poate duce la un scandal de proporții și este necesar să se pecetluiească această sursă de necazuri. Din acest motiv, Islamul a poruncit ca oamenii neștiutori și ignoranți să nu fie luați în seamă.

Odată, unul dintre acești oameni needucați stătea la ușa casei Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) cu intenția de a intra. Bunul Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a tratat foarte cuviincios și a reușit să-l convingă să plece. Alte incidente nu au mai avut loc, fiindcă toleranța și îndurarea este călușul cu care gura celor neștiutori și proști poate fi astupată. Dacă profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-ar fi permis să facă ceea ce avea el de gând să facă, atunci ar fi trebuit să suporte toată trăncăneala și discuția prostească, însă în acest fel urechile lui au fost cruțate.

‘Aișah (Allah să fie mulțumit de ea!) a spus că un om i-a cerut permisiunea Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) de a intra în casă și Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a remarcat: **„Ce rău este acest om în familia lui!”** Când omul a intrat, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a vorbit în mod plăcut și cu blândețe. După ce a plecat, ea l-a întrebat: „O, Trimis al lui Allah! L-ai auzit pe omul acesta vorbind astfel și totuși pe fața ta nu s-a zărit nicio urmă de neplăcere, dimpotrivă, i-ai vorbit frumos...” Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **„O, ‘Aișah! Când m-ai auzit tu vorbind vulgar? În Ziua Judecării omul cel mai păcătos în fața lui Allah este cel pe care oamenii îl ocolesc din pricina vorbelor sale necuviincioase.”** (Bukhari).

Experiența noastră zilnică ne arată justetea acestei metode, căci cum poate un astfel de om să-și maculeze bunele maniere încurcându-se cu unul lipsit de bună-cuviință? Dacă începe să-i învețe bunele maniere pe toți nesăbuiții și toți neștiutorii, atunci va avea parte de o mulțime de necazuri. Din această pricină, în Coranul cel Sfânt sunt enumerate calitățile slujitorilor lui Allah și este menționat, în primul rând, spiritul lor de toleranță:

„Robii Celui Milostiv sunt aceia care merg pe pământ cu smerenie, iar atunci când cei neștiutori le vorbesc lor, ei le răspund: «Pace!»”
(Surat Al-Furqan: 63).

Omul își înfrânează mânia o dată sau de două ori, dar după aceea nu se poate stăpâni și răbufnește. Islamul speră însă ca un musulman educat să rabde mai multe necazuri și probleme astfel ca păcatul să nu găsească teren propice pe care să prindă rădăcini.

Sa'id bin Musaieb a spus: „Pe când Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) se afla în compania tovarășilor săi, o persoană l-a insultat pe Abu Bekr, provocându-i suferință, însă Abu Bekr nu a spus nimic. Acela l-a ocărât încă o dată și din nou Abu Bekr a rămas tăcut. Când omul l-a jignit și a treia oară, Abu Bekr a încercat să-i răspundă. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) s-a ridicat și Abu Bekr l-a întrebat: «Ești mulțumit de mine, o, Trimis al lui Allah?» Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **«Nu. Din cer s-a pogorât un înger care a respins cuvintele acelui om, dar când tu ai început să îi răspunzi provocării îngerul a plecat și Satana i-a luat locul. Și**

eu nu pot să şed în acelaşi loc cu diavolul.»
(Abu Daud).

Să-i respecti pe nesăbuiți și neștiutori nu înseamnă să le și accepți faptele josnice și superficiale. Aceste două situații diferă foarte mult una de cealaltă. În prima situație omul trebuie să-și stăpânească impulsurile atunci când prostia și ignoranța se manifestă și să nu le dea ocazia celor care au astfel de manifestări să-și materializeze adevărata fire, purtătoare a mâniei și a urii, posibil răzbunătoare.

Al doilea caz implică un aspect total opus. În acea situație omul ajunge să îi îngăduie spiritului să se supună prostiei și josniciei și să accepte dezonoarea și acele lucruri nelegiuite pe care niciun om înțelept și cuviincios nu le-ar accepta.

Coranul cel Sfânt a tratat problema respectului față de cei nesăbuiți și mârșăvia faptelor lor în această manieră:

„Lui Allah nu-I place rostirea de vorbe urâte în auzul lumii, doar dacă cineva este nedreptățit. Iar Allah este Cel care Aude Totul și Atoateștiutor. Dacă voi faceți bine pe față sau într-ascuns sau dacă iertați o faptă rea, Allah este Îndurător și Atotputernic.”
(Surat An-Nisa': 148-149).

Evitați polemica

Islamul a poruncit ca oamenii să se ferească să discute despre lucruri nefondate și fără sens, încercând să limiteze accesul musulmanilor la polemică și dezbateri controversate, indiferent dacă acestea sunt sau nu îndreptățite.

Există situații în care omul încearcă să mascheze o realitate și să-și depășească adversarul. În dorința de a-și înșelămintă potrivit cu vorbele sale, el se folosește chiar de lucruri dubioase și fără suport ce-i pot susține punctul de vedere și citează fără șovăire afirmații care-l pot ajuta în sarcina sa. Într-o astfel de situație oamenii consideră mai important să câștige în fața potrivnicilor lor decât să spună adevărul. Acest lucru este posibil să dea naștere ranchiunii și neînțelegerilor, iar atunci satisfacția și claritatea nu mai au loc. Islamul este împotriva acestor situații și le consideră un pericol pentru religie și moralitate.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Pentru cel care a renunțat la discuțiile contradictorii în problemele false și fără sens se va înălța o casă în valea Paradisului. Pentru cel care și-a corectat trăsăturile morale se va ridica o casă pe înălțimile Paradisului.”** (Abu Daud).

Există unii oameni cărora Allah le-a dăruit darul vorbirii și i-a făcut specialiști în acest domeniu. Acest lucru îi determină să-și practice arta asupra tuturor oamenilor, educați sau nu. În inima lor, această calitate se transformă într-o dorință arzătoare și nu se mulțumesc până ce nu și-o împlinesc.

Când cei din acest grup fac din ceilalți o victimă a elocvenței lor și își demonstrează măiestria, le rănesc sentimentele, această calitate este pusă în slujba exprimării relațiilor religioase și atunci toată frumusețea și grandoarea elocvenței lor dispare.

Islamul este cu desăvârșire împotriva celor ce spun absurdități și a celor ce urlă din toți rărunchii. Pe aceștia îi critică cu mare severitate.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Cei mai urâți înaintea lui Allah sunt cei ce caută cearta cu tot dinadinsul.”** (Bukhari).

Într-o altă versiune se afirmă: **„După ce a fost călăuzită, nicio comunitate nu s-a mai rătat și nu s-a abătut de la calea pe care o urma decât atunci când discuțiile au determinat-o să facă acest lucru.”** (At-Tirmizi).

Din cauza debitului lor verbal, cei din acest grup nu cunosc limitele. Ei vorbesc continuu, sunt plini de sine și pășesc țănoși. Poziția cuvintelor are pentru ei o mare importanță, sensul cuvintelor fiind secundar. În ceea ce privește scopul curat și măreț, adeseori acesta se află pe ultimul loc, iar uneori nu mai contează deloc.

Se povestește că odată un șarlatan îmbrăcat în haine frumoase a mers înaintea Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și, în timpul discuției, a ridicat vocea mai mult decât cea a Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). După ce a plecat, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Lui Allah nu-I plac oamenii de felul acesta. Ei își folosesc limba precum vaca ce-și rumegă hrana. Tot astfel le va schimonosi Allah fețele și gurile în Ziua de Apoi, în focul iadului.”** (At-Tabarani).

Când așa-zișii oratori și scriitori se apucă de dezbateri și polemici decisive în domeniul religiei, politicii sau a altor ramuri ale științei, spiritul religiei nu

se regăsește în astfel de discuții. Fața politicii, erudiției și științei este desfigurată. Probabil acest lucru a grăbit declinul civilizației și culturii noastre, prin formarea unor grupuri în cadrul școlii de jurisprudență (*fiqh*), prin divizarea comunității pe baze sectare și a altor boli nimicitoare. De asemenea, această discuție în contradictoriu și-a răspândit otrava și la nivelul altor probleme religioase și laice.

Discuția în contradictoriu se deosebește de la cer la pământ de vorbirea curată, de argumentația sobră și plăcută.

Câțiva companioni ai profetului Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) au relatat că odată comentau și discutau pe marginea unui aspect religios, când a sosit Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Când i-a auzit, s-a înfuriat groaznic. Niciodată nu-l mai văzuseră atât de mânios. El i-a muștrat și a spus: **„Liniștește-te, o, comunitate a lui Muhammed! Popoarele dinaintea ta au fost nimicite numai din această pricină. Renunță la această dezbatere! În ea există numai o părticică bună. Renunță la această discuție și controversă pentru că asta nu este o calitate a unui credincios! Evită polemica și disputa, fiindcă pierderea ce o suferă cel ce se complace în ea este deplină! Renunță la această dezbatere, fiindcă în Ziua Învierii nu va mijloci nimeni pentru tine! Spală-te pe mâini de acest nărav ticălos, fiindcă în Paradis eu voi arăta calea doar spre trei feluri de locuințe: catul inferior, cel mijlociu și cel superior, de care va avea parte cel ce a renunțat la controversă cu sinceritate și bună intenție. Ferește-te de acest prost obicei, deoarece,**

după idolatrie, primul lucru pe care Domnul meu l-a interzis este chiar această dezbatere!"

Oamenii se adună în acest fel acolo unde se discută despre lucruri noi și atractive. Islamul condamnă asemenea adunări unde oamenii stau și-și irosesc timpul, bârfind și discutând despre defectele altora. Au avari peste măsură la adăpostul cărora încearcă să se distreze. Nu au altă treabă decât să-și găsească plăcerea amestecându-se în afacerile altora:

„Vai pentru tot clevetitorul și defăimătorul care strânge avere și o socotește, crezând că averea sa îl va face nemuritor! Dar nu! El va fi aruncat în Al-Hutama!" (Surat Al-Humaza: 1-4).

Astăzi, astfel de adunări prin cluburi și diverse săli sunt la ordinea zilei. Aceasta este o calamitate care a copleșit și contaminat societatea cu numeroase boli. Această calamitate se găsește din abundență în marile orașe, dar și în târguri, chiar dacă nu există nicio necesitate religioasă.

Într-o relatare ni se spune: **„Evitați să stați pe drumuri!"** Oamenii au întrebat: „O, Trimis al lui Allah! Ce s-ar întâmpla cu acele adunări ale noastre, fără de care n-am simți că trăim?" El a spus: **„Dacă totuși insistați să vă adunați, atunci să faceți așa cum se cuvine."** Oamenii au întrebat: „Ce înseamnă acest lucru, o, Trimis al lui Allah?" El a răspuns: **„Țineți privirea plecată, eliminați lucrurile periculoase, răspundeți la salut, recomandați lucrurile bune și împiedicați comiterea lucrurilor rele!"** (Muslim).

Capitolul 12

FERIȚI-VĂ SUFLETUL DE RANCHIUNĂ ȘI DUȘMĂNIE

Recunoașterea mărinimiei

Ce cale poate fi mai bună pentru a liniști inimile, a îndepărta tristețea și a răcori ochii decât ca omul să-și trăiască viața cu sufletul împăcat și curat... Sufletul lui trebuie eliberat de chinul ranchiunii, geloziei și resentimentelor față de ceilalți. El ar trebui să fie fericit văzându-i pe ceilalți că se bucură de o binecuvântare de la Allah și să fie conștient că toți slujitorii depind de mila Sa. Să-și amintească de vorba Trimisului lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): **„O, Allah! Darurile cu care m-ai binecuvântat pe mine sau pe celelalte ființe sunt doar din mila Ta și nimeni nu se compară cu Tine. Toate laudele și mulțumirile Ție Ți se cuvin!”** (Abu Daud).

Când omul își vede seamănul în durere și suferință, să-i fie milă de el și să se roage lui Allah să-i îndepărteze necazul, să-i ierte păcatele și să-și amintească acea rugăciune pe care profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a înălțat-o Domnului: **„O, Allah! Dacă ești iertător, atunci iartă păcatele tuturor ființelor! Și niciun rob al Tău să nu se afle în necaz!”**

Un musulman trebuie să trăiască în așa fel încât să fie iubitor de oameni și să ia parte la suferințele omenirii. Să fie mulțumit și recunoscător pentru viața lui și fericit cu orice lucru pe care Allah i l-a dăruit.

Sufletul său să fie curat de gelozie și ranchiună. Inima cotropită de ranchiună și gelozie nu mai are leac, dintr-o astfel de inimă credința dispare pe loc, precum lichidul care se scurge dintr-un recipient găurit.

Islamul îi acordă inimii o atenție deosebită, fiindcă o inimă pervertită mânjește faptele bune, desfigurează frumusețea, pătează și murdărește strălucirea. Dacă inima strălucește, atunci Allah îi dăruiește prosperitatea, chiar în urma unui fapt neînsemnat de credință și în acea inimă își găsesc locul toate însușirile bune.

Abdullah bin A'mar (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește: „Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a fost întrebat care sunt oamenii importanți (ca virtute).” Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a răspuns: **„Cel a cărui inimă este curată și pură și a cărui limbă grăiește adevărul.”** Atunci i s-a spus: „Știm ce înseamnă limba care spune adevărul, dar care este sensul pentru o inimă curată și pură?” El a răspuns: **„Inima care se teme de Allah este curățată de rău, nu adăpostește în ea niciun păcat, nesupunere, gelozie sau ranchiună.”** (Ibn Maageh).

Din acest motiv, în realitate, adevărata societate musulmană este aceea care se bazează pe dragoste reciprocă, pe prietenie și fraternitate, pe sentimentul de cooperare și pe afaceri cinstite. În această societate nu există loc pentru o persoană nerecunoscătoare sau care-și hrănește sufletul cu gelozie și ranchiună. În Coran se spune:

„Și acelora care au venit după ei și au zis: Doamne, iartă-ne nouă și fraților noștri care ne-au

luat-o înainte întru credință și nu ne lăsa în sufletele noastre niciun fel de pizmă față de aceia care au crezut! Tu ești Iertător, Îndurător!”
(Surat Al-Haşr: 10).

Feriți-vă de dușmănia reciprocă

Când cearta se intensifică, rădăcinile ei se adâncesc, spinii ei se transformă în ramuri, iar ramurile se înmulțesc și atunci prospețimea roadelor credinței este afectată într-un mod negativ. Blândețea, mila, mulțumirea și pacea pe care învățăturile islamice le susțin se diminuează. Rugăciunea își pierde virtutea și sufletul nu mai beneficiază de pe urma ei.

De multe ori certurile reciproce tulbură persoanele ce pretind că sunt înțelepte. Prin aceasta, se întorc la lucrurile josnice și superficiale și uneori se implică în asemenea fapte periculoase care nu fac decât să înmulțească necazurile și să aducă probleme. Când omul este nemulțumit, vederea i se tulbură și el nu mai vede cămila și se opune unor fleacuri. O astfel de viziune nu apreciază frumusețea păunului; ochii tulburați observă doar picioarele și ghearele dizgrațioase. Dacă apare un ușor cusur, acesta face din țânțar armăsar. Iar uneori ranchiuna și gelozia interioară afectează ochii atât de puternic, încât omul nu ezită să născocească povești. Islamul dezaprobă toate aceste manifestări negative și ne îndeamnă să ne ferim de ele; de asemenea, consideră că a le evita reprezintă cea mai virtuoasă formă de smerenie.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**Iată, ați vrea să vă**

povestesc despre un lucru mai important decât rugăciunea, postul și milostenia?” Oamenii l-au rugat să le spună. El a zis: „Păstrați legăturile reciproce în bune relații, căci neînțelegerea ce intervine în legăturile reciproce este un lucru care roade suprafața unui lucru curat, adică nu rade părul, ci rade (îndepărtează) religia.” (At-Tirmizi).

Adeseori Satana nu reușește să-i convingă pe înțelepți să se închine idolilor, dar fiindcă abia așteaptă să-i înșele și să-i distrugă pe oameni, el reușește să-i îndepărteze de Allah; acești înțelepți devin mai nepăsători față de legile Domnului decât chiar idolatrii înșiși. Cea mai bună metodă pe care o adoptă diavolul în acest scop este să semene semințele discordiei în inimile oamenilor. Când această discordie se transformă într-un foc ce arde la suprafață, el se bucură de rezultat. Focul acesta mistuie până la cenușă prezentul și viitorul omului și distruge complet relațiile și calitățile sale.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Satana este dezamăgit că oamenii din Peninsula Arabică nu i se închină lui, dar continuă să atâțe focul luptei dintre oameni.”**

Aceasta înseamnă că, atunci când răutatea prinde rădăcini în inimile oamenilor, aceștia încep să urască dragostea și spiritul de fraternitate și unitate; când toate acestea sunt distruse, oamenii se întorc la cruzime și dușmănie și întrerup toate acele legături și relații pe care le-a poruncit Allah. În felul acesta răspândesc ei corupția pe fața pământului.

Nu rupeți relațiile

Islamul acordă o atenție sporită cauzelor distructive ale agresiunii, ale exceselor și încearcă să le remedieze înainte ca acestea să depășească limita. Este bine cunoscut faptul că oamenii diferă unii de alții ca fire și temperament. Dacă legătura lor reciprocă dă naștere la ciocniri și înstrăinare, inevitabil vor apărea tulburări. Din această pricină, Islamul a formulat astfel de principii care să-i ferească pe musulmani de dezbinare și nelegiuire și care să genereze în inimile lor sentimente de dragoste și prietenie. Islamul le-a interzis adeptilor săi să-și strice relațiile și să se urască reciproc.

Dacă în viață se întâmplă să suferim din cauza altor persoane, acest lucru ne îndurerează și imediat rupem legăturile cu acestea. Allah nu dorește însă ca relațiile dintre musulmani să fie supuse unor astfel de consecințe negative.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Nu rupeți legăturile! Nu vă dați la dușmănie reciprocă! Nu întrețineți ranchiuna și gelozia unul împotriva celuilalt și nu fiți geloși pe alții! Aveți-vă între voi ca frații și fiți supuși lui Allah! Nu este îngăduit ca omul să-și întrerupă relațiile cu niciunul dintre frații săi mai mult de trei zile.”** (Bukhari).

Într-o altă versiune se menționează: **„Unui credincios nu-i este îngăduit să nu țină legătura cu un alt credincios mai mult de trei zile. Dacă au trecut trei zile și se întâmplă ca el să-l întâlnească pe fratele său, atunci amândoi vor împărți răsplata (*ajr*), iar dacă cealaltă persoană nu răspunde la**

salut, păcatul va fi al lui și musulmanul va fi absolvit de păcatul de a fi rupt relațiile.” (Abu Daud).

În această relatare se menționează perioada de trei zile pentru ca în acest răstimp să se stingă mânia și să se răcorească sufletele. După aceea devine responsabilitatea fiecărui musulman de a-și relua legăturile cu frații săi și de a se întoarce la vechea rutină ca și când întreruperea legăturii a fost un nor care s-a îngrămădit din anumite motive până ce a suflat vântul și l-a risipit, purificând aerul.

În orice dispută sau ceartă, omul se află într-o stare sau alta: el este ori asupritor, ori asuprit. Dacă este asupritor, înseamnă că a călcat drepturile celorlalți și atunci trebuie să renunțe la această politică greșită și să-și schimbe caracterul. Trebuie să înțeleagă că potrivnicul său va renunța la ostilitatea și ranchiuna la adresa lui, dar numai dacă face un pas înainte în această privință. În acest sens, Islamul a poruncit ca el să-și roage potrivnicul să ajungă la o înțelegere pașnică și astfel să-i dea satisfacție.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Cel care a încălcat drepturile fratelui său sau i-a știrbit onoarea să-i dea satisfacție astăzi, înainte să vină ziua când nu va mai avea nici dirhami, nici dinari. Dacă are calități, atunci acestea trebuie considerate proporțional cu agresiunea pe care a comis-o. Dacă nu are calități, atunci faptele rele ale celui oprimat vor fi aruncate în cârca sa (a asupritorului).”** (Bukhari).

Acesta este sfatul Islamului pentru asupritori, dar cei care sunt oprimați și ale căror drepturi au fost știrbite, trebuie ca, în momentul în care asupritorul își

cere scuze și caută iertarea Domnului, să le acorde iertarea și să le arate blândețe. În astfel de circumstanțe, să refuzi iertarea este un mare păcat.

În *sunnah* se menționează: **„Dacă un frate musulman se scuză față de alt musulman și acesta din urmă nu-i acceptă scuzele, atunci el va avea același păcat ca și persoana care adună o taxă ce nu se cuvine.”** (Ibn Maageh); **„Dacă o persoană își pledează nevinovăția față de alta și aceasta o respinge, atunci nu va fi adusă la izvorul de apă.”** (At-Tabarani).

Prin această călăuzire limpede a celor două părți, Islamul combate ranchiuna și ura și îi distruge germenii încă din fașă, aducând astfel societatea musulmană la nivelul cel mai înalt al unei vieți pline de dragoste, prietenie și dreptate.

Islamul consideră o meschinărie și o josnicie a firii omenești faptul că ura prinde rădăcini în inimi și nu poate să iasă la suprafață, continuând să mocnească în interior, ca un vulcan. Cei care nutresc ranchiună și ură în inimile lor caută întotdeauna ocazia să-și reverse sentimentele ascunse. Se declară mulțumiți doar atunci când urlă de furie și împrășcă cu insulte. Ei jignesc sentimentele altora și răspândesc corupția și nelegiuirea pe pământ.

Ibn Abbas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Să nu vă arăt eu oare semnul oamenilor vicioși?”**. Oamenii au zis: „Te rugăm să ne spui!”. El a zis: **„Cel mai vicios este cel ce stă retras față de ceilalți, este dur cu sclavii săi și nu oferă niciun dar altora. Pot să vă**

povestesc și despre un altul mai vicios decât acesta?”. Oamenii au răspuns: „Cu siguranță, o, Trimis al lui Allah! Dacă ești atât de bun, spune-ne!”. El a zis: **„Cel care ține ranchiună împotriva oamenilor și oamenii țin ranchiună împotriva lui”**. Apoi a întrebat: **„Vreți să vă povestesc și despre un alt om și mai vicios decât acesta?”**. Oamenii au zis: „Cum de nu, o, Trimis al lui Allah! Dacă-ți face plăcere...”. El a zis: **„Cel care nu iartă greșelile altora, nu le acceptă scuzele și nu le iartă crimele”**. Apoi a întrebat din nou: „Dar pot să vă povestesc despre o persoană și mai vicioasă decât acesta?”. Oamenii au răspuns: „Desigur, o, Mesager al lui Allah! Dacă ești atât de bun, spune-ne!” El a zis: **„Cel de la care nu poți aștepta nimic bun și de a cărui răutate nu ai scăpare.”** (At-Tabarani).

Tendențele vicioase subliniate de această relatare reprezintă etape diferite ale ranchiunii și urii, dar apar proporțional cu boala sau cusurul omului. Acesta nu este un lucru ciudat, deoarece și oamenii din timpurile străvechi aveau cunoștință de el. Încă din perioada pre-islamică (*jaihiliya*), ranchiuna era considerată cea mai joasă treaptă a comportării vicioase, iar oamenii cuviincioși o ocoleau întotdeauna. Un poet din acea perioadă, Antara, spunea: „Oamenii de seamă nu poartă-n inimi ranchiună, iar cel mânios din fire nu atinge rang înalt vreodată”.

Ranchiuna și gelozia – surse ale răului

Există numeroase nelegiuiri în societate asupra cărora Islamul a atras atenția. Dacă ne gândim serios, nu va fi dificil să descoperim care este sursa lor.

Deși toate aceste nelegiuiri au forme și exprimări diferite, ele se învârt în jurul unui singur nucleu care este ranchiuna și dușmănia.

Să acuzi pe nedrept oameni nevinovați este o crimă și aceasta este adevărata cauză a urii și resentimentelor. Deoarece aceasta este extrem de eficace în mutilarea realităților și în condamnarea oamenilor nevinovați, Islamul a declarat-o cel mai groaznic tip de minciună.

‘Aișah (Allah să fie mulțumit de ea!) ne povestește că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și-a întrebat companionii: **„Știți care este cea mai mare agresiune?”**. Ei au spus: „Allah și Trimisul lui știu mai bine”. El a zis: **„Dinaintea lui Allah cea mai mare agresiune este să faci *halal* (permisă) pentru tine onoarea altui musulman”**. Apoi el a recitat următorul verset din Coran:

«Iar aceia care îi vor necăji pe drept-credincioși și pe drept-credincioase, fără ca ei să fi agonisit [ceva pentru care să merite aceasta], aceia vor avea parte de ponegrire și de păcat învederat.» (Surat Al-‘Ahzab: 58).

Fără îndoială, tendința de a căuta cu tot dinadinsul cusururi la ceilalți oameni și a le pune pe seama lor este o dovadă de josnicie și răutate. Islamul a decretat și în lumea aceasta o pedeapsă pentru cei care se fac vinovați de acuzații mincinoase asupra altor persoane și este greu de imaginat pedeapsa pe care păcătosul o va primi pe lumea cealaltă.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Pe acela care vrea să**

găsească vină cuiva și spune lucruri despre o persoană care nu se află de față Allah îl va arunca în iad ca să guste pe săturate din ceea ce a scornit.”

Într-o altă tradiție profetică (*sunnah*) se menționează: **„Dacă un om răspândește un zvon despre o persoană care este nevinovată, doar pentru a-i știrbi reputația, atunci, în Ziua Judecății, Allah îl va arde în foc ca să se sature de bârfe.”**

Feriți-vă de bârfe

Prin curățirea și purificarea sufletului se înțelege și situația când, chiar dacă omul nu lucrează pentru binele altora, măcar le dorește binele. Însă omul ce nu găsește la alții cusururi, dar îi învinovățește totuși de acele lucruri și încearcă să-i acuze pe nedrept, este un mincinos, un înșelător și un nerușinat. Allah a spus:

„Aceia care vor ca printre drept-credincioși să se răspândească ticăloșia vor avea parte de osândă dureroasă atât în această lume, cât și în Lumea de Apoi. Allah știe, în vreme ce voi nu știți”. (Surat An-Nur: 19).

Allah își pogoară marea Sa bunăvoință asupra supușilor Săi, căci este de acord să acopere cusururile oamenilor chiar dacă acele cusururi există. Unui musulman nu-i este îngăduit să se bucure de pedeapsa altui musulman, chiar dacă pedeapsa lui este dreaptă, căci oamenii cu judecată sănătoasă suferă când văd suferințele altora și se roagă pentru însănătoșire și bunăstarea lor. Să te bucuri de nenorocirea altora, să bârfești defectele altora și să le arăți păcatele cu degetul

nu sunt manifestări reprezentative pentru caracterul unui adevărat musulman.

Din această pricină, Islamul consideră bârfa ca fiind *haram* (interzisă), căci prin aceasta ranchiuna mocnită găsește portița să iasă la iveală și omul nu mai are parte de milă și binecuvântare.

Abu Hurairah (Allah să fie mulțumit de el!) a povestit că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Știți voi ce este bârfa?”**. Oamenii au răspuns: „Allah și Trimisul lui știu mai bine!”. El a zis: **„Să-l pomeniți pe fratele vostru într-un mod care poate să-i displacă”**. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a fost întrebat: „Dacă fratele meu are un cusur pe care eu îl pomenesc atunci și aceasta este bârfa?”. Și el a răspuns: **„Dacă omul are acel cusur, este bârfă, dar dacă nu are acel cusur de care vorbiți, atunci este o acuzație mincinoasă”**. (Muslim).

Eticheta și principiile formulate de Islam pentru ocrotirea prietenilor și ca măsură de siguranță împotriva tendințelor separaționiste includ interzicerea fabulațiilor (bârfelor), fiindcă acestea generează resentimente între prieteni și distrug puritatea sufletului.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) își obliga companiile să nu rostească ce putea răni sentimentele altora. El a zis: **„Niciunul dintre voi să nu-mi împărtășească vreun lucru dureros legat de companiile mele, căci vreau ca, atâta vreme cât sunt printre voi, sufletul meu să fie împăcat cu voi toți”**. (Abu Daud).

Dacă cineva aude un lucru rău despre altcineva, să nu toarne gaz pe foc, discutând la rândul lui cu alții. Numeroase bârfe se sting de la sine dacă nu sunt luate în seamă și multe afirmații generează războaie, deoarece masele le copiază și le susțin. Acestea sunt ca niște scânteii ce zboară prin aer, purtând cu ele distrugerea.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Niciun născocitor nu va intra în Paradis”**.

Într-o altă *sunnah* a fost folosit cuvântul *qattat*. Învățații spun că *qattat* și *nemmam* au același sens. Dar există o opinie conform căreia *nemmam* este cel care ascultă niște oameni discutând și apoi repetă ce au zis ei, iar *qattat* este cel care trage cu urechea la discuțiile altora și apoi repetă ce a auzit, pe ici și colo.

Într-o relatare ni se spune: **„Vorbăria falsă și ranchiuna vor sfârși în iad. Aceste lucruri nu pot sălășlui în inima unui musulman.”** (At-Tabarani).

Din cauza dușmăniei și a ranchiunii, omul își face impresii greșite, începe să îi caute defecte potrivnicului său și suferă în sufletul său când îi vede pe alții că au poziții mai bune și bunăstare. Islamul a dezaprobat puternic toate aceste lucruri.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Celui ce cunoaște defectele altui frate al său musulman și le ascunde Allah îi va acoperi (propriile defecte) în Ziua Judecății”**. (At-Tabarani).

Într-o altă tradiție profetică se spune: **„Cel care a acoperit greșeala unui credincios a făcut ca și când ar fi adus la viață o fată dintr-un mormânt”**. (At-Tabarani).

Majoritatea persoanelor care se află în permanență în căutarea defectelor altora comit crime mai groaznice decât cele făptuite de criminalii profesioniști. Inimile unor astfel de oameni se află la mare distanță de Domnul lor. Să cercetezi o crimă doar ca să o faci cunoscută este mai condamnabil chiar decât dacă ai comite acea crimă. Ce mare diferență este între aceste două sentimente și atitudini? O atitudine ia în considerație lucrurile interzise de Allah și manifestă preocupare față de protejarea lor; pe de altă parte, există ranchiuna împotriva supușilor lui Allah și dorința de a-i umili.

Primul simțământ poate chiar să ajungă la limită, dar nu este atât de grav precum cel de-al doilea care creează plăcere și satisfacție prin constatarea nenorocirii celorlalte ființe; unii oameni așteaptă ca alții să șovăie și își bat joc de necazurile lor.

Feriți-vă de ranchiună

Siguranța și puritatea sufletului unui musulman este un dar atât de minunat ce nu permite ca acesta să-și lege viața, soarta sau înclinațiile sale de lume; de multe ori, el nu reușește să realizeze acest lucru, pe când ceilalți reușesc. Uneori rămâne și el printre cei care au participat la cursa vieții, însă ceilalți merg înainte.

Ar fi însă un lucru josnic și necivilizat ca omul să se lase copleșit de egoism și de dorința ca alții să piardă doar pentru că el însuși nu a fost capabil să înainteze și să obțină avantaje. Prin urmare un musulman trebuie să aibă vederi largi, să fie un binefăcător al omenirii și un iubitor de oameni. El ar trebui să privească toate

lucrurile din perspectiva binelui public și să nu se gândească doar la câștigul său egoist.

În general, oamenii întrețin sentimentele de ranchiună și dușmănie, fiindcă văd că dorințele și visele lor nu sunt îndeplinite, în vreme ce alții primesc mai mult decât li se cuvine din partea lor de pradă. Aceasta este o problemă ce nu le îngăduie să-și găsească liniștea.

În vremurile străvechi, diavolul a văzut că rangul și poziția pe care și le-a dorit le-a pierdut în favoarea lui Adam. De aceea a hotărât să nu-i îngăduie lui Adam să se bucure de aceste binecuvântări:

„Pentru că m-ai ademenit, îi voi pândi pe ei pe drumul Tău cel drept și îi voi împresura în valuri, din față și din spatele lor, de la dreapta și de la stânga lor, și nu-i vei afla pe cei mai mulți dintre mulțumitori.” (Surat Al-'A'raf: 16-17).

Această pornire satanică se dezvoltă în firea oamenilor dușmănoși și le distruge inimile. Islamul i-a prevenit pe oameni să se ferească de această pornire interzisă și să facă loc în viața lor păcii și mulțumirii.

Anas bin Malik (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește: „Ședeam alături de Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) când acesta ne-a zis: **«Chiar acum se îndreaptă spre noi un om din Paradis.»** De îndată s-a înfățișat acolo un om din neamul «ajutoarelor». Barba lui era zbârlită și udă de la abluțiune (*wudu*) și în mâna stângă își purta încălțările. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a repetat aceleași cuvinte și a doua zi și dinaintea lor a apărut același om, în aceeași stare. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a repetat același lucru și a treia zi și

«ajutorul» (*ansar*) a apărut din nou în aceeași stare. Când Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) s-a ridicat, Abdullah bin A'mar a mers după omul acela și i-a spus: «M-am sfădit cu tatăl meu și am făcut jurământ să nu mai merg acasă vreme de trei zile. Ți-aș fi recunoscător dacă mi-ai oferi adăpost.» El a zis: «Prea bine.»

Anas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că Abdullah bin A'mar a spus că a petrecut trei zile în tovărășia acelui om, dar nu l-a văzut rugându-se în timpul nopții, însă, când mergea la culcare, se gândea la Allah toată noaptea până când se ridica din pat pentru rugăciunea de dimineață. Abdullah bin A'mar (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat că nu a auzit din gura lui decât cuvinte de bunătate.

Abdullah (Allah să fie mulțumit de el!) a zis: „După ce s-au scurs trei nopți și în ochii mei purtarea lui nu a căpătat nicio importanță, i-am spus acelui om: «O, slujitor al lui Dumnezeu! Nici nu m-am sfădit cu tatăl meu, nici n-am rupt legătura cu el. Adevărul este că l-am auzit pe Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) spunând în trei rânduri că un om din Paradis se îndreaptă spre noi și tu te-ai înfățișat nouă. Atunci am dorit să stau cu tine și să văd ce făceai – ca să fac și eu la fel – dar nu te-am văzut făcând nimic deosebit. Din ce pricină a spus Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) un asemenea lucru despre tine?» El a răspuns: «Realitatea este ceea ce ai văzut cu ochii tăi.» Când am vrut să plec, el m-a strigat și mi-a zis: «Realitatea este aceea la care tu ai fost martor. Eu nu țin totuși dușmănie împotriva niciunuia dintre frații mei musulmani și, dacă Allah a binecuvântat

pe careva cu vreun lucru bun, nu sunt gelos pe el.» Abdullah bin A'mar (Allah să fie mulțumit de el!) a spus: „Această calitate a ta trebuie să-l fi impresionat pe Profetul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!)”. (Ahmed).

Într-o altă povestire se spune astfel: „Lucrul pe care l-ai văzut este corect. O, nepoate al meu! Eu nu țin dușmănie împotriva unui musulman... nici măcar o noapte.” (Bazzar).

Nu îngăduiți gelozia

Islamul a proclamat gelozia ca fiind interzisă (*haram*). Allah i-a poruncit Trimisului Său (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) să se ferească de ticăloșia oamenilor geloși, fiindcă gelozia este o scânteie ce arde în suflet și îl rănește atât pe cel gelos, cât și pe ceilalți.

Omul care dorește ca lucrurile bune ale vieții să fie distruse devine o sursă de nenorocire pentru societate. Conștiința lui nu este mulțumită de nimic. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„În stomacul unui om, praful ce plutește pe calea lui Allah și flăcările iadului nu pot fi împreună, după cum nici credința și gelozia nu pot sălășlui în stomacul unui om.”** (Baihaqi).

Într-o altă tradiție profetică se menționează: **„Feriți-vă de gelozie, fiindcă gelozia mistuie virtuțile precum focul care mistuie lemnul!”** (Abu Daud).

Pentru cel care-l urăște pe cel răsplătit sau pe cel care merită favorurile lui Allah și dorește ca el să fie lipsit de acele lucruri există numeroase cauze care să-l

îndepărteze de realitățile vieții. Principala cauză este că el este prizonierul lumii și al lăcomiei de a acumula averi lumești. El luptă pentru aceste lucruri, varsă lacrimi dacă nu-și atinge scopul material și își hrănește gelozia împotriva celor care au succes pe această lume. Este furios pe ei.

Aceasta este o mare greșală în înțelegerea celor două lumi. Adevărul este că el a nesocotit cu desăvârșire lumea ce va să vină și a închis ochii în fața necesității de a se pregăti pentru lumea aceea. Această neglijență a lui l-a condus la această stare. Este necesar ca fiecare om să se pregătească pentru Lumea de Apoi și să regrete dacă pierde ocazia de a face astfel.

„O, voi, oameni! V-a venit vouă îndemn de la Domnul vostru și tămăduire pentru ceea ce este în piepturi, călăuzire și îndurare pentru drept-credincioși! Spune: «De harul lui Allah și de îndurarea Sa să se bucure, căci ele sunt mai bune decât toate cele care se strâng!»”
(Surat Yunus: 57-58).

Cel gelos este nehotărât, uită de Domnul său și nesocotește principiile Domnului stabilite pentru lumea aceasta. Din această pricină, atunci când nu reușește să dobândească un anumit lucru, el începe să conspire și să elaboreze un plan împotriva oamenilor de succes. Un poet arab spune: „Lumea-i geloasă pe cel tânăr, căci n-a putut să-i egaleze succesele. Toți par a-i fi lui dușmani și potrivnici...”.

Ce i-a rămas de făcut este să se întoarcă la Domnul său și să caute îndurarea Sa, căci comorile Sale nu sunt rezervate doar unei singure persoane. Să se străduiască apoi să-și atingă scopul. Este foarte posibil

ca tot ce n-a putut obține din prima încercare să-i fie pus la dispoziție la cea de-a doua. Fără îndoială, acest lucru este mult mai de dorit decât să-și alimenteze dușmănia și ranchiuna din suflet.

Există o foarte mare deosebire între gelozie și ambiția puternică, între gelozie și dorință și invidie, între gelozie și exprimarea dezgustului împotriva contaminării. Este evident; aceste două lucruri nu pot fi puse laolaltă. Ambiția este numele dorinței de a atinge apogeul și aceasta este calitatea supușilor credincioși ai lui Allah. Suleiman (Pacea lui Allah fie asupra lui!) s-a rugat Domnului său astfel:

„Doamne, iartă-mă pe mine și dăruiește-mi mie putere cum nu se mai cuvine nimănui după mine, căci Tu ești Cel Darnic!” (Surat Sad: 35).

O altă calitate a supușilor Celui Mult Milostiv este aceea că ei se roagă Domnului lor astfel:

„Doamne, dă-ne nouă de la soațele noastre și de la vlăstarele noastre mângâiere pentru ochi și fă din noi călăuză pentru cei evlavioși!” (Surat Al-Furqan: 74).

Pentru a dobândi binecuvântările lui Allah, trebuie să ne străduim să le obținem și, în primul rând, să nutrim o dorință sinceră de a le avea. Să suferim înlăuntrul nostru, fiindcă altcineva a dobândit binecuvântările Sale, este un lucru interzis. Este o mare deosebire între acestea două.

Invidia se referă la dorința de a avea acele daruri pe care Allah le-a dăruit altora. Să nutrești o asemenea dorință și invidie înseamnă să faci loc ticăloșiei, să încurajezi înclinarea către dorințele necurate. O asemenea dorință ațâță dorința de a dobândi lucrul care

în aparență poate fi benefic, dar, la o analiză mai atentă, este dăunător.

Din acest motiv, Islamul a fixat reguli pentru lucrurile pe care omul le poate dori și pentru care este permisă competiția. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: „**Gelozia nu este permisă decât în două cazuri. În primul, este permis să fii gelos pe omul căruia Allah i-a dăruit avere și el o cheltuiește fără nicio șovăire pentru cauza adevărului, iar în al doilea caz: pe omul pe care Allah l-a binecuvântat cu înțelepciune în a cărei lumină el ia hotărâri și îi învață pe alții**”.

Sensul cu care cuvântul „gelozie” a fost folosit în hadisul de mai înainte nu include dorința de a pune capăt binecuvântării sau bunăvoinței, ci se referă la eforturile de a dobândi acea binecuvântare și de a simți invidie pentru acea binecuvântare ce a fost denumită „gelozie”.

Ideea este ca lucrul din care omul își face un obiectiv să fie important și măreț. Este o lipsă de ambiție sau curaj ca omul să-și dorească lucruri mărunte și să-și facă speranțe pentru acestea. Există numeroase lucruri care nu aduc altceva decât durere și tristețe, iar dușmănia împotriva altor oameni se naște în urma gândirii nesănătoase asupra motivului pentru care alți oameni au dobândit acele lucruri de care ei au fost deposedați.

Despre asemenea lucruri, Allah spune:

„Nu râvniți la ceea ce Allah a dăruit [cu harul Său] unora dintre voi mai mult decât altora. Bărbații vor avea parte de ceea ce au agonisit și femeile vor avea parte de ceea ce au agonisit. Deci rugați-vă lui

Allah pentru harul Său, căci Allah pe toate le știe.”
(Surat An-Nisa': 32).

În ceea ce privește dezgustul față de comportamentul nepotrivit, ivit în probleme și situații generale, aceasta este o cerință îndreptățită care nu are nimic de-a face cu gelozia vrednică de dispreț. Dacă ne înfuriem când cineva a dobândit o mulțime de avantaje cu muncă puțină sau a obținut vreo funcție înaltă, atunci o asemenea mânie este de înțeles și demnă de laudă. Acesta este un fel de propășire publică ce nu are nimic de-a face cu gelozia.

Islamul a ascultat și a urmărit oamenii la anumite intervale de timp pentru a-i putea curăța de impuritățile urii și dușmăniei și pentru a le hrăni inimile cu sentimente curate și pure atât pentru binele lor, cât și pentru religie în sine.

În ceea ce privește rugăciunea obligatorie zilnică (*salat fard*), s-a precizat că răsplata ei nu va fi acordată niciunui musulman, dacă inima sa nu este eliberată de resentimentele față de ceilalți și de toate divergențele, certurile, dușmănia și ranchiuna împotriva oamenilor.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Există trei persoane a căror rugăciune nu se ridică nici măcar o palmă deasupra capetelor lor. Unul este cel ce-i conduce pe alții în rugăciune fără ca să aibă plăcere. A doua este femeia care își petrece noaptea într-un fel care nu-i este pe plac soțului ei. În a treia categorie se numără cei doi frați care au întrerupt legătura unul cu celălalt.”** (Ibn Maageh).

În fiecare săptămână, faptele musulmanilor sunt cântărite. Allah cercetează în fiecare săptămână ce a

adunat un musulman pentru lumea ce va să vină și ce sentimente se ascund în inima lui. Dacă sufletul său nu este împovărat de ură și ranchiună, atunci este salvat de la distrugere, dar dacă este plin de sentimente de nemulțumire, gelozie și rea voință, atunci el rămâne în urmă pe câmpul de acțiune.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„În fiecare luni și joi, faptele oamenilor sunt aduse dinaintea lui Allah. În aceste zile, Allah iartă păcatele tuturor, mai puțin pe cele ale politeiștilor. Totuși, dacă există vreun om ce simte pentru fratele său dușmănie și ranchiună, El spune despre ei: «Lăsați-i pe aceștia doi la o parte, în situația lor, până ce ajung la o înțelegere!»”** (Muslim).

Nu este potrivit pentru un musulman să lase să treacă zilele și nopțile și el să rămână înlănțuit întregul an în lanțurile dușmăniei și urii și încătușat de ranchiună și rea voință. Allah acordă daruri celor care sunt sinceri și cu vederi largi.

Într-o relatare se menționează: **„În noaptea de cincisprezece a lunii Șa’ban, Allah cercetează starea supușilor Săi. Astfel, El îi iartă pe cei ce-I caută iertarea, se milostivește de cei ce-I imploră mila și îi lasă pe cei dușmănoși în pace.”** (Baihaqi).

Însă atunci când chiar și după o purificare atât de amănunțită, omul părăsește această lume ducând cu el murdăria dușmăniei, ranchiunii și geloziei, atunci el merită să fie ars în focul iadului. Pe cel a cărui purificare nu a fost posibilă prin *șariah*, focul iadului îl va ajunge și îi va mistui păcatele și dușmănia.

Ura și gelozia, precum și bolile create de acestea, au fost condamnate de Islam, însă ele s-au dezvoltat și au progresat din pricină că omul este prizonierul celor lumești și al dorințelor de a le dobândi, iar pofta de a se bucura de plăcerile și desfătărilor vieții, alunecând în extreme, îl supune necazurilor.

Dar dacă cineva este urât din pricina lui Allah, dacă un om se mânie pentru cauza adevărului sau dacă afișează o plăcere și un entuziasm clocotitor pentru a dobândi cinstea și virtutea, atunci aceasta este o problemă total diferită. Nu este niciun păcat pentru un musulman dacă rupe legătura până la sfârșitul vieții lui cu cei ce nesocotesc poruncile lui Allah sau depășesc limitele impuse de *șariah*. Dacă urăște astfel de persoane sau își declară dușmănia față de ele, atunci el nu este de condamnat; dimpotrivă, este un semn al credinței sale depline, al altruismului și sincerității.

Allah ne-a poruncit să ne ferim de dușmanii Săi, chiar dacă printre aceștia se numără și rudele noastre:

„O, voi cei care credeți! Nu-i luați pe părinții voștri și pe frații voștri ca aliați, dacă ei iubesc necredința mai mult decât credința! Aceia dintre voi care îi iau ca aliați, aceia sunt nelegiuiții!” (Surat At-Tauba: 23).

Trebuie să ne ferim de cel a cărui tovarășie este negativă, care are năravuri josnice și vorbește fără sens și fără șir. Cel ce a comis o nelegiuire împotriva lui Allah trebuie pedepsit. Nu este nicio greșeală ca acesta să fie izolat și ocolit o anumită perioadă, fiindcă Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a întrerupt legătura cu unele dintre nevestele lui, pe o perioadă de patruzeci de zile, și Abdullah bin ‘Omar nu a

avut nicio legătură cu unul dintre fiii lui, până la moartea sa, din pricină că respectivul a respins o poruncă a Trimisului lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Tatăl său, Abdullah bin 'Omar, a relatat un hadis în care femeile aveau îngăduința să meargă la moschei, însă fiul său a respins această relatare.

Capitolul 13

FORȚA

Credința – o forță revoluționară

O credință puternică și fermă este ca un izvor necesar din care se revarsă forța pentru faptele dorite, curajul râvnit și capacitatea de a îndura neazurile și de a înfrunta pericolele. Ea creează în om un sentiment de nerăbdare și un atașament adânc față de idealul său; dacă nu reușește să-și atingă obiectivul propus, nu ezită să-și bea partea din cupa morții.

Când credința se strecoară în inima omului și prinde în ea rădăcini adânci, scoate la iveală doar astfel de roade. Ea umple inima și mintea omului cu o asemenea forță ce acoperă și influențează toate celelalte trăsături ale lui. Dacă își deschide gura, vorbește cu încredere și siguranță. Când începe un lucru, îl face cu interes deplin și sinceritate. Dacă pornește într-o călătorie, destinația se află înaintea ochilor săi. Dacă se bucură de judecată dreaptă, atunci și lumea inimii este locuită de entuziasm și curaj nestăvilit. Ezitarea nu-și găsește loc în inima sa și nici vijeliile nu-l urnesc din calea sa, nici nu-l abat de la ținta pe care și-a propus-o. Nu este de mirare dacă se adresează tuturor precum a zis un poet (originar – în urdu): „Vino-ncoace, o, tiranule! Să ne încercăm măiestria, Tu încearcă-ți săgeata, eu îmi voi încerca ficatul (curajul)!”. În Coran, ei sunt provocați astfel:

„Lucrați voi după atitudinea voastră și voi lucra eu [după atitudinea mea] și [curând] veți afla voi asupra cui va veni chinul care îl înjosește și asupra cui se va coborî osânda veșnică!” (Surat Az-Zumar: 39-40).

Acest accent provocator, acest spirit independent în fapte și acțiuni, această încredere de sine în înțelegerea adevărului și a tradiției sunt calități ce-l desemnează drept o persoană marcantă în viață. El îi tratează pe oameni în lumina faptelor văzute și trăite de el. Dacă îi află pe oameni procedând cu dreptate și sinceritate, el își întinde mâna pentru cooperare, iar dacă îi vede că fac greșeli, se retrage și își menține conștiința vie și trează.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Fiecare dintre voi va trebui să înceteze să umble cu orice călător. Să nu spună că se află alături de ceilalți și, dacă ceilalți fac fapte bune, atunci face și el la fel, iar dacă ceilalți fac fapte rele, atunci și el li se alătură. Să vă pregătiți să cooperați cu ei dacă fac fapte cinstite și să vă feriți dacă fac fapte josnice.”** (At-Tirmizi).

Însă cel slab devine sclavul tradițiilor și al obiceiurilor comune. Comportamentul unui astfel de om este condus de lucrurile care sunt comune societății. Dacă aceste obiceiuri și practici sunt greșite și distructive, atunci el cară povara necazurilor acestei lumi și a celei ce va să vină. Numeroase feluri de inovații au devenit obișnuite, cu ocazia sărbătorilor sau a doliului. Ei acordă mai multă atenție acestor fapte inovatoare decât realităților religiei.

Un drept-credincios nu arată însă niciun interes față de astfel de lucruri pentru care în religie nu există o dovadă care să le sprijine. El întâmpină împotrivire și dificultăți dacă se opune obiceiurilor populare și tradițiilor, dar este evident că nu trebuie să-i pese de părerea nimănui în ceea ce privește lucrările lui Allah. El trebuie să-și atingă idealul. Săgețile criticii și înțepăturile limbii nu-i pot sta în cale.

Minciuna, care uneori atrage succesul, este ulterior manevrată de indivizi puternici care apoi distrug poziția. Nici minciuna nu poate rezista multă vreme cu ajutorul și sprijinul aliaților ei, fiindcă mulți dușmani care astăzi o îmbrățișează, fiind înșelați de minciună, mâine vor deveni suporteri ai celorlalți dușmani. Ei le aprobă țințele și obiectivele, după ce le află caracterul, și își promet sprijinul după ostilități puternice și dușmănoase.

Ibn Abbas (Allah să fie mulțumit de el!) a povestit că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Allah nu este mulțumit de cel ce a căutat să facă pe plac oamenilor, nemulțumindu-L pe El, iar acei oameni sunt și ei nemulțumiți, deoarece au făcut pe plac celui ce și-a atras nemulțumirea lui Allah. Allah este mulțumit de cel ce, nemulțumindu-i pe oameni, i-a făcut Lui pe plac și i-a făcut acestuia vorbirea minunată și faptele frumoase în ochii celorlalți.”** (At-Tabarani).

Un musulman trebuie să se țină de ceea ce el crede că este adevărat și să nu ia în seamă insultele, bătaia de joc și necazurile cu care se confruntă. El trebuie să adopte un comportament care să-i permită întotdeauna să încerce să obțină răsplata (*sewaab*) de la

Allah. Dacă aceia care cred în superstiții și lucruri absurde își bat joc și râd de cei credincioși, atunci un drept-credincios trebuie să fie puternic și să-și apere drepturile cu hotărâre:

„Iar când te văd, nu te iau ei decât în derâdere: «Acesta este cel pe care l-a trimis Allah ca Trimis?» Puțin a lipsit să ne ducă pe noi în rătăcire de la zeii noștri, dacă noi nu ne-am fi ținut de ei cu statornicie!» Însă ei vor ști, când vor vedea chinul, cine este mai rătăcit de la drum.”
(Surat Al-Furqan: 41-42).

Fără îndoială, un musulman trebuie să simtă în personalitatea lui forța credinței, iar în mintea sa – apăsarea și teama credinței. Dacă lucrurile din jurul său nu-l influențează, atunci el este precum o stâncă ce nu tremură sub biciuirea valurilor mării. Ce rău îi pot face oamenii unuia care simte în inima sa forța credinței și a încrederii, iar, în virtutea legăturii cu Domnul său și a statorniciei în religia sa, simte o nouă hotărâre și un curaj proaspăt? Chiar dacă toți aceștia se reped și-l atacă, nu vor fi în stare să-i facă niciun rău.

Ibn Abbas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că odată călărea în urma Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Acesta a zis: **„O, copile! Adu-ți aminte de Allah și El va avea grijă de tine! Adu-ți aminte de Allah, pe El Îl vei afla pretutindeni! Recunoaște dreptul lui Allah în bunăstarea ta și El te va recunoaște că ești la ananghie! Dacă ai nevoie de ceva, cere-I lui Allah. Dacă îți trebuie ajutor, caută ajutorul lui Allah, căci nimeni nu te va putea ajuta dacă Allah nu îngăduie să fii ajutat și ei nu vor avea nicio putere. Dacă alții**

vor să-ți facă rău, însă Allah nu a hotărât acest lucru pentru tine, ei nu-ți vor putea atinge nici măcar un fir de păr din cap. Cerneala de pe condei s-a uscat și filele au fost adunate.”

Forța unui musulman își trage seva din credința pe care o nutrește în Unicitatea lui Allah. Celelalte calități îl împiedică să accepte vreo ocară sau insultă, fiindcă un musulman este respectat și i se acordă un rang înalt în funcție de legătura sa cu cerurile. În propria sferă de credință, el are forța unei întregi comunități. Acestea sunt cuvintele lui Allah ce vorbesc pentru el:

„Spune: «Oare să-mi iau eu alt aliat decât Allah, Creatorul cerurilor și al pământului? El este Cel Mare care îi hrănește [pe toți] și căruia nu I se dă hrană.» Spune: «Mi s-a poruncit mie să fiu primul care primește Islamul! Și să nu fii dintre politești!» (Surat Al-'An'am: 14).

Statornicia și încrederea – cea mai bună manifestare a credinței

Islamul consideră că hotărârea și puterea sunt esențiale. Trebuie să fii ferm și să ai puterea de ați atinge scopul cu mijloacele și resursele pe care le ai la îndemână. Să încerci tot ce depinde de tine să-ți atingi ținta. Să nu lași niciun lucru nefăcut și să nu lași loc întâmplării; apoi lasă rezultatul în mâinile destinului.

Sunt mulți oameni care se pun sub ocrotirea lui Allah ca să-și ascundă propriile greșeli, neglijența, neputința, lenea și care își deplâng soarta. Islamul a dezaprobat această tendință.

‘Auf bin Malik (Allah să fie mulțumit de el!) a spus că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a judecat odată o ceartă dintre doi oameni. Când cel pe care Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a condamnat era pe cale să plece, el a zis: „Pentru mine Allah este Îndeajuns și El este cel mai bun sprijin al meu.” Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: „Allah mustră neputința și slăbiciunea. Tu ar trebui să faci dovada înțelepciunii tale. Când ești covârșit de un necaz să spui: **«Pentru mine Allah este Îndeajuns și El îmi este cel mai bun sprijin.»**” (Abu Daud).

Fiecare are datoria să facă eforturi depline și să încerce să facă tot ce depinde de el pentru a-și rezolva problemele și a-și atinge obiectivul propus. Dacă reușește să depășească dificultățile, înseamnă că și-a împlinit responsabilitatea. Totuși, dacă după toată strădania, nu reușește, atunci trebuie să ceară sprijinul lui Allah care-l va ajuta să depășească sentimentul de frustrare și dezamăgire. În ambele cazuri, el este plin de forță. În primul caz – prin munca și efortul depus, iar în al doilea – prin Domnul său care îl sprijină și îi dă putere.

Islamul nu aprobă șovăiala și confuzia în abordarea problemelor noastre. Să nu șovăiți în alegerea unor alternative mai avantajoase. Să nu vă umpleți capul de îndoieli și neliniști care generează nehotărâre și vă împiedică să ajungeți la o concluzie. Nu este bine ca, din cauza slăbiciunii voastre, să nu fiți în stare să profitați și să trageți foloasele, iar acestea să vă alunece printre degete. Această nehotărâre și agitație nu caracterizează un musulman.

Profetul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Un credincios puternic este mai bun decât un credincios slab și mai plăcut lui Allah, dar fiecare are o latură bună. Umblați după lucruri folositoare și căutați ajutorul lui Allah cu umilință. Când sunteți dezamăgiți, nu spuneți că dacă ați făcut așa sau așa, rezultatul ar fi fost altul, ci spuneți că Allah este Stăpânul care hotărăște după voia Sa, căci îndoielile și bănuielile deschid ușa lucrării diavolului.”** (Muslim).

Care este lucrarea lui Satan? Să reamintească de problemele și necazurile din trecut, să nască un sentiment de dezamăgire și frustrare în inima omului. Omul își face planuri pentru prezent și viitor. Să jelești pentru înfrângerile din trecut, să te gândești la vechile dușmăanii și să te încurci în plasa țesută de „dacă” și „dar” reprezintă porniri ce nu se potrivesc comportamentului unui musulman. Coranul le-a enumerat cu tristețe și durere printre manifestările generate în inimile necredincioșilor:

„O, voi cei care credeți! Nu fiți asemenea celor care nu cred și care spun despre frații lor ce bat drumurile sau purced la luptă: «Dacă ar fi fost la noi, ei nu ar fi murit și nu ar fi fost omorâți!» Allah hotărăște aceasta spre întristarea inimilor lor, căci Allah este cel care dă viață și moarte. Și Allah este Cel care Vede Toate câte le faceți.” (Surat Ali-‘Imran: 156).

Într-o relatare se spune așa: **„Cel care vrea să fie puternic printre oameni să se sprijine pe Allah.”**

Încrederea în Allah îl face pe om puternic și îl salvează de la distrugere, atunci când este înconjurat din toate părțile de necazuri îngrozitoare și nu primește

ajutor de la nimeni altcineva, nici nu are altă speranță altundeva. Prin urmare omul capătă o forță incomensurabilă în momentul confruntării sale cu dușmanul. Dacă speranța îi este la Allah, atunci, în ciuda lipsei armelor și armurii și a numărului mic de ajutoare, omul simte că are un sprijin puternic. Din această încredere în Allah, el primește curaj și forță să reziste. El rămâne la datorie până când vestea fericită a victoriei ajunge la urechile lui, sfâșiind întunericul înfricoșător. În Coranul cel Sfânt ni se spune că încrederea este o hrană veșnică pe timp de război și, cu ajutorul ei, profeții și adepții lor i-au înfruntat cu vitejie pe tiranii vremurilor lor:

„Și cum să nu ne încredem noi în Allah, când El ne-a călăuzit pe căile noastre [pe care trebuia să le urmăm]? Însă noi vom îndura orice durere ne veți aduce! Și în Allah trebuie să se încreadă cei care se încred!” (Surat Ibrahim:12).

Credincioșii și urmașii lor își apără terenul, ducându-și mai departe misiunea ce li s-a încredințat. Ei au speranțe de bunăstare pentru viitor, au încredere deplină că slăbiciunea lor se va transforma într-o forță izbăvitoare, însă conducătorii nelegiuiți și păcătoși, precum și învățăceii lor denumesc această statornicie și încredere drept mândrie și nebunie:

„[Și aduceți-vă voi aminte] când fățarnicii și cei care au boală în inimi au zis: «Pe aceștia i-a amăgit religia lor!» Însă cei ce se încred în Allah [vor fi victorioși, căci] Allah este Puternic [și] Înțelept.” (Surat Al-'Anfal: 49).

Încrederea adevărată este cea care însoțește strădania folositoare și statornicia. De aceste lucruri a

fost depozitată încrederea când fața Islamului a fost desfigurată și religia a devenit o jucărie.

Pentru a căpăta putere, un musulman trebuie să se ferească de ticăloșie și să iubească puritatea și statornicia. Un neștiutor și necuviincios nu poate avea putere. El este nevoit să-și acopere goliciunea cu piei de animale și să umble dinaintea regilor ca un slujitor. Allah i-a arătat neamului lui Hud, care se răscula împotriva Lui, ce înseamnă puterea:

„Rugați-vă de iertare Domnului vostru, apoi călți-vă față de El, pentru ca El să trimită asupra voastră cerul încărcat de ploaie și să sporească puterea voastră cu putere! Și nu vă abateți ca niște mari păcătoși!” (Surat Yusuf: 52).

Bunul profet a vrut să prezinte oamenilor religia într-o formă frumoasă și să-i convingă pe oameni să o practice. Când un om face o faptă bună, el se împotrivește Satanei și încearcă să se ridice către îngerii. Cât de măreață este în acel moment sfințenia și frumusețea lui!

Pentru a îndrepta atenția asupra acestui lucru, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne-a explicat printr-un exemplu: **„Când Allah a creat pământul, acesta se clătina și nu avea stabilitate. Din acest motiv, Allah l-a întărit cu piteni de munte și astfel a devenit stabil, rămânând într-o singură poziție. Îngerii au fost uimiți de forța munților și atunci L-au întrebat pe Creator: «Doamne! Ai creat până acum ceva mai dur decât munții?» El a răspuns: «Da, fierul este mai puternic decât muntele.» Îngerii au întrebat din nou: «Există ceva mai tare decât fierul?» El a zis: «Da, focul are**

mai multă putere.» Ei au întrebat: «Există ceva creat de Tine mai tare decât focul?» El a zis: «***Da, apa este mai puternică decât acesta.***» Îngerii au întrebat: «Există printre lucrurile create de Tine ceva mai puternic decât apa?» El a zis: «***Da, aerul are mai multă putere decât aceasta.***» Ei au întrebat: «Ai creat ceva mai puternic decât aerul?» El a zis: «***Da, fiul lui Adam este mai puternic dacă face milostenii cu mâna dreaptă fără ca stânga lui să afle acest lucru.***» (At-Tirmizi).

Omul este cea mai ciudată creatură din univers. În ziua în care personalitatea sa atinge măreția și perfecțiunea unui caracter moral, el devine stăpânul universului. El poate aduce sub stăpânirea sa cele mai puternice lucruri din univers și poate trage foloase din ele. Dar în momentul în care personalitatea sa decade, el își atrage blestemul locuitorilor cerurilor și pământului și firele de praf îl poartă cu ele în zborul lor.

În relatarea de mai sus a fost menționată valoarea și importanța omului virtuos care încearcă să câștige în virtute și să atingă înălțimile perfecțiunii și moralității. Un factor al puterii este că un musulman trebuie să spună adevărul fără nicio șovăială. Relațiile sale cu oamenii trebuie să fie deschise și să funcționeze în baza unor principii și valori juste. Să nu facă niciun compromis în ceea ce privește adevărul; să nu-și mânjească onoarea sa și pe cea a tovarășilor săi. El trebuie să-și considere forța ca rezultat direct al credinței pe care o reprezintă și pentru care se află în viață. Să nu șovăie niciodată și să demonstreze adevărul cu curaj.

Se povestește că, atunci când Ibrahim, fiul Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), a murit, a avut loc o eclipsă de soare. Oamenii au spus că eclipsa s-a datorat morții lui Ibrahim. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a ținut oamenilor o predică și a spus: **„Eclipsa de soare și de lună nu este cauzată de moartea sau viața unei persoane, ci ambele sunt semne venite de la Allah, pe care El le arată supușilor Săi. Așadar, când vedeți vreo eclipsă de soare sau de lună, gândiți-vă să faceți rugăciunea.”** (Bukhari).

Omul care acceptă realitățile ce-l înconjoară nu se compromite prin minciuni și absurdități. El este întotdeauna nepăsător față de aceste lucruri și cuvintele sale sincere subliniază vasta comoară de noblețe și măreție a căror deținător nu trage foloase din dezamăgirea altora, iar firea sa se înalță pe stânca unui caracter moral desăvârșit.

Împlinirea datoriei de a porunci lucrul permis și împiedicarea săvârșirii celui interzis este un rezultat al perfecțiunii personale, fiindcă el se naște din discuția curajoasă a oamenilor sinceri care vor să câștige răsplata lui Allah prin eliminarea propriilor lor înclinații egoiste.

Dorim să subliniem faptul că un musulman trebuie să critice deschis nelegiuirile, să le atace cu mult curaj și să nu se lase intimidat în a-și face datoria, nici față de oamenii de rang, nici din considerație față de rude sau de cei apropiați.

Islamul îl critică pe cel ce simte slăbiciune în fața păcătoșilor și nelegiuitorilor, oameni care oricum trebuie tratați într-o manieră cuviincioasă. Trimisul lui Allah

(Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus:
**„Când un om i se adresează unui politeist cu
«Ya Sayyedi / Stăpâne», atăță mânia lui Allah.”**

Omul înfăptuiește o dublă crimă atunci când nu respectă poruncile lui Allah referitoare la lucrurile interzise și îi ascultă doar pe cei pe care-i consideră respectabili, fiind nepăsător față de cel considerat slab și umil:

**„Iar acela pe care îl înjosește Allah nu va afla
pe cineva care să-i dea cinste. Allah face ceea ce
voiește!”** (Surat Al-Hajj: 18).

Islamul a proclamat bârfa *haram* (interzisă) pentru ca omul să-și poată desfășura existența și să-și mențină puterea, căci cel ce discută despre cusururile unei persoane în absența sa și se bucură de aceasta este, fără îndoială, ticălos și josnic. Cel care are însă puterea de a răspunde motivației și chemării adevărului îi ferește de păcat pe cei ce-i iubește și îi muștră cu vorbe potrivite. El nu ține nimic ascuns în inima lui pentru ca apoi să condamne pe cineva pe la spate.

Acest lucru nu înseamnă totuși că putem vorbi oricum cu cei la care ținem. Dacă vedem la oameni unele cusururi, trebuie să le abordăm în funcție de anumite aspecte. Dacă aceste cusururi afectează numai propria persoană sau rangul omului respectiv, atunci este o nesăbuintă să-l criticăm în absența sa.

Dacă pașii lui alunecă spre păcat și nu sunt semne din care să se vadă că ar vrea să se oprească, asemenea calului ce se poticnește în mocirlă și cade la pământ, atunci este o ticăloșie să defăimezi un astfel de om în fața lumii. Dacă se dovedește a fi însă un păcătos împătimit, care încalcă voit poruncile lui Allah și

nesocotește drepturile cetățenilor lui, atunci trebuie confruntat cu adevărul și, fără ocolișuri, trebuie mustrat așa cum se cuvine.

Dialogul trebuie să fie direct, dar fără injurii și ocară și, mai ales, fără bruscare fizică. Scopul acestui dialog trebuie să fie îndepărtarea prostului obicei, precum și reforma individuală și cea socială. Nu înseamnă că persoana în cauză trebuie defăimată înaintea dușmanilor ei, încercând astfel să-i lingușiți pe cei din urmă și să trageți foloase ori să vă dezvinovați de acele păcate.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Pe cel ce a vândut onoarea unui musulman pentru o lingură de mâncare Allah îl va hrăni în schimb în Ziua Judecății cu focul iadului. Pe cel ce a dezonorat un musulman pentru câteva zdrențe Allah îl va acoperi în schimb cu veșmântul focului iadului, iar pe cel ce și-a câștigat faima și respectul judecându-se cu puritatea unui musulman Allah îl va face să plătească cu vârf și îndesat pentru acest lucru în Ziua Judecății.”** (Abu Daud).

Bârfa este arma celor slabi și doar cei ce nu sunt în stare să izbândească încearcă să-i bârfească pe ceilalți.

Islamul critică paraziții societății

Islamul îi condamnă pe cei ce trăiesc ca o prelungire a altora, din mila acelora, pe cei ce vor să viețuiască la fel ca vulpile mulțumite că mănâncă resturile de la masa leului.

Un musulman se află cu mult deasupra acestui fel de trai, de a se întreține pe spatele altora. El trebuie să se ferească de locurile și situațiile dezonorante și să meargă chiar până la capătul lumii, dacă este necesar, în căutarea unei vieți onorabile și demne.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a povestit despre locuitorii Raiului și despre companionii lor, precum și despre locuitorii iadului și despre acoliții lor. Astfel, pentru primul grup a menționat calitățile și avantajele puterii, buneii cuviințe și a moralității, în vreme ce pentru al doilea grup a menționat infamia, josnicia și plăcerile imorale. **„Locuitorii Raiului sunt de trei feluri. Primii sunt cei care au avut un comportament cinstit și echilibrat, care au fost milostivi și smeriți și s-au purtat cu blândețe și dreptate. Alții sunt cei care au fost buni și plini de blândețe față de toate rudele, apropiații și față de toți musulmanii. În sfârșit, mai sunt aceia care, deși au avut soție și copii, au reușit să se țină departe de lucrurile neîngăduite. Între locuitorii iadului se vor număra aceia care au fost necinstiți, care nu și-au putut stăpâni lăcomia, ci s-au dedat la păcate. Apoi sunt aceia care te-au înșelat în fiecare dimineață și seară în legătură cu bunurile și familia ta.”**

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a vorbit despre avariție, minciună, vulgaritate și lipsă de cuviință și a zis: **„Allah m-a inspirat să spun că trebuie să fiți umili și nimeni să nu se fălească și să nu-i asuprească pe alții!”** (Muslim).

Totuși nu sunt puține ocaziile când un musulman se confruntă cu necazuri și ajunge să se desconsidere pe sine, legat cu cătușele deprimării. De asemenea, teama că va decădea ca individ și că va fi dezonorat în ochii lumii îl obligă uneori să se ascundă și să nu ia nicio inițiativă. El vede lucrurile printr-o prismă greșită și consideră că numeroase nenorociri și necazuri sunt de rău augur. Productivitatea sa în viață scade considerabil. Un musulman are însă datoria să rupă aceste lanțuri care-l ținut în necaz și nenorociri și să muncească din greu pentru a depăși aceste situații zdrobitoare.

Ultimul Profet al lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) se ruga neconținut ca Domnul său să-l ferească de toate relele și necazurile: **„O, Allah! La Tine caut adăpost în fața necazurilor și greutăților! Tu să mă aperi de umilință, de lenevie, de lașitate și josnicie pentru ca religia mea să triumfe! La Tine caut adăpost de cruzimea și tirania asupritorilor!”** (Abu Daud).

Răbdarea și speranța sunt arme ale prezentului și viitorului. În tovărășia lor, omul poate să îndure cele mai mari greutăți și să nu se simtă umilit; dimpotrivă, toate aspectele vieții sale dobândesc forță împotriva răului și el se înalță deasupra nelegiuirilor și ispitelor, căci el este credincios, un sclav drept-credincios care se roagă și imploră în genunchi, doar înaintea lui Allah.

Capitolul 14

TOLERANȚA ȘI IERTAREA

Toleranța și îndurarea

Oamenii reacționează diferit în funcție de motivațiile și ocaziile care generează sentimente de mâhnire și durere. Unii sunt provocați de lucruri obișnuite și devin nepăsători la lucrurile ce-i înconjoară, grăbindu-se să facă un pas înainte, fără înțelepciune. Există însă și persoane care trec prin numeroase necazuri și greutăți și, cu toate acestea, nu uită să se comporte cu seriozitate, înțelepciune, toleranță și bune maniere.

Este adevărat că firea și temperamentul firesc al omului joacă un rol important, referitor la impulsivitatea, blândețea, seriozitatea, nerăbdarea, bunătatea sau răutatea omului. Există însă o relație foarte adâncă între încrederea de sine a omului și comportamentul serios față de ceilalți și iertarea greșelilor celorlalți. În realitate, cu cât omul este mai bine educat, cu atât este mai mărinimos și cercul toleranței și îndurării sale se lărgeste. El va încerca să găsească circumstanțe atenuante pentru greșelile celorlalți și le va accepta scuzele când sunt oferite. Dacă cineva vrea să-l atace cu intenția de a-l răni, el îl va privi așa cum privește un filosof copiii ce se joacă cu pietrele de pe marginea drumului și nu-l va băga în seamă.

Am văzut deja că furia îl face pe om să-și piardă mințile. Omul decade în proprii săi ochi când simte că a

fost umilit puternic și simte că această pată nu poate fi ștearsă fără vărsare de sânge.

Ar putea oare cel ce are un înalt caracter moral să facă un asemenea pas doar din pricină că trebuie să treacă prin necazuri și dureri? Niciodată. Cei care își permit să aducă insulte altora decad în proprii lor ochi înainte de a-i insulta pe ceilalți.

Aceasta este ceea ce înțelegem noi din toleranța și îndurarea arătate față de neamul lui Hud. El și-a invitat poporul să accepte credința în unicitatea lui Allah. Poporul său l-a întâmpinat cu insulte, înjurături și acuzații pe care el le-a tolerat liniștit. Cei din poporul său au spus:

„... «Noi te vedem pe tine în ignoranță și te socotim pe tine dintre mincinoși!» A zis el: «O, neam al meu! Nu este în mine niciun pic de ignoranță, ci eu sunt trimis de Stăpânul lumilor. Eu vă vestesc mesaje Domnului meu și eu sunt pentru voi sfătuitor credincios.» (Surat Al-'A'raf: 66-68).

Insulte și blestemele neamului lui Hud nu l-au provocat, deoarece există o mare diferență între cele două grupuri. Pe de o parte, există un om pe care Dumnezeu l-a ales să fie Trimisul Său și care este un reprezentant al bunătății și virtuții, iar pe de altă parte, există persoane învăluite în ignoranță și prostie și care rivalizează unii cu alții în venerarea pietrelor. Din cauza prostiei lor, ei cred că idolii de piatră sunt stăpânii destinului lor. Cum ar putea un bun învățător să se lase descurajat de proasta comportare a unei astfel de turme?

Din următoarea povestire, ce ilustrează ignoranța unui arab și dragostea și seninătatea

Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), putem observa cum a întipărit Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) companionilor săi calitățile toleranței și răbdării.

Se povestește că un beduin a venit la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și i-a cerut un lucru, iar profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a dat ceva și i-a spus: **„M-am purtat bine cu tine?”**. Beduinul a răspuns: „Nu, nu te-ai purtat bine cu mine!” Când au auzit aceasta, musulmanii s-au înfuriat și au înaintat spre el. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) le-a făcut semn să se oprească. Apoi s-a ridicat, a mers la el acasă și i-a mai dăruit ceva, după care l-a întrebat iarăși: **„Te-am tratat bine?”**. El a răspuns: „Da, Allah să dea bunăstare familiei tale!”. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a spus: **„Ceea ce mi-ai spus mie este bine, dar tovarășii mei sunt furioși pe tine; dacă vrei, poți să repeți și în fața lor ce mi-ai spus mie astfel încât mânia din inimile lor să piară.”** El a fost de acord.

Dimineața, beduinul a venit din nou, iar profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a arătat spre el și a zis: **„Când acest arab a zis ce a zis, i-am mai dat ceva și acum el spune că este fericit și mulțumit. Așa este?”** Beduinul a răspuns: „Da, Allah să dea bunăstare familiei tale!”. Atunci Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Exemplul meu și al acestui om este ca acela al unui om care și-a pierdut cămila și oamenii au alergat după ea să o prindă, dar**

animalul era foarte speriat; omul le-a spus companionilor săi: «Lăsați-mă pe mine și cămila mea în pace! Eu o cunosc mult mai bine și o pot aduce pe calea cea dreaptă.» După aceea a rupt niște iarbă cu ambele mâini, i-a arătat-o cămillei, iar aceasta a venit și s-a așezat la picioarele sale. El a așezat *hauda* pe spatele ei și a încălecat. Dacă v-aș fi îngăduit, când el a vorbit prosteste, l-ați fi ucis și el ar fi fost trimis în iad.”

De la început, bunul Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu s-a lăsat provocat de obraznicia beduinului. El i-a înțeles firea și temperamentul, asemănătoare cu cele ale celor necultivați și obișnuiți cu sălbăticia și limbajul respingător. Dacă astfel de oameni ar fi pedepsiți disciplinar, atunci ar fi distruși și acest lucru ar fi nedrept.

Marii reformatori nu îngăduie însă ca greșelile oamenilor să aibă un astfel de sfârșit trist. Ei încearcă să îndepărteze ignoranța oamenilor prin îngăduință și răbdare atât de insistent, încât aceștia sunt nevoiți să se întoarcă la probleme serioase și ajung demni de laudă.

Cel mai înțelept dintre intelectuali și cel mai bogat dintre oameni nu-și poate atinge țelul, oricât de milostiv și generos ar fi el. Care este folosul acelei milostenii menite să îi îndatoreze pe oameni față de cel care o oferă?

Nu este exclus ca beduinul a cărui mulțumire a fost cumpărată cu bani, să fi devenit el însuși un om bogat și să fi făcut astfel o faptă vitejească, dându-și viața de bunăvoie. În realitate, averea oferită de acești reformatori este menită celor nevoiași sau, cu alte

cuvinte, o astfel de avere este ca și iarba ce crește pe câmp, ruptă cu ambele mâini și arătată cămillei speriate. Cu ajutorul ei și cu puțină afecțiune, animalele rătăcite sunt aduse înapoi și folosite pentru călătorii îndepărtate.

Nobilul Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) se mânia uneori, dar nu depășea niciodată limitele decenței și treapta scuzelor și iertării. Cât de mareș este acest aspect al caracterului său... El nu se răzbuna niciodată pentru el însuși, dar nu șovăia să se răzbune pe cel care încălca sfințenia legilor lui Allah.

Odată, pe când împărțea prada, un beduin grosolan l-a insultat astfel: „Împarte cu dreptate!”. Fiindcă în împărțirea acelei prăzi se căuta doar mulțumirea lui Allah, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus doar atât: **„Rușine să-ți fie! Dacă eu nu voi împărți cu dreptate, atunci cine o poate face? Dacă n-aș proceda astfel, ar însemna că am greșit și eu sunt cel ce suportă pierderea”**. Cu alte cuvinte, i-a răspuns omului ignorant și și-a împiedicat companionii să-l omoare pe beduin.

Scuzele și iertarea

Odată, la vremea rugăciunii de după-amiază (*asr*), în predica sa, profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Fiii lui Adam au fost creați în feluri diferite. Există unii care se înfurie greu și foarte repede își revin la starea normală. Unii se mânie repede și repede își revin, iar alții se înfurie greu, dar tot atât de greu își revin la normal. Aceasta înseamnă că revenirea la normal**

este în concordanță cu rapiditatea instalării mâniei. Aveți grijă! Unii oameni se mânie repede și își revin cu greu la normal. Ascultați, cei mai buni dintre aceștia sunt cei care se înfurie greu, dar imediat se căiesc și cei mai răi dintre aceștia sunt cei care se înfurie greu, dar foarte târziu își revin la normal. Ascultați! Dintre aceștia sunt unii care își plătesc datoria într-o manieră mai bună și care, de asemenea, cer împrumut într-un mod plăcut. Unii oameni nu se grăbesc să dea înapoi, dar știu să ceară. Unii cer într-o manieră neplăcută, dar plătesc la timp. Ascultați cu atenție, cei mai buni dintre aceștia sunt cei care cer într-o manieră plăcută și plătesc la vreme și cei mai răi sunt cei care fac prost ambele lucruri. Aveți grijă, mânia se transformă într-o scânteie în inima fiului lui Adam. Nu vedeți că la vreme de furie ochii omului se înroșesc și nările i se largesc? Dacă cineva observă aceste semne la un om, să nu se urnească din locul în care se află.” (At-Tirmizi).

Așadar omul să stea liniștit, să nu se miște ca să nu înrăutățească lucrurile, fiindcă flăcările mâniei și furiei ard totul în calea lor. Inteligența și conștiința dispar și omul este înlănțuit de vraja patimilor. Atunci lucrurile nu se îmbunătățesc.

Istorisirea citată mai sus dă explicații referitoare la tipurile de oameni și realizările lor, precum și la valoarea mărinimiei și moralității. De câte ori consideră că este necesar, credinciosul cedează el însuși.

Omul furios manifestă diferite feluri de prostie. Uneori sparge ușa, dacă aceasta nu se deschide imediat în fața lui. În furia sa, sparge orice aparat sau orice

componentă a acestuia pe care o are în mână și chinuie animalul care ascultă de poruncile sale.

Pânza unui om a fost luată de vânt și el a blestemat-o. Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„N-o blestema, fiindcă ea se supune poruncilor lui Allah și se află sub stăpânirea Lui. Blestemul se întoarce asupra celui ce blesteamă un lucru ce nu merită.”** (At-Tirmizi).

Există numeroase răutăți născute din mânie și rezultatele lor sunt devastatoare. De aceea se spune că a avea stăpânire de sine la vreme de mânie este o dovadă demnă de laudă a autocontrolului și a forței nobile a toleranței.

Ibn Mes'ud (Allah să fie mulțumit de el!) a povestit că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Pe cine numiți voi puternic?”**. Oamenii au răspuns: „Pe cel ce nu este doborât de nimeni îl considerăm noi puternic.” El a zis: **„Nu, puternic este cel ce se stăpânește la mânie.”** (Muslim).

Un om l-a rugat pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): „Dă-mi un sfat, dar nu unul lung pe care l-aș putea uita!” Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Nu te mânia!”** (Malik).

Ce răspuns ar putea fi mai scurt și mai la obiect decât acesta? Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a acordat întotdeauna importanță temperamentului și mediului din care proveneau indivizii și grupurile atunci când le dădea învățături și sfaturi. El își lungea sau își scurta discursul după cum o cerea ocazia.

Eforturile făcute pentru a separa Islamul de perioada pre-islamică au avut la bază eliminarea a două aspecte: ignorarea învățăturii și ignorarea îngăduinței. Prima ignoranță a fost îndepărtată cu ajutorul cunoașterii, înțelegerii, predicilor și sfaturilor, iar a doua a fost îndepărtată prin reprimarea dorințelor rebele și prin împiedicarea greșelilor etc.

Arabii din perioada pre-islamică erau mândri de ignoranța și răutatea lor, așa cum spune un poet arab al timpului: „Aveți grijă! Nimeni să nu-și arate ignoranța și răutatea înaintea noastră, altfel va dovedi că este mai ignorant și mai ticălos decât toți.”

Când a apărut Islamul, a eliminat această intensitate a sentimentului și a introdus în societate practica iertării. Dacă cineva nu putea ierta, atunci primea poruncă să acționeze cu dreptate. Acest obiectiv putea fi atins doar când furia și mânia erau ținute sub control de către intelect.

Există numeroase zicale în care profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) le-a dat arabilor sfaturi care să-i conducă spre acest ideal într-o asemenea măsură încât manifestările tiranice, agresiunea, furia și ura au fost declarate ca fiind situate în afara sferei Islamului. Lucrurile care unesc un grup și nu-i permit să fie tulburat, insulta etc. au fost considerate a fi agenți ce distrug unitatea: **„Dacă un musulman insultă pe cineva, dă dovadă de răutate, iar dacă se ceartă sau se bate cu cineva, dă dovadă de necredință.”** (Bukhari); **„Când se întâlnesc doi musulmani, Allah coboară între ei o perdea despărțitoare. Dacă unul**

dintre cei doi adresează celuilalt cuvinte urâte, atunci el sfâșie această perdea a lui Allah.” (Baihaqi).

Un arab a venit la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) pentru a afla despre învățăturile Islamului. Înainte de aceasta, nici nu-l mai văzuse pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), nici nu aflase despre mesajul lui. Numele său era Jabir bin Salim. El povestește: „Am văzut un om ale cărui păreri erau copiate de oameni. Dacă el spunea ceva, oamenii împărtășeau acest lucru celorlalți. I-am întrebat cine era omul acela. Ei au zis că este Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Atunci eu i-am spus: «Asupra ta să fie pace (*alaik-as-salam*), o, Trimis al lui Allah!» El a zis: **«Să nu mai saluți astfel. Acesta este salutul morților. Să spui: Pacea fie cu tine (as-salamu aleik)!»**”

Arabul acela a zis: „Am întrebat: «Tu ești Trimisul lui Allah?» El a răspuns: **«Eu sunt Trimisul Celui pe care-L chemi la necaz și El îți alungă necazurile, Celui care, atunci când te cuprinde foamea și Îi strigi numele, face iarba să crească pentru tine, Celui care, atunci când îți pierzi animalul în pustiu și Îl strigi după ajutor, îți aduce înapoi animalul pierdut!»**”

El povestește că i-a spus: „Sfătuiește-mă!” Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Să nu faci rău nimănui!”** După aceea arabul n-a mai făcut rău niciodată, niciunui om liber, niciunui sclav, niciunei cămile sau capre. Apoi Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Să nu consideri nicio virtute ca fiind neînsemnată, chiar dacă ar fi fratele tău ce vorbește cu tine zâmbind. Și acesta este un act de virtute.”**

Apoi a spus: **„Dacă cineva te ceartă și te face să te simți rușinat de vreunul dintre defectele tale, să nu-l faci să se simtă rușinat de vreuna dintre greșelile lui, fiindcă prin această faptă el își arată neliniștea ce-l stăpânește.”** (Abu Daud).

Musturarea și reproșul sunt semne de răutate

Există și unii oameni a căror mânia nu dispare. Ei sunt întotdeauna tulburați și această furie le imprimă pe față trăsături dure și răceală. Dacă cineva se ciocnește cu ei, atunci scupă foc asemenea unui furnal.

Furia, mânia, freamătul nărilor și înroșirea ochilor sunt semne prevestitoare ce anunță revărsarea unui șuvoi de insulte și blesteme. Islamul nu este vinovat de toate aceste defecte murdare.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Un credincios nu batjocorește, nici nu blesteamă, nici nu muștră și nici nu-și îngăduie vorbe sau fapte obscene.”** (At-Tirmizi).

Blestemul și muștrarea sunt semne de răutate și reprezintă atribute josnice. Cei ce-i blesteamă pe alții pentru lucruri mărunte se supun distrugerii. Este de datoria omului să evite o faptă necuviincioasă, chiar dacă potrivnicul său îi face un mare rău.

Dacă în inimă există credință, alături de aceasta se va dezvolta generozitatea, spiritul de toleranță, îngăduința și răbdarea și va apărea mânia față de cei ce ne încălcă drepturile și dezgustul față de dorința lor de distrugere.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a fost rugat să invoce mânia lui Allah împotriva politeiștilor și să-i blesteme. El a zis: **„Eu am fost trimis ca o binecuvântare (Rehmat). Nu am fost trimis să dojenesc și să reproșez.”** (Muslim).

Cu cât un musulman se stăpânește mai bine și își controlează furia, cu atât iartă mai mult greșelile altora și are mai multă milă față de ceilalți pentru greșelile lor, cu atât va fi mai înalt rangul său dinaintea lui Allah. Din această pricină profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a dezaprobat pe Abu Bekr (Allah să fie mulțumit de el!) atunci când și-a blestemat sclavul și a zis: **„Nu este potrivit pentru un credincios să mustre și să reproșeze.”** (Muslim). Într-o altă variantă se menționează că Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Nu este posibil să începeți să muștrați și să reproșați și în același timp să rămâneți credincioși (siddiq) și cinstiți.”** (Hakim).

Pentru a-și răscumpăra greșeala, Abu Bekr (Allah să fie mulțumit de el!) și-a eliberat sclavul, apoi a mers la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) să-și ceară scuze și a zis că nu va mai face niciodată un astfel de lucru.

Musturarea și reproșul sunt cu atât mai negative, cu cât exprimă mai clar furia oarbă decât ideea de a-i pedepsi pe alții. Nu este deloc cuviincios să-i insulti pe ceilalți strigând la ei.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Când omul blesteamă pe cineva, atunci blestemul se ridică la cer, însă găsește porțile cerului închise. Apoi se întoarce pe pământ,**

dar și aici găsește porțile închise. De aceea rătăcește încoace și încolo și, dacă nu găsește loc potrivit, se îndreaptă spre omul care a fost blestemat. Dacă acesta a meritat blestemul, atunci e bine; altfel, se întoarce asupra celui ce a blestemat.” (Abu Daud).

Blestemul și ocara sunt interzise (*haram*)

Islamul a declarat blestemul și ocara, schimbul de cuvinte, faptele vulgare și obscene ca fiind interzise.

Apar numeroase ciocniri în care este atacată onoarea omului, precum și schimburi de acuzații și momente în care se caută greșelile altora. Este atinsă reputația rudelor și a femeilor casei și se fac încercări de a răscoli trecutul îndepărtat. Există doar o singură cauză a acestui păcat murdar și aceasta este că omul este copleșit de mânie și nu mai ține cont de respect și bunele maniere. Întreaga responsabilitate pentru comiterea acestui păcat josnic cade asupra celui ce a aprins primul scânteia. Într-un hadis este scris: **„Întregul păcat pentru jignirea și blestemul reciproc va cădea asupra celui ce a început primul, mai puțin atunci când cel oprimat ajunge la limita îndurării.”** (Muslim). Există o singură cale de a scăpa de aceste patimi intense și aceasta este ca toleranța să prevaleze asupra furiei și mâniei și iertarea să țină în frâu dorința de răzbunare.

Fără nicio îndoială, dacă personalitatea unui om sau a rudelor și prietenilor lui este afectată, dacă el suferă și dispune de mijloace și resurse necesare răzbunării, atunci dorește fără zăbavă să se răzbune și

nu se liniștește până ce nu-și satisface setea de răzbunare.

La duritate răspundeți cu blândețe

În astfel de cazuri, poate fi adoptată o altă politică, mai nobilă și mai plăcută lui Allah, ce subliniază mărinimia omului și considerația sa față de bunele relații: omul trebuie să-și controleze furia și să nu înceapă să ocărăască și să înjure, să se abțină și să nu fie tentat să se răzbune. El trebuie să considere iertarea greșelilor păcătoșilor ca un fel de recunoștință față de Allah, Cel care i-a oferit o asemenea poziție și care Își permite să-și ia înapoi ceea ce i se cuvine oricând dorește.

Ibn Abbas (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că, atunci când a venit, Aini bin Hasn a locuit în casa nepotului său, Hur bin Qais, care era respectat foarte mult de 'Omar (Allah să fie mulțumit de el!), fiindcă cititorii Coranului erau membrii Comitetului Consultativ al lui 'Omar, indiferent dacă erau tineri sau bătrâni. Unchiul și-a rugat nepotul să-l ducă la *amir-ul muminin*, 'Omar bin Al-Khattab (Allah să fie mulțumit de el!). Prin urmare s-a cerut îngăduința și, când amândoi au ajuns în fața lui 'Omar, acesta i-a spus cu multă duritate califului: „Să-ți fie rușine, o, fiu al lui Khatabb, fiindcă nici nu ne oferi daruri și nici nu ne tratezi cum se cuvine!” 'Omar (Allah să fie mulțumit de el!) s-a înfuriat și a vrut să-l pedepsească. Nepotul său, Hur, a intervenit imediat și a zis: „*Amir muminin*! Allah îi spune Profetului Său (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!): «Adoptă metoda blândeții și îngăduinței, îndeamnă la

fapte bune și nu te ciocni cu cei needucați.» Acest om este needucat, să fie iertat!” Apoi emirul drept-credincioșilor / *amir muminin* l-a iertat și nu s-a abătut deloc de la învățăturile acelor versete recitate dinaintea sa, urmând cu credință Cartea lui Allah. (Bukhari).

‘Omar (Allah să fie mulțumit de el!) s-a înfuriat fiindcă acel arab venise doar ca să-l provoace. Ideea de a-l pedepsi i-a venit în minte, fiindcă el nu mersese acolo cu intenția de a oferi sfaturi competente sau de a face schimbări. Singurul scop al venirii sale acolo a fost de a-l ocări pe *amir-ul muminin* și de a primi daruri bogate fără să muncească pentru ele. Dar când i s-a spus că omul era needucat, el și-a stăpânit furia și i-a îngăduit să plece așa cum a venit.

Într-o relatare ni se spune: **„Pe cel ce-și controlează furia, deși a avut puterea să acționeze mânat de ea, Allah îl va chema primul în Ziua Judecării și îi va da voie să-și aleagă orice hurie îi este pe plac.”** (Abu Daud).

Ibada bin Samit (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Ați vrea să vă povestesc despre acele calități pentru care Allah vă va dărui clădiri înalte în Paradis și vă va înălța în rang?”**. Oamenii au zis: „Desigur, spune-ne, o, Trimis al lui Allah!” El a zis: **„Pe cel ce se comportă cu voi asemenea unui om needucat, tratați-l cu îngăduință, iertați-i pe asupritori, dați-le celor ce vă jecmănesc, iar pe cel ce se depărtează de viu încercați să-l însoțiți.”** (At-Tabarani).

Coranul a considerat aceste calități și obiceiuri cuviincioase drept calea bună pe care omul poate intra în Paradis:

„Și grăbiți-vă spre iertarea Domnului vostru și spre Raiul cel întins cât cerurile și pământul, pregătit pentru cei evlavioși, care dau milostenii atât atunci când au parte de belșug, cât și atunci când sunt la necaz, care-și stăpânesc mânia și care iartă oamenii, căci Allah îi iubește pe cei care plinesc fapte bune.” (Surat ‘Ali ‘Imran: 133-134).

Exemplul desăvârșit

Felul în care profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a ignorat pe Abdullah bin ‘Ubey, blândețea pe care i-a arătat-o, maniera în care i-a trecut cu vederea crimele, sunt exemple ce nu se pot regăsi în întreaga istorie a omenirii.

Abdullah bin ‘Ubey a fost cel mai înverșunat dușman al musulmanilor. El căuta întotdeauna căi de a face rău și pentru a aduce daune musulmanilor. Nu scăpa nicio ocazie de a-i lovi pe musulmani, de a-i înfrânge și de a complota împotriva lor. El a ponegrit castitatea „mamei credincioșilor”, ‘Aișah (Allah să fie mulțumit de ea!), și i-a atârnat pe oameni să o bârfească, încercând să slăbească astfel temeliiile societății islamice, deoarece încă din timpuri străvechi tradițiile orientale le-au acordat femeilor un înalt statut în ceea ce privește decența și noblețea. Din acest motiv Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și iubiții lui companioni erau foarte neliniștiți și

tulburați. Ei se aflau într-o mare încurcătură din cauza acestei minciuni sfruntate, până când, în final, au fost revelate versetele din Surat An-Nur care respingeau acuzațiile ipocriților, apărau castitatea și puritatea 'Aișei (Allah să fie mulțumit de el!) și dădeau în vileag tertipurile dușmanilor:

„Cei care au venit cu minciuna sunt un grup dintre voi. Nu o socotiți a fi un rău pentru voi, ci mai degrabă ea este un bine pentru voi! Fiecare om dintre ei are păcatul ce și l-a agonisit, iar acelaia căruia îi revine cea mai mare parte din ea va avea parte de mare chin.” (Surat An-Nur: 11).

În această tragedie, cei care au acuzat-o deschis pe „mama credincioșilor” au fost pedepsiți, dar germenul ce a răspândit această boală nu a fost distrus, astfel că efectele sale vătămătoare i-au afectat pe musulmani.

Allah îl binecuvântează pe Profetul Său (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și pe armatele Sale cu victorie și glorie. Islamul a purificat guvernarea dezordonată ce a avut loc secole întregi și a reformat societatea coruptă. Dușmanii Islamului au fost atunci descoperiți în interiorul societății islamice. Abdullah bin 'Ubey s-a măcinat în sufletul său până ce s-a îmbolnăvit și a murit, după ce a lăsat în urma sa mireasma ucigătoare a distrugerii.

Fiii săi au mers la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) să ceară iertare pentru faptele tatălui lor. El i-a iertat. Apoi fiii au cerut cămașa Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ca giulgiu pentru tatăl lor. El le-a dat-o. L-au rugat apoi să conducă rugăciunea de înmormântare și să se

roage pentru tatăl lor. Milostivul Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu a refuzat nici această rugămintă a lor. El s-a ridicat să se roage pentru salvarea celui care în trecut i-a atacat onoarea și reputația. Dar Allah a refuzat să îi îndeplinească toate aceste dorințe și a revelat acest verset:

„Roagă-te de iertare pentru ei sau nu te ruga de iertare pentru ei! Chiar de te vei ruga de iertare pentru ei de șaptezeci de ori, Allah tot nu-i va ierta! Și aceasta pentru că ei nu cred în Allah și în Trimisul său, iar Allah nu-i călăuzește pe cei nelegiuți.” (Surat At-Tauba: 80).

În acest tragic eveniment al minciunii a fost implicată și o rudă apropiată a lui Abu Bekr (Allah să fie mulțumit de el!), un om care trăia din mila sa. Omul acesta nu a șovăit să o acuze pe nedrept pe femeia castă și pură al cărei tată i-a dat ajutor și l-a sprijinit. El a uitat dreptul islamic și nu i-a păsat de rudenie și a sfâșiat în bucăți străvechiul obicei. Abu Bekr (Allah să fie mulțumit de el!) a fost foarte revoltat și a jurat că nu-i va mai da nimic acestei rude apropiate a lui și nu-i va mai arăta bunătatea din trecut. Atunci a fost revelată următoarea poruncă a lui Allah:

„Să nu jure cei înzestrați cu belșug și cu bogăție dintre voi că ei nu vor mai da [nimic] rudelor, sărmanilor și celor care purced pe calea lui Allah! Ci să ierte și să miluiască. Oare nu voiți ca Allah să vă ierte vouă? Iar Allah este Iertător și Îndurător.” (Surat An-Nur: 22).

Prin urmare Abu Bekr (Allah să fie mulțumit de el!) a început din nou să-și ajute ruda, spunând: „Aș dori ca Allah să mă ierte...”

Capitolul 15

FILANTROPIA ȘI BUNĂVOINȚA

Generozitatea – trăsătură esențială a comportamentului unui musulman

Islamul este o religie a cărei temelie s-a înălțat pe milostenie, generozitate și filantropie. Obtuzitatea, lăcomia și zgârcenia sunt trăsături negative ce-i clatină edificiul. De aceea Islamul dorește ca adepții săi să fie generoși și milostivi. Ei au fost îndrumați să-i trateze pe ceilalți cu bunătate, să facă fapte bune, să-și ajute vecinii și să săvârșească toate celelalte lucruri virtuozose. Adepții Islamului au fost atenționați să-și facă din traiul cinstit un mod de viață util:

„Cei care dăruiesc din bunurile lor [milostenie] noaptea și ziua, în taină și fățiș, au răsplata lor de la Domnul lor și ei nu au a se teme și nici nu vor fi mâhniți.” (Surat Al-Baqara: 274).

Este responsabilitatea fiecărui musulman ca atunci când își împlinește cerințele să acționeze în mod echilibrat și să nu-și cheltuie toată averea doar pentru nevoile lui personale; este de datoria lui să-i facă părtași și pe alții la binecuvântările pe care Allah le-a revărsat asupra lui și să aloce o parte din averea sa pentru ajutorarea și sprijinirea persoanelor sărace și nevoiașe.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„O, fiu al lui Adam! Cheltuiește-ți averea, este mai bine pentru tine. Și nu aduna cu avariție, este rău pentru tine. Averea**

potrivită nevoilor nu este de condamnat. Cheltuiește mai întâi pentru familia ta și pentru cei ce depind de tine, căci mâna care dă este mai bună decât cea care primește.” (Muslim).

Coranul a făcut o aluzie clară la acest subiect când le-a poruncit musulmanilor să cheltuie pentru rudele lor și pentru cei nevoiași și a împiedicat irosirea averii. Un cheltuitor își irosește averea și se complace în prostie. El își cheltuie banii în plus pentru plăcerile lui personale și atunci ce-i mai rămâne pentru a plăti drepturile celorlalți și a acorda ajutorul necesar celor nevoiași?

Allah a poruncit:

„Și dă-i celui care ți-e rudă ceea ce i se cuvine, ca și sărmanului și călătorului de pe drum [aflat la nevoie], însă nu risipi peste măsură, căci risipitorii sunt frații șeitanilor, iar Șeitan este nerecunoscător Domnului Său!” (Surat Al-‘Isra’: 26-27).

După aceea musulmanii sunt îndemnați să țină cont de sentimentele nevoiașilor și ale celor ce duc lipsă și să nu le rănească onoarea. Dacă nu este nimic care să le poată fi oferit, să fie refuzați cu blândețe și cu cuviință:

„Și dacă te întorci de la ei, căutând îndurare la Domnul tău, în care tu nădăjduiești, spune-le lor o vorbă prietenoasă!”

Islamul își cheamă adepții să cheltuiască pentru cauza lui Allah și pentru milostenie și această chemare este binecunoscută. La fel de limpede este și războiul pe care Islamul l-a declarat împotriva zgârceniei, lăcomiei și obtuzității.

Într-o relatare ni se spune: „Cel ce face milostenii se află aproape de Allah și de oameni, aproape de Paradis și departe de iad. Un zgârcit însă este departe de Allah și de oameni, departe de Paradis și aproape de iad. Cel lipsit de învățătură, dar care face milostenii, este mai plăcut lui Allah decât un credincios zgârcit.” (At-Tirmizi).

Nu există niciun sistem în lumea aceasta și nu există nicio șansă să apară acel sistem în care toată lumea să fie nepăsătoare și să nu simtă nevoia relațiilor reciproce. Atâta vreme cât forța și slăbiciunea, bogăția și sărăcia coexistă în societatea omenească, pentru instaurarea păcii și liniștii, pentru asigurarea succesului și securității în societate, este necesar ca cel puternic să fie blând cu cel slab și cel bogat să-i ajute pe săraci și nevoiași cu daruri și pomeni.

Dacă oamenii agonisesc averi datorită străduinței și calității lor, atunci unii oameni agonisesc o mulțime de bogății, iar alții obțin doar strictul necesar. Acest lucru nu poate fi contestat.

Întrebarea referitoare la nenorocire și nerecunoștință se naște atunci când acești oameni trăiesc o viață întreagă izolați de societate, când sunt preocupați să-și satisfacă nevoile personale și să-și îndeplinească propriile plăceri și pofte, în vreme ce Allah a menit ca oamenii să trăiască împreună și a declarat că nu diferențele de stare materială, ci tocmai această conviețuire a lor reprezintă o încercare serioasă pentru ei. Aceasta este o încercare a credinței lor și o șansă de a-i dovedi meritele:

„Și Noi v-am făcut pe unii dintre voi încercare pentru alții, [ca să vedem] dacă veți fi statornici. Iar Domnul tău este Cel care Vede.” (Surat Al-Furqan: 20).

O comunitate poate avea succes în acest domeniu al vieții doar dacă relația dintre indivizi este puternică și fermă. Niciun individ al societății nu trebuie să fie atât de sărac, încât să înfrunte o viață de lipsuri și niciun bogătaş al societății nu trebuie să fie atât de lacom, încât să-și cheltuiască averea doar pentru plăcerile și poftele personale.

Pentru a atinge aceste înalte obiective, Islamul a emis legi foarte dure. Inimile oamenilor au fost pregătite să se obișnuiască cu faptele bune și virtuozitate și ei au fost îndemnați să lucreze cu alții, să se ajute reciproc și să acționeze cu credință. Ei au fost lămurii că de avantajul de a cheltui pentru cauza lui Allah nu se bucură doar persoanele sărace și nevoiașe, ci și cei care fac milostenii și dobândesc bogății neprețuite de pace și împlinire. Sufletele lor sunt apărate de cutremurele ranchiunii și geloziei și sunt salvate de consecințele negative ale egoismului și obtuzității:

„Iată că voi sunteți chemați să cheltuiți pe calea lui Allah. Și unii dintre voi sunt zgârcii, iar acela care este zgârcit este zgârcit numai în paguba lui însuși. Allah este de ajuns pentru Sine, iar voi sunteți săraci.” (Surat Muhammed: 38).

Sărăcia distruge toată frumusețea

Sărăcia și nevoia este o stare care generează o mulțime de necazuri omului. Ea îl aruncă din poziția pe care Allah i-a oferit-o; există întotdeauna o teamă ascunsă că l-ar putea lipsi de noblețea pentru care Allah l-a numit cel mai bun dintre toate creaturile.

Firea omenească nu suportă să vadă pe cineva în haine murdare, rupte și zdrențăroase, prin care ies la iveală defectele unui om, să nu aibă încălțări care să-i acopere picioarele sau călcâiele sau să fie flămând de mai multe zile, să se uite cu lăcomie la mâncarea gustoasă și să n-o poată gusta.

Cei care văd asemenea scene triste, dureroase și nu sunt deloc înduioșați nu se pot numi ființe omenești, nu sunt musulmani. Este omenesc să te simți tulburat și să-ți pară rău când vezi situația grea a celor nefericiți. Cel care este lipsit de această calitate elementară nu se poate numi om, ci stâncă. Așa cum spunea un poet (originar în limba urdu): „Omul a fost creat pentru compasiune (de către Allah), altfel nu mai exista vreun colț în care El să fie lăudat.”

Problema care se pune, referitoare la credință, este că oamenii ar trebui să se teamă de Domnul lor pentru starea acestor oameni neajutorați și săraci.

Profetul Islamului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a fost martor odată la o asemenea scenă. Lacrimile au început să-i curgă pe obraz și a fost foarte tulburat. El i-a adunat pe toți musulmanii și a ținut o predică foarte folositoare. Le-a reamintit de drepturile oamenilor asupra altor oameni și de îndatoririle lor. I-a prevenit de pedeapsa lui Allah și de

consecințele pe care le vor suporta în Viața de Apoi. Predica lui a fost atât de eficace, încât toți cei prezenți acolo au donat de bunăvoie tot ce au avut și s-au adunat atât de mulți bani, încât omul a cărui stare îl mișcase atât de mult pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), a devenit un om bogat în urma acestui ajutor spontan de la companionii Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!); toate lipsurile lui au fost acoperite.

Jarir (Allah să fie mulțumit de el!) a povestit: „Ne aflam în tovărășia Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), dimineața devreme. Niște oameni au venit înaintea lui. Erau rău îmbrăcați. Pânzele ce-i acopereau erau rupte în mai multe locuri. Mulți dintre ei erau din tribul Madhar. Când profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a văzut în ce stare jalnică se aflau, sângele i-a fugit din obraji. El a intrat în casa sa, apoi a ieșit și i-a cerut lui Bilal să facă chemarea la rugăciune. El a chemat credincioșii la rugăciune și Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a condus rugăciunea.” Apoi a ținut o cuvântare și a zis:

„O, voi, oameni! Fiți cu frică de Domnul vostru care v-a făcut dintr-o singură ființă și a făcut din aceasta și pe perechea ei și care a răspândit din cele două [ființe] mulți bărbați și femei! Fiți cu frică de Allah în numele căruia vă conjurați [unii pe alții] și [fiți cu frică de ruperea] legăturilor de rudenie, căci Allah este Veghetor peste voi!” (Surat An-Nisa': 1);

„O, voi ce ce credeți, fiți cu frică de Allah! Și fiecare suflet să bage de seamă ce trimite înainte pentru Ziua de mâine!” (Surat Al-Hașr: 18).

Apoi profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Toată lumea să dea milostenie bani, haine, curmale, grâu, etc.”** A continuat și i-a îmboldit: **„Dați, chiar dacă este și o curmală uscată ca iasca.”**

Povestitorul ne spune că, după aceea, un om din neamul „ajutoarelor” (*ansar*) a adus o traistă atât de plină, încât i-a alunecat din mână și a căzut la pământ înainte ca el să ajungă la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!). Alți oameni au adus lucruri pentru a fi împărțite ca milostenie până ce s-au format două grămezi mari de alimente și haine. În momentul acela am văzut că fața Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) strălucea de bucurie de parcă era aurită. Apoi el a zis: **„Oricine a adus o tradiție (*sunnah*) bună în Islam va avea parte de răsplata ei (*sawab*), precum și de răsplata celorlalți care făptuiesc după ea, fără nicio împuținare a răsplății celor care făptuiesc după aceea *sunnah*. Oricine a introdus în Islam un sistem negativ își va primi pedeapsa pentru acesta și așa își vor primi pedeapsa și cei ce vor urma acel sistem.”** (Muslim).

Aceste cuvinte elocvente ne invită să ne încercăm credința și să încercăm să concurăm unii cu alții în fapte virtuozitate, cum ar fi bunăstarea socială, munca pe vreme nefavorabilă sau faptele de într-ajutorare după calamități naturale etc. Pe de altă parte, aceste cuvinte îi atenționează pe cei ce introduc practici negative în

societate, sporind prin aceasta problemele și complicațiile societății și lăsându-și urmașii să înfrunte toate consecințele negative ale faptelor lor.

Milostenia – o garanție pentru succesul în lume și salvarea în Viața de Apoi

Iubirea de bunăstare și lăcomia de a dobândi cât mai mult țin de firea omenească. Pentru aceasta, omul călătorește distanțe lungi și îndură tot felul de necazuri. Egoismul și tendința de a da întâietate propriilor avantaje în detrimentul tuturor celorlalte lucruri se nasc în om încă din prima zi. El se gândește mai mult la el însuși și îi pasă mai puțin de ceilalți.

Dacă i se oferă toată averea de pe pământ și dacă dobândește comorile de binecuvântări ale Domnului său, el nu va fi pregătit să cheltuiască din ele de bunăvoie și manifestările diferite ale egoismului îi vor lega mâinile.

„Spune: «Dacă voi ați avea visteriile îndurării Domnului meu, voi le-ați păstra de frică să nu le cheltuiți, căci omul este zgârcit!»” (Surat Al-’Isra’: 100).

Islamul a considerat această mentalitate ca fiind foarte ieftină și meschină; ea trebuie combătută vehement și tratată cu atenție. Islamul a afirmat foarte clar că doar acel om care se îndepărtează de înclinațiile obtuzității și avariției și nutrește milostenie și generozitate poate avea succes în a dobândi răsplata atât în lumea aceasta, cât și în cea ce va să vină:

„Deci fiți cu frică de Allah atâta cât puteți, ascultați, fiți supuși și dăruți spre binele sufletelor

voastre! Iar aceia ale căror suflete vor fi ferite de zgârcenie, aceia sunt cei care vor izbândi.” (Surat At-Taghabun: 16).

Grămezile de aur și argint din care nu sunt satisfăcute drepturile celor săraci și nevoiași devin cauza pedepsei proprietarului lor și a nenorocirilor acestuia în lumea aceasta și în Cea de Apoi. O asemenea avere este precum un șarpe ce se ascunde în gaura lui, pândindu-i pe oameni ca să-i muște. Islamul a explicat că această bogăție se va transforma în șerpi vii în Ziua Judecății, șerpi care îi vor ataca și mușca pe stăpânii lor.

„Bogătașul ce nu a plătit drepturile celorlalți din averea sa își va vedea averile transformate în șerpi în Ziua Judecății, șerpi care îl vor vâna cu gurile deschise, apoi o voce se va auzi: «Stăpâniți-vă averea pe care ați ascuns-o, căci Mie nu-Mi pasă de ea!» Când va vedea că nu are scăpare, își va băga mâna în gura lor și aceștia îl vor mușca la fel ca și taurul care mănâncă iarbă.” (Bukhari).

Islamul îi explică omului că dragostea sa pentru avere îl conduce spre distrugere, iar dacă ar analiza realitatea impusă de bogăție și consecințele acesteia, și-ar da seama că milostenia este mai bună decât egoismul și darul este mai nobil decât zgârcenia. **„Omul va zice: «Averea mea! Averea mea!», deși averea lui era de trei feluri: orice avea mânca, bea și termina, ori cheltuia pe haine care se rupeau, ori dădea altora și aduna pentru Viața de Apoi și ceea ce era în plus se termina sau rămânea oamenilor.”** (Muslim).

Este ciudat că tot ceea ce lasă omul pentru alții implică o anumită duritate. Dacă nu-și va folosi averea pentru a-și îmbunătăți propria condiție economică și

pentru fericire în Viața de Apoi, atunci din ce altceva să încerce să tragă foloase?

Nobilul Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a dezvăluit această realitate când a zis: **„Cine este acela dintre noi căruia îi place averea moștenitorului său mai mult decât averea sa proprie?”**. Însoțitorii săi au răspuns: **„O, Trimis al lui Allah! Ne iubim propria noastră bogăție.”** Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis atunci: **„Averea fiecăruia dintre noi este ceea ce a trimis Allah, iar averea moștenitorului este ceea ce lasă în urma sa fiecare dintre voi.”** (Bukhari).

În ciuda acestui lucru, când Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a declarat că va strânge dania, el a tratat cu îngăduință și blândețe lăcomia oamenilor de a agonisi bani. El a spus: **„În curând vor veni la voi cei care strâng dania. Când vor veni, să-i întâmpinați cum se cuvine. Dați-le libertatea să adune orice doresc. Dacă procedează cinstit, își vor face un bine. Dacă sunt nedreți, păcatul va fi al lor. Să le dați satisfacție, fiindcă plata daniei va fi deplină prin mulțumirea lor și ei se vor ruga pentru voi.”** (Abu Daud).

Dacă un om reușește să îndepărteze piedicile pe care zgârcenia și obtuzitatea le presară în calea sentimentelor oneste, el câștigă mai mult din perspectivă islamică. În mod obișnuit, omul are speranțe legate de viață și legătura sa cu aceasta este puternică și fermă dacă el este sănătos și plin de energie și privește viitorul cu curaj. Într-un astfel de moment, omul își cheltuiește banii cu chibzuință și se gândește tot timpul

să-și sporească averea astfel încât să-și asigure viitorul său și al copiilor săi. Dacă în aceste condiții, omul are toți factorii sub control și își ține palmele întinse și cheltuie banii cu bunăvoință și generozitate, dacă nu se va îngrijora nici de sărăcie și nevoie și nici nu-i va fi teamă de distrugere, atunci un astfel de om face o faptă de mare bine.

Un om a mers la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și l-a întrebat: „O, Trimis al lui Allah! Care este milostenia ce dobândește ce mai bună răsplată?” Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Să faceți milostenii și dacă sunteți sănătoși și aveți nevoie de bani, și dacă v-ați teme că veți săraci, pentru că aveți speranță de a vă îmbogăți și de a vă elibera de nevoi. Să nu se întâmple să amânați să faceți un testament pentru a da milostenie atâta acestui om și atâta celui alt.”** (Bukhari).

„Dacă dați milosteniile mărturisit, binefaceri sunt ele, dar dacă nu le faceți cunoscute și le dați săracilor, atunci ele vor fi încă mai bune pentru voi și vă vor ispăși pentru o parte din păcatele voastre, căci Allah este Bineștiutor a ceea ce faceți voi.” (Surat Al-Baqara: 271);

„Dacă Îi veți face lui Allah un împrumut frumos, El vi-l va da înapoi înmulțit și vă va ierta pe voi, căci Allah este Mulțumitor [și] Blând. El este Știutorul celor nevăzute și al celor văzute, Cel Puternic [și] Înțelept.” (Surat At-Taghabun: 17- 18).

Când omul comite un păcat și își dă seama că s-a îndepărtat de Stăpânul său, atunci lucrul care-i aduce înapoi curățenia, lumina și îi oferă adăpost sub

bunăvoința și mulțumirea Domnului său este să-și cheltuie mult prețuita sa avere și proprietate în cauza lui Allah și să bucure inimile săracilor și nevoiașilor cu ajutorul ei, încercând astfel să-și câștige locul înaintea Celui Mult Milostiv.

Abu Dhar (Allah să fie mulțumit de el!) a povestit că profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Într-o mănăstire era un credincios din neamul lui Israel care-L slăvea pe Allah și I se închina lui de șaiszeci de ani. Într-o zi a plouat și tot locul s-a înverzit. Când a văzut acest lucru din mănăstirea lui de pe deal, a simțit că trebuie să coboare să îi aducă laude lui Allah și să dobândească mai multă credință. Avea cu el una sau două bucăți de pâine. Între timp a întâlnit o femeie, a vorbit cu ea, femeia s-a bucurat de asemenea, apoi, deodată, s-a împreunat cu femeia și după aceea l-a copleșit somnul.**

Mai târziu s-a dus la un lac să se îmbăieze și la el a venit un cerșetor să-i ceară pomană. Călugărul i-a dat cele două bucăți de pâine și apoi a murit subit. Cei șaiszeci de ani de credință au cântărit în balanță cu fapta sexului nepermis și greutatea păcatului a fost mai mare. Apoi în balanța credinței sale au fost puse cele două bucăți de pâine și credința sa a cântărit mai greu, el dobândind astfel salvarea.” (Ibn Habban).

Rolul pe care milostenia și generozitatea îl dețin în salvarea sufletului poate fi aflat din exemplul minunat pe care Allah l-a învățat pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), pentru ca acesta să-l încredințeze adeptilor săi: **„Vă poruncesc să**

faceți milostenie. Exemplul său este asemănător cu acela al unui om care a fost prins de dușmanii săi, care i-au legat mâinile la gât și l-au târât cu intenția de a-i tăia capul. Brusc, el întrevede posibilitatea de a-și salva viața, oferind bani. Atunci a început să dea lucrurile de valoare – mai mici sau mai mari – pe care le avea, până când a fost eliberat.” (Hakim).

Zakat, milostenia și alte fapte generoase au o mare importanță în viața aceasta și în Viața de Apoi. Pe această bază, relația unui musulman cu religia sa ori devine puternică, ori slăbește. Nu este nimic mai frustrant decât zgârcenia în a plăti drepturile altora și a îndeplini ticăloșii împotriva Domnului. Nimic nu contribuie mai mult la dobândirea gloriei și succesului decât încrederea în harul lui Allah și milostenia și generozitatea omului.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Faptele de credință și dreptatea salvează omul de consecințe negative și de fapte rele. Milostenia răcorește mânia lui Allah, iar bunătatea arătată rudelor prelungește viața omului.”** (At-Tabarani)

Într-o altă povestire se spune: **„Curățați-vă plătind dania (*zakat*) din averea voastră. Ajutați-i pe cei bolnavi cu milostenii și luptați cu valurile de greutate, rugându-vă lui Allah cu blândețe și umilință.”** (Abu Daud).

Cea mai grea lovitură dată Satanei, metoda cea mai reușită de a-i dejuca planurile și cel mai puternic scut împotriva înșelăciunilor lui este ca omul să facă milostenii din averea sa și să-și cheltuiască banii pentru cauza lui Allah. Din acest motiv, diavolul îl împinge pe

om la slăbiciune și obtuzitate și încearcă să-l împiedice în problemele lumii materiale:

„Șeitan vă amenință cu sărăcia și vă poruncește lucruri urâte, în vreme ce Allah vă făgăduiește iertare și har, căci Allah este Cel cu Har Nemărginit, Atoateștiutor.” (Surat Al-Baqara: 268).

Într-un hadis se menționează: **„Când un om se hotărăște să dea ceva de pomană, un grup de șaptezeci de diavoli se atâră de el și încearcă să-l facă să renunțe.”** (Ahmed).

Când un om își împarte salariul destinat pentru diferite cheltuieli, el alocă cea mai mare parte a banilor pentru acele lucruri care sunt consumabile. El le consideră datorii de la care nu are scăpare. Islamul a explicat că omul poate considera cheltuielile pentru hrană și medicamente ca pe niște investiții în produse degradabile, însă averea pe care o cheltuiește pentru cauza lui Allah este o investiție ce nu pierde niciodată.

‘Aişah (Allah să fie mulțumit de ea!) ne povestește cum au tăiat o capră și Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a întrebat: **„Câtă carne a rămas?”** Ei au răspuns: „N-a mai rămas nimic în afară de o bucată de spate.” Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„A rămas tot în afară de bucata de spate.”** (At-Tirmizi).

Această relatare este în concordanță cu aceste cuvinte ale lui Allah:

„Ceea ce aveți voi se termină, pe când ceea ce se află la Allah va rămâne mereu.” (Surat An-Nahl: 96).

Într-un hadis *qudsi* (relatare sfântă) ni se spune: **„O, fiu al lui Adam! Cheltuiește-ți comorile pentru**

cauza lui Allah! Cu Mine averea voastră nu va fi arsă, scufundată sau furată. În schimbul ei, Eu vă voi da orice aveți nevoie.” (Baihaqi).

Filantropia – mijloc de a spori averea

Uneori prin minte ne trece gândul că milostenia împruținează averea și îl apropie pe om de sărăcie, răpindu-i pacea și siguranța pe care le simte la adăpostul averii. Un astfel de gând este generat de Satana care-l pune în mintea avarilor de joasă speță.

Adevărul este că milostenia constituie un mijloc de alimentare și dezvoltare. Donarea averilor este un drum lung și larg. Omului care cheltuiește darurile lui Allah cu generozitate și cu ambele mâini, Allah îi va umple mâinile cu daruri. El este întotdeauna înconjurat de harul și binecuvântările lui Allah.

Într-o relatare se menționează: **„Există trei oameni pentru care pot să garantez. Averea niciunui om nu se împruținează prin milostenie. Orice om arată răbdare în fața asupritorilor va avea parte de lauda lui Allah. Celui care deschide ușa cerșetoriei Allah îi va deschide ușa sărăciilor și nevoilor.”** (Ibn Maageh).

Omul trebuie să arate milă și generozitate și să încerce să umple golurile societății. Cei săraci și nevoiași care vin la el după ajutor nu trebuie să fie respinși și dezamăgiți; el trebuie să-i mulțumească și să-i trateze astfel încât el însuși să culeagă foloase în lumea ce va să vină. Dacă astăzi se cheltuie puțin prin milostenie, mâine sau poimâine mari foloase se vor ivi din aceasta. Allah a denumit acest lucru drept generozitate sau

donatie, un împrumut perfect ce va fi dat înapoi înmulțit, nu de două sau de trei ori, ci de mult mai multe ori. El și-a încurajat supușii să cheltuiască pentru cauza Lui și le-a explicat foarte clar că această cheltuială îi ajută să dobândească pe merit harul și binecuvântările nelimitate ale lui Allah, care sunt veșnice.

Într-o relatare sfântă se menționează: **„O, supus al lui Allah, cheltuiește, este de datoria ta să cheltuiești! Mâna lui Allah este plină. Milostenia făcută și zi și noapte nu o poate goli. Ce crezi tu, cât de mult a cheltuit El de când a creat cerurile și pământul? El nu și-a închis niciodată palmele când tronul Său se afla pe ape; în mâinile Sale se afla cântarul care se ridică și coboară.”** (Bukhari).

Allah spune:

„Și pentru tot ceea ce dăruiești voi El vă va da vouă în schimb, căci El este cel mai bun dintre dăruitori.” (Surat Saba': 39).

Cei ce cheltuie pentru cauza lui Allah rămân sub veghea Sa și la adăpostul Său atât la vreme de bucurie, cât și la vreme de nenorocire. Îngerul a trimis *darud* pentru ei și s-a rugat să li se înmulțească averea. Iar celor ce agonisesc bani cu multă avariție, ei le doresc pierzanie și distrugere. Vor rămâne ei cu averea lor sau averea lor va rămâne cu ei veșnic? Averea o aveau de la alții și va ajunge din nou în mâinile altora. Atunci de ce avem atâta fală și mândrie pentru ea? De ce să-și uite cineva locul și manierele din cauza asta?

Omul își va lăsa lucrurile de care este atașat în această lume adevăratului moștenitor ale acestora și va apărea dinaintea Domnului său fără nicio avere și fără rang sau poziție. Averea și lucrurile pentru care el s-a

purtat cu atâta meschinărie vor deveni o povară pe umerii săi în Ziua Judecății. Nu este de mirare că Allah se va răzbuna pe acei oameni care au uitat aceste realități și au trăit pe lume nepăsători față de îndatoririle lor. Singurul gând ce i-a tulburat a fost dacă un lucru sau altul a fost folositor sau nu pentru ei. Ei au fost profund egoiști și, în egoismul lor, au uitat ce era într-adevăr bine pentru ei.

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„În fiecare dimineată doi îngeri coboară pe pământ. Unul dintre ei spune: «O, Allah! Dă răsplata ce se cuvine celui ce cheltuiește (pentru o cauză bună)!» Celălalt spune: «O, Allah! Ruinează-l și distruge-l pe cel avar!»”**

Îndepărtați sărăcia

Omul este lacom după avere, fiindcă vrea să lase în urma sa avere și bunăstare pentru copiii săi, pentru ca aceștia să trăiască în liniște și siguranță după moartea lui. Aceasta este o intenție bună și cinstită. Islamul consideră că este de datoria fiecărui musulman să aibă grijă de familia sa și de rudele sale și să-i ferească de lipsuri și nevoi. Islamul dorește să contribuți la îndepărtarea sărăciei și nevoilor din casele altora, însă nu este de acord ca voi să aduceți sărăcia și nevoile în casa voastră. Într-un hadis se menționează: **„Să-ți lași moștenitorii bogați și în bunăstare este mult mai bine decât să-i lași săraci și în nevoi, obligați să cerșească de la alții.”** (Bukhari).

Rezervele pentru copii și o garanție pentru viitorul lor sunt datorii foarte importante. Dar cum

poate fi corect ca omul să-și pună în balanță religia și caracterul său pentru aceste lucruri? Este curată prostie ca omul să-și sacrifice poziția, buna cuviință și mulțumirea lui Allah doar pentru a lăsa un venit copiilor săi.

Islamul arată că, la fel ca toate celelalte lucruri bune, averea și copiii unui om sunt o încercare pentru el. Dacă el este copleșit de dragoste pentru ei, își uită îndatoririle și nu le oferă sacrificiile așteptate, atunci aceste daruri și lucruri bune devin o problemă, chiar una periculoasă și distructivă:

„O, voi cei care credeți! Voi aveți printre soațele voastre și printre copiii voștri un vrăjmaș! Deci fiți cu grijă de ei! Însă dacă voi sunteți îngăduitori și treceți peste [greșelile lor] și îi iertați pe ei, să știți că și Allah este Iertător și Îndurător. Averile voastre și copiii voștri sunt numai o ispită și la Allah se află o mare răsplată.”

(Surat At-Taghabun: 14-15).

Da, cel ce nu merge la *jihad*, fiindcă vrea să fie aproape de nevasta sa, sau cel ce nu-și întinde mâna să dea de pomană, fiindcă vrea să-și strângă averea pentru a avea tot mai mult pentru copiii săi, îi arată nrecunoștință lui Allah pentru lucrurile bune pe care El i le-a asigurat în viață și crede că acestea sunt într-adevăr „daruri”, când, de fapt, sunt doar o ispită pentru el.

Khaula bint Hakim a spus: **„Într-o zi Profetul a ieșit purtându-și în brațe nepotul și a zis: «Voi (copiii) deveniți un motiv de zgârcenie, lașitate, ignoranță și prostie, dar sunteți totodată și mireasma lui Allah.»”** (At-Tirmizi).

Înseamnă că persoana ce a preferat să fie avară, lașă și proastă pe seama propriilor copii a avut de pierdut, iar cel ce și-a plătit datoriile față de Allah și supușii Săi a avut parte de reușită.

Oricum, chiar dacă omul este zgârcit în a-și plăti datoriile și avar să agonisească pentru copii, sărăcia și nevoile omului nu se sfârșesc și aceasta nici nu este o garanție că va deveni bogat. El nu va fi în stare să dea nicio scuză acceptabilă.

Abdullah bin Mes'ud (Allah să fie mulțumit de el!) ne povestește că profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Allah a binecuvântat două tipuri de persoane cu o mulțime de averi, proprietăți și copii. El va întreba unul dintre aceste grupuri: «O, cutare și cutare!» Ei vor răspunde: „Aici suntem, o, Stăpân al nostru! Aici suntem.” El va întreba: «Ce ați făcut cu averea și cu lucrurile cu care v-am binecuvântat?» Supușii vor răspunde: «Le-am lăsat fiilor noștri de teamă să nu sărăcească.» Allah va zice: «Dacă ai cunoaște adevărul, ai râde mai puțin și ai jeli mai mult. Lucrul de care te temi Eu l-am trimis asupra lor.»**

El îl va întreba pe altul: **«O, cutare și cutare!»** Acela va răspunde: **«Aici sunt, o, Doamne al meu! Aici sunt.»** El va întreba: **«Nu te-am binecuvântat eu cu averi și bunăstare?»** Supusul va răspunde: **«Așa este, Doamne al meu.»** El va întreba: **«Ce ai făcut cu acele binecuvântări?»** Acela va răspunde: **«Le-am cheltuit pe calea supunerii Tale și mi-am lăsat copiii la Mila, Bunătatea și Bunăvoința Ta.»** Atunci Allah va zice: **«Iată, de ai cunoaște adevărul, ai râde mai mult**

și ai plânge mai puțin. Lucrurile pe care te-ai bazat, le-am trimis lor.» (At-Tabarani).

Islamul sfătuiește ca omul să fie mai întât bun cu el însuși, apoi cu cei ai casei lui, cu rudele sale și apoi cu ceilalți oameni.

Omul care este bun cu el însuși înseamnă că-și satisface toate nevoile permise și cuviincioase prin mijloace permise (*halal*) și evită lucrurile interzise (*haram*). El se ferește de manifestările sărăciei și foamei, fiindcă omul își pierde demnitatea din pricina acestor condiții. Standardul necesar al onoarei unui musulman nu se poate menține. Toate aceste lucruri trebuie făcute cu măsură, fără zgârcenie și cheltuială excesivă. Musulmanii au îngăduința să păstreze atâta avere cât le este necesară pentru nevoile lor, iar dacă nu au aceste mijloace, înseamnă că sunt săraci și nevoiași.

Abu Said Khuchi ne povestește: „Un sărac a intrat în Moscheea Profetului (*Masjid-i-Nabawi*). În momentul acela, Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) le recomanda oamenilor să facă milostenii. După ce oamenii au strâns donațiile, el i-a dat săracului două piese de îmbrăcăminte. Când profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) i-a sfătuit pe oameni a doua oară să facă milostenie, omul care arăta ca trestia a aruncat o piesă de îmbrăcăminte. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis indignat: **«Uitați-vă la omul acesta zdrențăros! I-am dat două piese de îmbrăcăminte și, când am sfătuit iarăși lumea să facă milostenie, el a aruncat una dintre ele.»** Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) l-a certat multă vreme.” (Abu Daud).

Nobilul Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a dorit să elimine sărăcia, lipsurile și vulgaritatea din societate, în vreme ce unora nu le păsa nici dacă umblau fără haine sau fără încălțări. Nu este bine ca oamenii de acest fel să considere o astfel de înfățișare drept o manifestare a învățăturilor religioase, deoarece Islamul consideră că este de datoria fiecărui musulman să muncească pentru a dobândi atâta bunăstare cât să-i permită să se înfățișeze cu demnitate în societate.

Jabir (Allah să fie mulțumit de el!) a relatat: „Un om a venit la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) cu o bucată de aur la el. I-a spus Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) că o avea dintr-o mină și l-a rugat să o accepte, căci era milostenie și nu avea altceva să dea de pomană. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și-a întors capul într-o parte. Așa că omul a venit pe partea dreaptă și a spus din nou aceeași rugămintă. Și de această dată Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și-a întors capul. Omul a venit pe partea stângă și s-a rugat. Nici de această dată Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) nu i-a dat atenție. Atunci el a venit din spate și a aruncat-o spre el cu atâta forță, încât, de l-ar fi atins, ar fi fost dureros pentru el. Apoi a zis: **«Unii dintre voi vin să dea de pomană întreaga lor avere. După care merg să cerșească de la alții, dar cea mai bună pomană este aceea care provine de la un om bogat.»**”

Cine este primul care merită să fie părtăș la bunăstarea voastră

Capul familiei are datoria de a afla care sunt necesitățile celor din gospodăria sa și să le satisfacă cu generozitate. Nu este o dovadă de credință ca omul să-și lase nevasta și copiii să sufere de lipsa mijloacelor materiale și să-și cheltuiască averea pentru alte scopuri, oricât de importante ar fi acestea.

Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Un dinar este acela pe care-l cheltuiți pentru cauza lui Allah, tot un dinar este acela pe care-l cheltuiți pentru eliberarea unui sclav și tot un dinar cheltuiți pentru familia voastră. Însă dintre toate acestea, cea mai bună răsplată va fi oferită pentru dinarul cheltuit pentru familie.”** (Muslim).

Într-o discuție despre sinceritate a fost menționată această relatare: **„Ceea ce cheltuie un musulman pentru familia lui, căutând mulțumirea lui Allah, este de asemenea milostenie.”** (Bukhari).

Prin această călăuzire clară, Islamul dorește ca alocarea cheltuielilor să fie proporțională cu avantajele pentru societate; familia este fundația unei mari societăți și prima cărămidă din temelia acesteia. De aceea este necesar ca atenția să fie în primul rând îndreptată spre familie, iar nevoile ei să fie o „imagine” a sărăciei și neputinței.

Cei care merită să beneficieze mai mult de averea în exces a unei persoane sunt rudele și apropiații lui. Este dreptul lor ca, atunci când se ridică mâna pentru a dăruia milostenie, aceasta să se întindă mai întâi către ei.

Atunci când în vecinătatea unui om există persoane nevoiașe și sărace, ce motiv s-ar putea invoca pentru a-i lăsa pe aceștia în părăsire, în timp ce ajutorul ce poate fi dăruit lor este oferit altora? O asemenea faptă ar putea genera un sentiment de ură și ranchiună în inimile celor defavorizați și ei ar putea să simtă că nepăsarea cu care sunt tratați este menită să-i rănească și să-i facă să sufere. Dacă durerea și nemulțumirea este provocată conștient, atunci acest gen de milostenie îi aduce necazuri celui care dăruiește.

Într-o relatare ni se spune: „**O, comunitate a lui Muhammed! Jur pe Ființa Care m-a trimis cu Adevărul, Allah nu acceptă milostenia celor ale căror rude au nevoie de bunătatea și ajutorul lor și ei îl oferă altora, părăsindu-i! Pe Cel în puterea Căruia se află viața mea, în Ziua Judecății Allah nu se va uita la un astfel de om!**” (At-Tabarani).

Soția lui Abdullah bin Mes'ud, Zeyneb Saqafiat (Allah să fie mulțumit de ei!), a spus: „**Trimisul lui Allah a zis: «O, grup de femei! Faceți milostenii chiar de trebuie să vindeți giuvaierele voastre!»**” Ea povestește: „Am mers la Abdullah bin Mes'ud și i-am zis: «Tu ești un om sărac și Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) ne-a cerut să facem milostenii. Mergi și-l întreabă pe Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) dacă acest lucru poate fi considerat o milostenie și, dacă nu-i așa, atunci e bine, voi face milostenii altora în loc să-ți fac ție.” Abdullah bin Mes'ud a zis: „Mergi tu și-l întreabă!”

Ea spune că, în timp ce se îndrepta spre Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!), s-a întâlnit cu o femeie din neamul „ajutoarelor” (*ansar*)

care era tulburată de aceleași gânduri. Au mers împreună. Ca măsură de precauție au trebuit să aștepte la ușa camerei lui. Când Bilal (Allah să fie mulțumit de el!) a ieșit din cameră, ea a zis: „Mergi și spune-i Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) că au venit două femei să îl întrebe dacă faptul că au grijă de soții lor și își îngrijesc copiii poate fi considerat o milostenie sau nu? Să nu-i spui cine sunt femeile.”

Ea a spus că Bilal (Allah să fie mulțumit de el!) a intrat la Profet (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) și l-a întrebat despre problema ei. Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a întrebat cine erau femeile. El a răspuns că una era o femeie din neamul „ajutoarelor”, iar cealaltă era Zeyneb. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a întrebat: **„Care Zeyneb?”** El a răspuns: „Soția lui Abdullah bin Mes’ud.” Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a spus: **„Aceste două vor primi răsplata legăturii, precum și răsplata pentru milostenie.”** (Bukhari).

Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui!) a zis: **„Să cheltuiești pentru săraci este milostenie și, dacă vei cheltui pentru rude, primești răsplata pentru o dublă milostenie: una pentru milostenia în sine, iar a doua pentru bunătatea față de rude.”** (At-Tirmizi).

Capitolul 16

RĂBDAREA

Răbdarea este un turn de lumină

„Răbdarea este o lumină.” (Muslim).

Pe căile întortocheate ale vieții, când omul se confruntă cu necazuri și greutate, iar întunericul nenorocirilor și suferințelor se prelungește, numai răbdarea este cea care acționează ca o lumină pentru musulman, care-l împiedică să rătăcească încoace și încolo și îl salvează din mlaștina dezamăgirii, a disperării și a frustrării. Răbdarea este o calitate elementară de care un musulman are nevoie pentru a-și modela viața în această lume și în cea ce va să vină. Doar pe această bază ar putea el face față întregii sale activități. El ar trebui să o folosească drept torță, să-i lumineze calea; altfel va fi înfrânt în viață. Să se pregătească să îndure necazurile și greutățile și să nu scormonească sau să stârnească iadul. Să nu stea și să aștepte rezultatul, oricât de mult ar dura. Să nu se ferească de responsabilități, oricare ar fi ele. Minte să nu-i fie tentată să se dedea la violență, indiferent de îndoieli și greșeli, greutate și necazuri. Să aibă mare îndurare. Să nu se înspăimânte de norii întunecoși ce apar la orizontul vieții, chiar dacă aceștia apar neconținut, ci să fie sigur că acești nori de necazuri și greutate vor dispărea și cerul senin și strălucitor al succesului și gloriei se va ivi din nou. Înțelepciunea și

perspicacitatea ne arată că apariția luminii trebuie așteptată cu răbdare, pace și convingere.

Allah cel Atotputernic a subliniat în repetate rânduri că niciun om nu se poate feri de încercări și ispite, tocmai pentru ca omul să fie atent și pregătit în orice clipă; dacă necazurile și greutatea îl copleșesc, să nu se înpăimânte de aceste năpaste cerești și pământești și să fie dezamăgit:

„Și vă vom încerca până ce îi vom cunoaște pe cei care luptă pentru cauza lui Allah dintre voi și cei statornici și vom încerca veștile despre voi.” (Surat Muhammed: 31).

Poetul a exprimat această idee prin următoarele cuvinte: „Noi am prevăzut nenorocirile nopții înainte ca ele să apară. Și, când au apărut, eram tot neștiutori...”

Fără îndoială, este folositor pentru om să înfrunte problemele și necazurile cu mintea limpede și să fie pregătit dinainte; astfel va putea să-și stabilizeze și consolideze poziția.

Cei doi piloni ai răbdării

Răbdarea are la bază două realități importante. Prima se referă la natura vieții pământești. Iată lămuririle: Allah nu a făcut din această lume o casă a păcii și mulțumirii sau a răsplăților și recompenselor, ci o casă a ispitelor. Timpul pe care omul îl petrece pe pământ este într-adevăr o perioadă de nesfârșite experiențe. El iese dintr-o încercare pentru a intra în alta, mai grea și diferită de cele prin care a trecut deja; adică omul este ispitit de un lucru, apoi de altul, total diferit, așa cum fierul este mai întâi încălzit la foc și apoi

introdus în apă. Tot așa, omul trece atât prin încercări favorabile, cât și prin încercări nedorite.

Când Allah l-a binecuvântat pe Suleiman (Pacea lui Allah fie asupra lui!) cu un imperiu uriaș și magnific, el cunoștea legile firești ale pământului. El a zis:

„Aceasta este prin grația Domnului meu, ca să mă încerce dacă eu sunt mulțumitor sau nemulțumitor. Însă acela care este mulțumitor este mulțumitor pentru sine însuși, cât despre acela care este nemulțumitor, Domnul meu Își este De Ajuns pentru Sine și El este Înstărit [și] Mărinimos.” (Surat An-Naml: 40).

Motivele pentru care suntem încercați cu tristeți și greutăți sunt vagi și instabile. Totuși le putem înțelege cum se cuvine prin exemplul soldaților ce luptă pe câmpul de bătălie. Pe câmpul de luptă unele grupuri trebuie să lupte până ce unii dintre ei își pierd viața neprețuită, astfel ca viețile altora să poată fi salvate. Siguranța altor sectoare depinde de grupurile rămase care trebuie să lupte și în alte bătălii. Această strategie se aplică în interesul țării și pentru dobândirea unor foloase mai mari de către conducerea armatei.

În această luptă, viața unui om nu are importanță, fiindcă problema este mult mai extinsă.

La fel este și poziția norocului și a sorții. Un om trece prin diferite feluri de încercări până se prăbușește, învins, fiindcă nu mai are altă cale decât să întâmpine cu răbdare și supunere greutățile care l-au copleșit. Deoarece întreaga viață este un loc de încercare, trebuie să ne străduim din greu să ieșim din ea.

Care este ispita sau încercarea vieții? Nu poate fi descrisă în cuvinte sau lămurită prin discuții. Omul se

confruntă cu greutatea care deschid în fața lui calea fricii, terorii și frustrării. Printre încercări se numără trăsăturile care-l îndeamnă pe om să fie gelos, să nutrească ranchiună împotriva unui prieten sincer; de asemenea, se numără și tirania pentru care o națiune ocupă locul unei zeități, pe când ceilalți oameni își varsă sângele ca sacrificiu pentru redobândirea drepturilor lor furate.

Din prima zi și până în ziua de astăzi, istoria vieții pământești este foarte dureroasă. Adevărul este că omul trebuie să-și croiască singur drumul în viață și să fie sigur că drumul către destinația finală este plin de spini și murdărie.

A doua realitate se referă la natura și dinamica credinței. Credința este numele legăturii dintre om și Domnul său.

În ceea ce privește relațiile dintre oameni, adevărata prietenie și sinceritate poate fi judecată doar atunci când aceștia se confruntă cu situații nefavorabile și dure, când înfruntă greutatea generate de capriciile timpului și când relația lor este înconjurată de tot felul de probleme. În astfel de situații iese la iveală adevărata sinceritate și adevăratul merit al omului. La fel se întâmplă și în cazul credinței unde, pentru a afla adevărul și a fi în ancorat într-o credință sinceră, este necesar ca un musulman să fie încercat, să fie trecut prin foc pentru a vedea dacă iese din această încercare strălucind ca aurul sau mistuit împreună cu celelalte reziduuri:

„Oare socotesc oamenii că vor fi lăsați [în pace], dacă vor spune: «Noi credem!», și că ei nu vor fi încercați? Noi i-am încercat pe cei dinaintea lor și

Allah îi cunoaște pe cei care spun adevărul și îi cunoaște pe cei care mint [în privința credinței].”
(Surat Al-’Ankabut: 2-3).

Fără îndoială, știința lui Allah acoperă toate aspectele exterioare sau ascunse și această încercare nu se adaugă științei Sale, fiindcă El știe toate condițiile de la început și până la sfârșit.

Știința divină nu constituie un fundament pentru evaluarea omului, evaluare care se va face numai pe baza propriilor sale fapte. Dacă unii criminali își neagă crimele, atunci în Ziua Judecății ce dovadă poate fi adusă împotriva lor decât să fie puși la încercare în această lume și propriile lor mădulare să mărturisească împotriva lor?

Despre asemenea oameni, Coranul spune:

„Și în Ziua când Noi îi vom aduna pe toți, atunci le vom zice acelor care au făcut asociați: «Unde sunt asociații pe care i-ați pretins?» Atunci nu vor avea alt răspuns decât să zică: «[Jurăm] pe Allah, Stăpânul nostru! Noi nu am făcut niciodată asociați!» Privește cum se mint pre ei înșiși și cum părăsesc ei ceea ce au născocit.” (Surat Al-En’am: 22-24).

Cum pot fi evaluați acești criminali în lumina științei divine? Ei își vor primi răsplata cuvenită doar atunci când păcatele lor se află dinaintea lor. Toate eforturile și silința lor de a răspândi corupția și nelegiuirea printre ceilalți și toate păcatele le vor fi prezentate.

Pe acești doi piloni s-a menținut temelia răbdării. Din acest motiv religia impune răbdarea deși cel care-și deschide ochii pentru a vedea realitatea este năucit când se confruntă cu greutățile și mădularele sale nu-l mai

ajută să lupte împotriva dificultăților. Firea sa impulsivă nu suportă să aștepte, să aibă răbdare și el nu poate să îndure acest lucru. De aceea, atunci când se întâmplă o nenorocire sau ajunge să sufere vreun eșec sau vreun accident, pământul, cu toată întinderea lui, devine prea îngust pentru el și condițiile i se par disperate. El dorește să scape din această situație cât ai clipi, dar este evident că eforturile lui nu vor avea succes, fiindcă este împotriva firii pământești și a religiei. Un musulman trebuie să învețe să fie răbdător și să aștepte atât timp cât este nevoie.

„Omul a fost creat din grabă. Eu vă voi arăta semnele Mele, însă nu-Mi cereți să Mă grăbesc!”
(Surat Al-Anbiya: 37).

CUPRINS

Prefață	3
Prezentare general.....	6
Capitolul 1	
Stâlpii Islamului și valorile morale.....	24
Capitolul 2	
Slăbiciunea principiilor morale.....	29
Capitolul 3	
Personalitatea ideală.....	36
Capitolul 4	
Aparținând atât de Rai, cât și de Iad.....	51
Capitolul 5	
Islamul este religia firii.....	55
Capitolul 6	
Întreaga umanitate trebuie să beneficieze de moralitatea noastră.....	65
Capitolul 7	
Cinstea.....	70
Capitolul 8	
Încrederea și cinstea.....	88
Capitolul 9	
Respectarea promisiunii.....	104
Capitolul 10	
Sinceritatea.....	126
Capitolul 11	
Eticheta conversației.....	142
Capitolul 12	
Feriți-vă sufletul de ranchiună și dușmănie.....	158
Capitolul 13	
Forța.....	181

Capitolul 14

Toleranța și iertarea.....196

Capitolul 15

Filantropia și bunavoința.....213

Capitolul 16

Răbdarea.....236

ASOCIAȚIA SURORI MUSULMANE

BUCUREȘTI - Șos. Colentina nr. 373, sector 2
Telefon: 021/2410280, 0766805530,
0725763889

CONSTANȚA - Str. Maior Șofran nr. 11, zona
Delfinariu
Telefon: 0241/657739, 0341/411548,
0725439757

E- mail: surorimusulmane@yahoo.com

www.femeiamusulmana.blogspot.com
www.surorimusulmane.ro